Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Etlar, Carit.; af Carit Etlar [i.e.: Carl Brosbøll].
Titel | Title:	Herregaards Historier
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søns Forlag, 1853
Fysiske størrelse | Physical extent:	274 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-100.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020871475

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Herregaards Historier

fortalte

af

Carit Etlar.

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Søns Forlag.

Berlingske Bogtrykkeri.

1853.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Undermaaleren fra Restrup.

Sydvest for Aalborg ligger Store Restrup, en gammel Herregaard fra Middelalderen, med Bindingsværks Gavle og udskaarne Bjelkehoveder over Vinduerne. Mod Vest og Syd omgives Restrup af dybe, steensatte Voldgrave, paa de modsatte Sider laae tidligere to store Skovstrækninger, hvoraf den ene endnu om Sommeren er et almindeligt Valfartssted for Aalborgs Ungdom, paa Grund af Skovballerne, som holdes der, og for Herredets Krybskytter, paa Grund af Raadyrene og den øvrige Mængde Vildt, der gjøre den gamle Herregaards Omegn til et af de bedste Jagtdistricter i Jylland.

Den sidste Omstændighed var ogsaa Aarsag til, at Herskabet paa Restrup bestandig holdt sig en Skytte, der vexelvis jagede og fiskede, som Tiden førte det med sig, og i sine Friti-

mer hjalp Forvalteren med at tilsige Godsets Fæstebønder, naar de havde Arbeidsdage paa Gaarden.

Det er en Episode af denne Skyttes Familieliv, vi her have ifinde at fortælle. Hans Navn var Gregers. Saalangt man kunde erindre sig hans Forfædre, havde de alle været Jægere paa Restrup, og udmærket sig i samme Færdighed, som en af Fædrelandets modigste Generaler, der kastede det sidste tunge Lod i den gode Sags Vægtskaal, ham, for hvis Bedrift vore Fjender ikke troede at burde tænde et ringere Lys, end Baalet af en brændende By. Den bestod i at fange Oddere, som i et temmelig stort Antal havde deres Gange nede ved Mølleaaen.

I de første Aar efter Gregers Ansættelse, havde han mange Feider at bestaae med Egnens Krybskytter, der vare blevne dristige i hans gamle Faders Tid. Næsten enhver maaneklar Nat hørte man Skud ovre i Skoven eller i det lille Krat, der laa paa venstre Haand af Gaarden. Morgenen efter viste sædvanlig et Blodspor i Græsset, eller det nedtraadte Korn langs med Skovhegnet, at der var blevet fæl-

det et Dyr. Imidlertid ansaae Gregers det for en Æressag at hindre denne Frijagt; han patrouillerede jevnlig omkring i Skoven, var ogsaa flere Gange heldig nok til at gribe disse ubudne Gjæster, skræmmede de Øvrige, og opnaaede tilsidst hvad han ønskede: Fred i Skovene og Frygt hos Tyvene.

Den listigste og behændigste af disse Krybskytter var en lille uansеelig Person, som hed Jens Nørholm, eller i daglig Tale Jens Undermaaler. Det sidste Tilnavn havde man givet ham, fordi han, paa Grund af sin ringe Høide, blev erklæret for uduelig til at være Soldat, eller som det dengang hed, for Undermaaler. Jens boede i et lille Huus i Heden og havde under Gregers' Formand i flere Aar drevet et uforstyrret Krybskytteri paa Herregaardens Grund. Han gjaldt ogsaa for den bedste Skytte, ikke blot i Omegnen af Restrup, men selv i de nærmeste Kjøbstæder, hvor man tilsidst negtede ham Adgang til de offentlige Skydeseester, fordi han, hvergang han deeltog i dem, nedskjød de fleste Gevinster. Gregers var den Eneste, der aldrig vilde indrømme Undermaalerens Færdighed. Han forfulgte ham ogsaa med større Iver og

Strenghed, end han viste mod de øvrige Krybskytter.

En Efteraarsnat var han saa heldig at gribe Jens, just som denne listede sig hjemad langs med Skovgjærdet, med en skudt Raabuk over Ryggen.

„Tøv en Kjende, Du smaa Undermaaler, raabte Gregers, idet han sprang ned til ham over Gjærdet.

Jens kastede Bukken, spændte Hanen paa sin Bøsse, og vendte sig om mod Gregers. Uagtet denne truende Bevægelse gik Skytten frygtløs hen til ham. Jens betænkte sig, satte Hanen i Ro, og sænkede sin Bøsse.

„Har jeg nu ikke tidt mindet Dit lille Kryb om, at lade dette Skytteri fare?" begyndte Gregers.

„Det har I," svarede Undermaaleren med et Suk. „Men husker I ogsaa, hvad I lovede mig, da vi taltes ved ifjor, til Mikkelsdagstider?"

„Nei, jeg gjør ikke," svarede Gregers. „Hvis jeg lovede Dig, at Du skulde times al Landsens Ulykke, naar jeg traf Dig igjen, Du lille Myreunge! saa er jeg nu kommen for at holde mit Løfte."

„Aa nei," vedblev Jens. „Dentid jeg kom for at frie til lille Karen, jeres Datter, saa sagde I, at I estimerede mig for en brav Karl, og at jeg skulde faae hende, saasnart jeg var Mand for at vise Jer to hundrede Sølvdalere, til at vi kunde kjøbe os det lille Huus for, nede ved Møllen."

„Det kan maaskee have sin Rigtighed, Undermaaler, svarede Gregers, forsonet over den ydmyge Tone, hvori Jens talte, „lad være Du er mig altfor ussel lille, til at jeg skulde have kaldt Dig en brav Karl; men hvad saa?"

„Ja, hvordan skal jeg Stakkel vel skaffe de mange Penge tilveie, naar I er mig saa strix, Skovfoged?"

„Gaae Fanden i Vold!" raabte Gregers heftig. „Tænker Du, jeg skulde give Forlov at stjæle Herskabets Dyr for at skaffe Dig Udstyr. Nei Tak, Undermaaler! Det kan være muligt, at jeg tager feil, men jeg troer næsten, at der er flere kjønne Folk til i Verden end Du, og Nogle, der omtrent ere ligesaa høie og velvoxne, saa at lille Karen tilnød kan faae sig en Frier, uden at hendes Fader behøver at gjøre sig til Gavtyv i sit Embede derfor. Hvis

der var den mindste Fornuft i Dig, saa gik Du heller over paa de Sønderholms Jorder; de høre ikke til Restrup, der kunde Du skyde for mig saameget Du lystede, og saa gjorde Du os endda den Gavn, at gjenne et Par Dyr over ad os til. Bedst var det alligevel, hvis Du slog Dig til en anden Profession end Skytteriet, for den duer Du nu engang ikke til, Jens. Skam skulle de Mennesker faae, der vove at betroe saadan en Rolling en Bøsse, formedelst Du saa let kan komme til Ulykke dermed. Lad os engang see lidt paa Din Skyder!"

Jens rakte ham Bøssen, Gregers tog sin Foldekniv op af Lommen og skruede Laasen fra Skæftet, med Ryggen af Knivsbladet. „See her, Jens, nu skal jeg da nok forbyde Dig at spilde Krudt og Hagel i de første otte Dage." Med disse Ord stak Gregers smilende Laasen i Lommen, og gav Jens Bøssen tilbage.

„Har I taget Laasen, kan I ligesaagodt tage Bøssen med," sagde Jens.

„Hvad er det for en Snak," svarede Gregers. „Saamænd gjør jeg ikke nei, det vil jeg blive med, til Du faaer Dig kostet en ny Laas, min Dreng! for Du dyer Dig bestemt ikke, vi

træffes nok engang igjen. — Godnat, Du Lille! sovvel! og lad mig see, Du bestiller Dig en rigtig god Laas paa Din Bøsse. Helst en Percussioner, for disse Steenlaase gjør jeg ikke saa meget af; saa kan Du trøste Dig med, at jeg næste Gang skal beholde baade Bøssen og Laasen."

Gregers ledsagede disse Ord med en spottende Latter. Jens svarede ham ikke. „Aa hør, lille Jens!" vedblev Skytten, „giv mig sagtens en Haandsrækning, og hjælp mig den Raabuk op over Skulderen. Det er ikke for det den er saa svær, tvertimod, det er Synd og Skam, at skyde saadan en usel lille Tingest, men jeg har slaaet mit Been, og kan ikke godt bukke mig." Jens adlød stiltiende og vilde herpaa bortfjerne sig, da Skytten atter kaldte ham tilbage:

„Husk endelig paa, Undermaaler, at der bliver filet en Split op i Hanen af den nye Laas, Du bestiller, saa forstoppes ikke Hovedet saa let, af de brugte Knaldhætter. — Skal jeg ellers hilse Din Kjæreste, den lille Karen, fra Dig? Du kan gjerne faae Lov til at besøge hende en Gang imellem."

„Tak skal I have for det Ord," svarede Jens. „Nu har I faaet mig til at glemme alt det Onde, I har sagt mat. Gud i Vold, Skovfoged!" Med disse Ord skiltes de.

Omtrent fjorten Dage senere forberedtes en vigtig Begivenhed paa Restrup.

Husjomfruen og Pigerne larmede i Kjøkken og Kjælder, i Værelserne polerede man Vinduer, og skurede Gulve. Foran Voldgravene blev opreist en høi Ereport, som Gartneren beklædte med Granløv og Aspargestoppe. Man ventede fornemme Gjæster, det var tydeligt, og denne Gang var det ingen Ringere end Kronprindsen, der havde anmeldt sit Komme, for at prøve Jagten omkring Herregaarden.

Gregers fik sin Deel i den almindelige Travlhed. Fra den tidlige Morgenstund gjennemstreifede han Hederne, og paa Vildemosen gik det Skud paa Skud. De stakkels Urfugle og Agerhøns bleve i store Knipper afleverede til Kjøkkenet, og desuagtet forlangte Fruen bestandig flere.

„Hør, lille Gregers!" sagde hun en Dag, medens han sad og spiste Frokost inde i Borgestuen. „Han maa endelig skaffe os et Dyr til

Aften. Jomfruen siger, at hun har bestilt det af Ham for over otte Dage siden, og endnu er det ikke kommet."

Gregers lagde sit Stykke Fleskebrød fra sig, tørrede Fingrene paa sine Hjortelæders Beenklæder og udbrød:

„Fruen maa endelig have mig undskyldt med det Dyr, formedelst at jeg ikke har skaffet det tilveie."

„Men hvorfor har Han ikke skaffet det tilveie?"

„Formedelst der ingen Dyr var at faae," svarede Gregers nølende.

„Det er jo ikke muligt! Han gjør sig blot for liden Umage. Jeg er overbeviist om, at vi skulde have det endnu til Middag, hvis vi blot lode gaae Bud ned til Jens Undermaaler bag Møllen."

Gregers blev blodrød ved denne Bemærkning, der indeholdt saameget Saarende for ham. „Den lille Jens Undermaaler?" gjentog han med en Stemme, der rystede af Harme.

„Ja vistnok!" vedblev Fruen. „Jeg har hørt fortælle, at det er den bedste Jæger i hele Omegnen, og skulde vi nogensinde see os foran-

ledigede til at vælge en anden Skytte her paa Gaarden, skal han min Tro faae Posten." Fruen fremhævede denne sidste Sætning med en særegen Betoning, og ledsagede sine Ord med et Blik, der lod det udenfor al Tvivl, hvad hun sigtede til.

„Den lille Jens „Undermaaler"!" hvisked Gregers atter, ligemeget forskrækket og ydmyget ved Tanken om, at see sig fortrængt af en i hans Øine saa ubetydelig Medbeiler.

„Ja!" vedblev Fruen, som mærkede, at hun havde fundet det rette Middel til at opflamme Gregers Iver for hendes Interesse. „Han kjender ham vel nok, siden det er Jens, der hver Nat gaaer og skyder os Dyrene bort i Skoven, uden at Nogen forhindrer ham deri."

Nu kunde Gregers ikke holde sig længer. Han sprang op fra Bænken, hans Øine funklede, og hans Stemme skjælvede, idet han raabte:

„Fruen maa skjende paa mig arme Mand, saa meget som Hun vil, for Hun er mit Herskab, og jeg maa slikke mig deri, men Hun maa ikke sige, at saa elendig en lille Tingest som Jens Undermaaler skulde nyde den Værdighed at blive min Eftermand og Herskabsskytte her

paa Gaarden, det er mere end jeg kan taale. Saasnart jeg nu faaer spist det lille Korn Mad, jeg har tilbage, gaaer jeg paa Minuten til Skovs igjen, og hvis ellers Vorherre blot har ladet groe saa stort et Stykke Vildt derinde, som en Rendekugle kan sidde fast i, skal jeg bringe det herned i Kjøkkenet. Enten skal det skee, eller ogsaa vil jeg lade mit Liv!"

„Ja, ja, min gode Gregers!" svarede Fruen smilende, „lad mig see Han gjør sig Umage, saa gaaer det nok. Bringer Han mig et godt stort Dyr til i det seneste imorgen Middag, skal jeg gjøre Ham en glad Mortensaften, hvis ikke, saa faae vi at lade gaae Bud ned bag Møllen efter Undermaaleren.

Da Gregers vandrede tilbage til Skoven, vidnede de dybe Furer i hans brede Pande, og hans sammenknebne Læber om den Ydmygelse, som han havde lidt. Han førte Meieriforvalterens Hønsehund med sig i en Strikke, thi hans egen begyndte at blive blind. Nede bag Haven ladede han sin Bøsse med et svært Skud Rendekugler, og drev derpaa hen over Stubbene nedad mod Oddershøi og Hornum, idet han standsede enhver Markarbeider, han mødte, med

Spørgsmaal om de ikke havde seet Noget til et Dyr idag. Solen brændte hedt denne Formiddag. Ovre imellem Bakkerne fik Hunden Spor, og det varede ikke længe, førend Gregers saae en Ræv luske hen imellem de høie Gyvelbuske. Men for Øieblikket gjaldt det et ædlere Vildt, og Ræven gik sin Vei uantastet. Gregers kaldte Hunden fra Sporet, og slog ind i en anden Retning.

Det blev Middag, og det blev Aften. Den ulykkelige Skytte havde endnu ikke øinet det Mindste, og i hele denne lange Tid pintes han uafbrudt af Tanken om, at den lille Jens Undermaaler, der hidtil havde været en taalmodig Gjenstand for hans Spot og Drillerier, skulde fortrænge ham fra hans Post. Duggen faldt, det var en klar Maaneskinsaften. Gregers gik tilbage til Skoven, og skjulte sig imellem en Busk Brombærranker for Enden af en Sti, som Dyrene pleiede at passere, naar de kom ud fra Skoven. Træerne kastede deres mørke Skygger hen paa den afmeiede Rugmark foran ham. Uglen peb oppe i Bøgetræerne, men forresten var Alting stille og lydløst. Dyrene bleve borte.

Skytten var nær ved at fortvivle. Taarerne zittrede i hans Øine, og han forbandede sin ulykkelige Skjebne.

„Det nytter ikke, at kukkelure her længere", hvidskede han endelig. „Jeg maa afsted igjen, hen paa et andet Strøg. Sulten er jeg elendige Mand, som en Hund; ikke har jeg smagt en Smule Mad den hele Dag, andet end den Grysſen Fleſt til Frokoſt, men det faaer alligevel ikke at hjælpe. Jeg maa over i den lille Vildmoſe, for der pleie de Satans Tingeſter at pile ned om Aftenen, for at æde af det bløde Græs."

Han begav ſig atter paa Vandring.

Da han kom ned over Engene, ſaae han et Lys ſkinne hen over Marken, hvor Jens Undermaaler boede. Gregers ſtandſede, han ſyntes at overveie Noget.

„Hvad om jeg gik ind til den ſkarnagtige Undermaaler", tænkte han, „og bad ham om at følge med mig; maaſkee kunde han af Slumplykke lange til at ſkyde et Dyr. Hjemme er han viſt paa denne Tid, ſiden jeg ſeer Lys derinde."

Med denne Beſlutning gav han Hunden et

Tegn til at lægge sig, og listede derpaa langsomt og forsigtigt hen til Vinduet, for at see om Undermaaleren var tilstede. Gjennem det utildækkede Vindue saae han Jens sidde inde i Stuen, ifærd med at rense sin Bøsse.

„Ih, det Asskum", hviskede Gregers, „er han nu ikke igjen ilav med Bøssen! Han ponser bestemt paa et nyt Krybskytteri i Nat. Og sikken en deilig Laas han har faaet sig gjort. Nei, nei, for Satan! jeg kan ikke forkleine mig saa dybt, at bede den lille Vantrevning om Hjælp. Jeg maa prøve min Lykke nede i Vildmosen. See engang, hvor han sidder og dreier paa Bøssen og griner dertil, ret som om han anede min Nød, og vilde gjøre Nar af mig. Jeg gider ikke gaae ind til ham!"

Gregers listede sig bort fra Hytten, stille og ubemærket som han var kommen, vinkede ad Hunden, og gik med hurtige og lange Skridt ned til Vildmosen. Han var imidlertid ikke heldigere her, end han havde været paa alle de øvrige Steder. Hjort- og Raadyr syntes at være sporløs forsvundne. Derimod stod Hunden foran en Grævling, som listede om i Maaneskinnet og søgte efter Brombær og Enebær, og

som løb henover Veien i nogle faa Skridts Afstand. Jægerlysten vaagnede ved dette indbydende Syn. Gregers lagde Bøssen til Kinden, men sænkede den strax igjen med et dybt Suk.

„Det var da Djævels!" hviskede han tænderskjærende. „Brokken og Mikkel ere nær ved at løbe ned i Lommerne paa mig, og dog maa jeg lade dem gaae deres Gang; et Skud vilde strømme Dyrene Fanden i Vold, hvis der forresten er noget Dyr hernede".

Det begyndte allerede at gryе ad Dag ovre i Nordost, da Gregers begav sig paa Hjemveien. Han erindrede sig sit Ord til Fruen. Den fastsatte Tidsfrist var udløben, hvorledes skulde han indfrie sit givne Løfte?

Paa Tilbageveien kom han atter forbi Undermaalerens Huus. Nu var der mørkt derinde.

„Hvad om jeg for Løiers Skyld gav ham Lov til at skyde et Dyr, og tilbød ham en halv Species Penge derfor. Jeg behøver jo ikke at betroe ham Grunden til denne Nedladenhed."

Atter nærmede Gregers sig Døren, kæmpende med den sidste Rest af Stolthed.

„Nei, den Satan var istand til at faae Nys om hvordan Sagerne stode, og saa var jeg for-

tabt. Men hvad skal jeg syndige Mand gribe til? Nu slog Klokken fire ovre i Freilev Kirke, om et Par Timer kommer Fruen ned i Kjøkkenet og spørger efter Dyret, og Gud naade mig saa. — Jo, jeg vil alligevel gaae ind til den lille Gjerdesmutte, og sige til ham, at han maa staae op og gaae en Tour paa Jagt. Derover bliver han da vist sjæleglad. Hører han, at han har Lov til at skyde et Dyr, saa veed han ikke, hvorledes han skal skabe sig, og takker mig tusinde Gange. Aa ja! han skal jo dog være min Svigersøn, lad ham saa have den lille Fornøielse?"

Med disse Ord traadte han hen til Vinduet og bankede paa Ruden. Undermaaleren kom tilsyne indenfor, i det blotte Linned og spurgte hvem det var. Da han saae Skytten, tændte han Lys og lukkede Døren op. Gregers traadte ind.

„Naa, Undermaaler!" udbrød han, medens Jens klædte sig paa, og med al den Fatning, han var istand til at paatage sig. „Saa Du var da gaaet til Ro inat?"

„Det seer I jo, Gregers!" svarede Jens gabende.

„Ja, bi lidt, Du lille Gavtyv; Fanden tro Dig. Lad mig først komme hen og føle om Sengen ogsaa er varm, at Du ikke narrer mig. Jeg gik og patrouillerede en Smule efter Dig, fordi jeg tænkte, at Du nu maaskee havde faaet en ny Laas til Din Bøsse."

„Nei, Skovfoged!" svarede Jens. „Jeg har sagt til Karen, at jeg ikke vil have mere med Skytteriet at bestille den Gang, det fører kun til Ufred mellem mig og Eder."

„Ja det kan være fornuftigt nok, Du Lille. Naar man føler med sig selv, at man ikke duer til en Haandtering, gjør man bedst i at fange an paa en anden. Hvad har Du ellers tænkt paa at slaae Dig til?"

„Jeg kjøber mig et Par Dos Vanter og andet Uldtøi, og saa vil jeg drive lidt om som Strømpekræmmer, — hvis det ellers giver Noget af sig."

„Tænker Du ogsaa, at Du kan blive din Beslutning tro?"

„Jeg mener Ja."

„Jeg mener Nei."

„Det vil vise sig."

„Hvis jeg nu gav Dig Forlov til at gaae

paa Jagt imorgen tidlig, hvad vilde Du vel saa sige?"

„Nei ellers Tak."

„Du troer, det er mit Spøg, Jens, men fordi Du kjønt holdt Dig inde inat, alligevel Du sagtens har hørt fortælle, at det lakker ad Dyrenes Brunsttid nu, og at der vrimler af Kronvildt og Raavildt overalt, saa skal Du til Belønning faae Lov til at gaae lidt over i Skoven og tage Din Skyder med Dig. Jeg er ikke altid saa streng, som jeg lader til."

Jens kastede et overrasket og spørgende Blik paa Gregers; denne nikkede og sagde smilende:

„Hvad siger Du dertil, Dit lille Spedelys?"

„Jeg vil heller gaae i min Seng igjen, for jeg har ikke været saa rigtig rask i de sidste Dage."

„Gid Du skee en Ulykke! er Du syg, saa gaaer det jo Dig som mig. Kolden sidder og værker i alle mine Lemmer, og siden det nok er bedst, at vi snakke reent ud af Posen, lille Jens, saa er det alene derfor, jeg kommer ned til Dig. Naadigfruen skikkede Bud over iaftes, at hun vilde have sig et Dyr til imorgen, og jeg er ikke Mand for at stavre hen til Skoven."

„Jeg ikke heller," svarede Jens, for hvem der endelig begyndte at gaae et Lys op.

„Ja, da kommer Du alligevel til at prøve Din Lykke, Svigerson!"

„Aa nei, Skovfoged," svarede Jens med et polidsk Smil. „Jeg har heller ingen Hane paa min Bøsse, siden I tog den sidste fra mig."

„Ja, nu bliver Du vel reen ellevild af Glæde, naar jeg siger, at Du maa laane min Bøsse."

„Nei, jeg kan ikke skyde med andre end min egen."

„Saa skal jeg skikke Dig Hanen op, det første jeg kommer hjem."

„Jeg har heller ikke Rendekugler og Krudt," vedblev Jens.

„Her er mit Krudthorn og min Hagelpung; der er tolv gode Rendekugler i den, flere Skud kan Du da vel ikke skyde feil efter eet Dyr."

„Ja, men jeg har heller ingen Lyst."

„Jeg giver Dig en halv Specie, naar Du bringer mig et Dyr."

„Det er for lidt."

Gregers Taalmodighed holdt ikke længer Stand ligeoverfor disse gjentagne Afslag. Aa-

rerne svulmede i hans Pande, han slog i Bordet, han sad paa, og raabte:

„Hvad siger Du! vil Du gjøre Nar af mig?" Med disse Ord rev han sin laadne Katteskindshue af Hovedet, og kastede den hen efter Jens. Tillykke traf han ikke. Undermaaleren forblev uanfægtet af denne Vredesyttring. Han svarede i al Sagtmodighed:

„Herregud, Skovfoged! hvorfor bliver I saa hidsig for saa lidt? Jeg har nu engang ikke Lyst til at drage til Skovs inat, lad mig saa være fri. Nys forleden blev I bøs, fordi jeg vilde skyde Dyr, nu farer I op, fordi jeg ikke vil skyde. Hvad skal jeg arme Menneske gribe til, for at gjøre Eder det tilpas?"

Gregers indsaae, at han var gaaet forvidt. Det svage Dagskjær, som efterhaanden begyndte at trænge ind gjennem de smaae solbrændte Ruder, mindede ham tillige om, at man ventede ham paa Herregaarden. Han blev nødt til at ydmyge sig endnu mere. Derfor forandredes pludselig den barske Mine i hans Ansigt til et unaturligt sødt og venligt Smil; han gik hen til Undermaaleren og lagde sin Haand paa hans Skulder.

„Naa, naa, lille Svigerſøn! tag Dig det ikke ſaa nær, Du veed jo, at jeg mener Dig det godt, alligevel jeg imellemſtunder er lidt iilſindet. Kan Du ſkaffe mig et Dyr til Middagstid, ſkal Du faae to Specier. Hvad ſynes Du?"

„Jeg tør ikke love det," ſvarede Jens.

„Naa, det tør Du ikke," raabte Gregers ſtampende i Gulvet; og idet han atter faldt ud af ſin Rolle, foer han hen mod Jens. „Men Guds Død, Dreng! hvad vil Du da have?"

„Med eet Ord," ſvarede den Lille roligt og ſmilende, „jeg vil have hundrede Specier."

„Hvad for Noget! Er Du gal?"

„Nei, jeg er ikke. I behøver heller ikke at betale mig dem ſtrax, Skovfoged; jeg nøies med at tage lille Karen i Pant for Pengene."

„Naa, det gjør Du? Det var jo ellers rart," ſvarede Gregers raſende.

„Ja, og ſaa faaer I min og Karens Velſignelſe til," vedblev Jens og greb hans Haand, „og naar I bliver gammel, vil vi To arbeide for Jer, og klæde Jer godt op, ſaa at I ikke kommer til at lide Nød i nogen Maade; ſaa ſkal I dog være glad ved den Handel."

„Ja, Gu' vil Du arbeide for mig," sagde Gregers, der dog mod sin Villie følte sig blødere stemt. „Jeg lugter Lunten. Du spekulerer paa at faae min Post og blive Skytte paa Gaarden. Ikke sandt, det er saaledes, at Du har ifinde at arbeide?"

„Ak nei, Gregers! I tænke ikke saa slet om mig. Skal jeg nogensinde blive Skytte, hvad jo rigtignok min kjæreste Lyst staaer til, saa vil jeg først see at faae Karen til at lægge et godt Ord ind for mig, at jeg kan komme i Lære hos Jer, og at I viser mig lidt tilrette i Kunsten, saadan at jeg kan gaae Jer tilhaande, naar I bliver gammel og aflægs."

„Ja, ja, Undermaaler, svarede Gregers, og tørrede Øinene med Bagen af sin Haand, for Jens havde rørt ham; „jeg troer endda nok, at Du mener, hvad Du siger, men det er langtfra saa let at lære Skytteriet, som Du bilder Dig ind, min lille Dreng. Jeg tvivler om, at Du har det rette Haandelag for Kunsten; ialfald maa Du øve Dig længe, og lægge ret Vind paa min Lærdom, hvis det skal kunne blive til Noget. Jeg gaaer da ind paa den Handel, siden Du beder saa mindelig og ær-

bødig derom. Du skal faae Karen, i Guds Navn. Men see nu, at Du kommer i Klæderne og gjør Dig færdig, ellers kan Du troe, at jeg skal hjælpe Dig. Du maa straxt ud, Dyret skal skaffes tilveie inden Middag, om jeg saa skal skjære det ud af mine Sidebeen. Der har Du min Tøløber, den er godt ladet i begge Løb. Lad mig see, Du omgaaes den forsigtig."

„Aa nei," svarede Jens leende, „skal jeg endelig paa Jagt, saa holder jeg mest af min egen Bøsse, og her er den." Med disse Ord gik Jens ind i Alkoven bag Sengen og tog Bøssen frem. „Jeg har rigtignok faaet mig sat en ny Hane paa Laasen, men dennegang skruer I den da ikke af, vel Skovfoged?"

„Jens, Jens! jeg kommer dog til at forunde Dig et godt Livfuld Børst! Hid med Bøssen, jeg vil lade den, for at jeg kan være vis paa, at Du ikke times nogen Ulykke, og pas saa vel paa, hvordan Du bærer den, aldrig heel spændt, og Piben iveiret, naar Du sætter over Digerne. Hører Du? — Hvor er Brødet, saa skal jeg skjære Dig et Stykke Mad; det kan Du stikke til Dig, hvis Du skulde blive sulten underveis. See der! og hvis Du ikke bringer mig det al-

lerbedste Dyr, der findes paa Restrup Gods, skal jeg skrue Hovedet af Dig, som jeg forleden skruede Hanen af Din Bøsse."

Medens Gregers holdt disse Formaninger, havde Jens gjort sig færdig til at drage ud. Han tog Bøssen under Armen og trykkede Skyttens Haand.

„Det allerbedste Dyr," gjentog Gregers. „Hører Du, Jens Trommestik!"

„Jeg skal gjøre mit Bedste," lovede Jens, „og med Vorherres Hjælp tænker jeg vel, det gaaer. Det gaaer nok, lille Skovfoged!" tilføiede han tillidsfuldt; „idag skal jeg jo arbeide for Karen, og saa har jeg Lykken med mig. Gud velsigne Jer for hende."

„Hør, tøv en Kjende!" sagde Gregers. „Har Du ikke et lille Stykke Kridt ved Haanden, saa skrive vi udenfor paa Døren, at Du er taget bort."

„Hvorfor det?" spurgte Jens forundret.

„Ih jo, for at Ingen imidlertid skal vente Dig forgjæves. Man kan jo aldrig vide, hvem der kunde komme."

Undermaaleren hentede et Stykke Kridt.

Døren blev stænget; derpaa skrev Gregers med store Bogstaver udenpaa Døren:

„Jens er gaaet til Marked!"

Jens kunde ikke begribe Aarsagen til denne Handling, men han lod Gregers have sin Villie, tog Afsked og gik. Skytten blev staaende en Tidlang og saae efter ham, derpaa gned han fornøiet sine Hænder, smilede og hviskede:

„See saa, lille Frue! Send Hun nu kun Bud over til Jens Undermaaler. Jeg troer knap, at det vil nytte Hende Noget."

Jens valgte en modsat Vei af den, Gregers havde gaaet. Han drog vesterpaa ind i Heden, og kjendte for vel de Strøg, Dyrene pleiede at besøge, til at spilde Tiden med at gjennemlede Egnen omkring Vildmosen. Det var imidlertid blevet fuldkommen lyst. En let blaagraa Røg begyndte hist og her at vise sig over Skorstenene paa de adspredt liggende Bønderhuse. Foran et af disse saae Jens en Mand og en Kone ifærd med at bryde Hør.

„Gudsfred og Gudhjælp!" sagde han. „I skulde vel ikke have seet noget til et godt lille Dyr i denne Morgenstund, mens I staae og arbeide herude."

„Aa jo!“ svarede Manden, „for lidt siden saae jeg og Sidsel en Hjort løbe langs med vor Naboes Boghvede. Den havde ellers Udseende efter en Spidshjort, og Du kan nok følge Sporet i Duggen, for han gik ganske langsomt.“

„Du skulde ikke være saa vovsom af Dig, Jens Undermaaler, sagde Konen. „Det gaaer bestemt feil en Gang, naar Gregers Skytte kommer og napper Dig.“

„Idag gjør han mig Ingenting, Sidsel Mari! Det er med hans Minde, at jeg gaaer.“

„Ja saa!“ sagde Manden. Vil Du smage paa en lille Taar Kaffe, Jens! for vor Møtter hun trakterer idag, siden vi har været saa tidlig oppe.“

„Nei ellers Tak, min Tid er knap. Gud i Vold!“

Jens vandrede nedad mod Boghvedeagren, fandt Hjortens Spor og tabte det igjen, da han kom ind imellem Lyngen; dog skred han trøstig fremad, og stolede paa sin gode Lykke. Solen kom frem over Restrup Skove, Taagen hævede sig nede fra Moserne, en enkelt Lærke steg op i Veiret, slog et Par Triller og tang

strax igjen; alene Brokfuglens sørgmodige Fløiten afbrød den Taushed, som fandt Sted overalt. Pludselig stod Jens stille og udstødte et Forundringsraab.

Foran ham slyngede Stien sig imellem de to Bakker og op af Huulveien; gjennem disse kom en ung Bondepige med en Malkebøtte paa Hovedet, strikkende paa en graa Uldstrømpe, medens hun nynnede en gammel Folkesang. Hun var klædt i Egnens almindelige Dragt, havde store, sorte, skjelmske Øine, en frisk Hudfarve og en lille rosenrød Mund.

„Eia lille Karen!" raabte Jens, idet han rakte den unge Pige sin Haand. „Hvor kommer Du fra saa tidlig?"

„Kalder Du det tidlig," sagde Karen, „Klokken gaaer jo til ni. Ellers kommer jeg ovre fra Præstens. Jeg laante os en Bøtte Melk, siden vor Ko er bleven seen (gold). Men hvad er det, Du tager Dig for idag, Jens? — Herregud! hvis vor Faer nu saaer Dig at see, saa bliver der igjen Ufred og Klammeri mellem Jer."

„Aa nei!" svarede Jens fornøiet, „siig Du ham kun, at Du har mødt mig, jeg troer han

siger Tak til, lille Karen! Det er efter hans Befaling, jeg gaaer her. Idag er det en lykkelig Dag, og derfor sendte Vorherre ogsaa Dig herud ad min Vei. Han vidste nok, jeg vilde blive glad ved at faae Dit Ansigt at see."

Jens fortalte nu, hvad der havde tildraget sig hjemme i hans Hytte. Karen blev glad derover, hun tog hans Haand og trykkede den imellem begge sine. „Hvor gaaer Du nu hen?" spurgte hun.

„Jeg lister mig lidt længer vesterpaa. Herremanden derovre er gammel og lader Dyrene være i Fred, formedelst han giver ikke skyde dem, og derfor henter jeg mig nok en lille En, nede paa Overdrevet."

„Du skal alligevel tage Dig vare Jens, for der er Folk paa Jagt derude."

„Aa nei vel!"

„Jeg mødte en fremmed Jæger, for lidt siden."

„Hvem var det?"

„Ja, veed jeg hvem det var, han saae ud som en fornemme Mand, og var saa venlig, Jens. Den Tid vi mødtes, sagde han: Godmorgen, Du smukke lille Pige. Aa bi lidt! — Jeg har ingen Stunder, svarede jeg, for jeg

skal hjem. — Skal Du hjem, sa'e han, saa hils Din Kjæreste, og det har jeg nu gjort. Farvel, Jens! og lad mig see, Du tager Dig ivare paa Naadigherrens Gods."

„Farvel lille Karen!" sagde Jens. „Tænk paa mig, jeg kommer med Guds Hjælp snart hjem til Eders, og saa bringer jeg en Hjort med til Brudegave."

De skiltes ad. Karen gik uden at vende sig. Jens blev staaende.

„Aa see dog engang om efter mig, Karen!" raabte han, da hun var kommen nogle Skridt bort. „Jeg staaer jo og nikker ad Dig."

„Jeg har Ondt ved at vende mig med Bøtten paa Hovedet," svarede Karen. Imidlertid vendte hun med stor Lethed et venligt og smilende Ansigt om mod sin Elsker, vinkede til ham og gik.

Jens vedblev at følge Stien i den Retning, han engang havde valgt, nedad mod et stort Kjær. Lige foran det sprang en Hjort iveiret, løb et Par Skridt, vendte sig og fortsatte derpaa sin Flugt i et jevnt Trav ind imellem Rørene, der voxede omkring Kjæret. I samme Øieblik Jens saae Hjorten, bukkede han sig ned mod Jorden, og vedblev krybende paa Hænder

og Knæ at nærme sig Kjæret, skjult af et temmelig høit Dige, der dannede Grændseskjællet mellem Restrup Marker og Naboernes. Han vilde netop krybe over Diget, da han pludselig saae en grøn Kaskjet, besat med en Sølvtresse, bevæge sig paa den modsatte Side. Lidt efter kom et Hoved tilsyne, og en Herre rakte Overkroppen forover og vinkede til Jens med en Haandbevægelse, som bethydede, at han skulde være forsigtig. Jens nikkede.

Den Fremmede pegede ned til Kjæret mod et Punkt, hvor man skjelnede en svag Bevægelse imellem Rørene.

Jens nikkede atter og rakte tre Fingre ivei-ret, op over Diget. Den Fremmede rakte fire.

Dertil rystede Jens paa Hovedet.

Den sidste Deel af dette tause Sprog skulde betegne Hjortens Alder, hvilken man som bekjendt bedømmer efter Gevirernes Ender eller Takker. Jens havde seet tre Takker, den Fremmede fire. Derpaa fortsatte de to Jægere deres Vei, hver paa sin Side, indtil Jens kom til et Sted, hvor Diget var gjennembrudt af en Fodsti. Her krøb han ind til den Fremmede.

„Rækker Din Bøsse langt?" spurgte den Fremmede.

„Overmaade langt," svarede Jens.

„Det gjør min ogsaa."

„Hvem af os skal skyde først?"

„Det vil vel Du?"

„Aa nei!" svarede Jens, som bestandig erindrede sig, at han var inde paa fremmed Grund. „Det vilde slet sig skikke. Skyd I kun først, og hvis I feiler, skal jeg nok see at gjøre mit Bedste."

Begge Jægerne vedblev, efter at denne Bestemmelse var tagen, sagte og med største Forsigtighed at nærme sig Kjæret. Efterhaanden saae de tydeligt Hjortens Hoved bevæge sig mellem Rørene. Pludselig fløi en Brushøne op foran Jens. Den klaprende Lyd, Fuglen foraarsagede, idet den hævede sig iveiret, skræmmede Hjorten, den reiste Hovedet og sprang til Siden. Derved fik Skytterne den tydeligere at see.

„Skyd nu!" hviskede Jens ivrig. „Skyd! og gid I times en lille Ulykke, hvis I feiler."

Efter disse Ord gav han sig til at blade som en Hind. Hjorten blev skuffet ved denne

List, den standsede, hævede sit Hoved og stirrede over mod Diget, hvor Jens laa skjult. Den Ubekjendtes Anlæg og Skud faldt paa samme Tid. Hjorten gjorde et vældigt Spring op over Rørene, brød igjennem dem og satte i strakt Løb ind i Heden. Nu reiste Jens sig og skjød. Dyret gjorde endnu et Par Spring, derpaa standsede det, vaklede og sank til Jorden.

„See saa!" raabte „Undermaaleren" med et straalende Ansigt, idet han slængte sin Bøsse over Skuldren. „Nu have vi fortjent vor Davre."

Da de kom hen til Stedet, hvor Hjorten laa, var den allerede død.

„Hvis var Skuddet?" udbrød den fremmede Jæger.

Jens lagde sig ned paa sine Knæ og begyndte omhyggeligt at undersøge de Steder, hvor Blodsporet tilkjendegav, at Haglene havde rammet. Efterat denne Undersøgelse flere Gange var bleven gjentagen, hævede Undermaaleren sit Hoved, og udbrød med et Udtryk af skuffet Forventning:

„Hjorten er Eders."

„Hvoraf veed Du det?"

„Det seer jeg deraf, at mine tre Rendekugler sidde her tæt samlede i Halsen; Eders Skud har derimod truffet i Hovedet, og ikke rettere jeg kan skjønne, maa I have ladet med Kugle."

„Det har sin Rigtighed," svarede den Fremmede smilende.

„Ja saa maa I ikke blive fortrydelig over at jeg tager min Kabuds af, og kalder Jer for den bedste Skytte, der findes i dette Nabolav. — Hillemænd! saa fornem I seer ud, med Jeres hvide Handsker og blanke Støvler, tænkte jeg knap, I skulde træffe med Kugle paa saa lang en Afstand."

„Ja, jeg har rigtignok lidt Øvelse i at skyde," svarede den Fremmede, „men lad os nu faae en Bid til Frokost ovenpaa den Tour; jeg synes, at jeg begynder at blive sulten. Har Du Mad med?"

„Ja, som det er, en Smørrebrød og lidt Suurmelksost. Vil I tage tiltakke, saa vær saa god. Jeg skal imidlertid gjøre Hjorten tilrette for Eder."

Jens tog en Pakke op af sin Trøielomme, viklede Smørrebrødet ud af et blaastribet Tørklæde, og gav det til den Fremmede. Derefter

drog han sin Kniv, og gav sig ifærd med Hjorten.

„Vi burde dog i det mindste vide hinandens Navne, siden vi nu engang ere blevne Jagtkammerater," yttrede den Fremmede, medens han med en Jægers Appetit spiste af Undermaalerens Frokost. — „Hvad hedder Du, min Ven?"

„Jeg hedder Jens Undermaaler."

„Det var da et morsomt Navn."

„Aa ja," svarede Jens, „det er ogsaa blot et Tilnavn, som Folk saadan har fundet paa, formedelst at jeg var lovlig klein i det, dengang de maalede mig til Sessionen. Nu har jeg dog engang vænnet mig dertil og lader det gaae. Det er altid bedre, at de kalde mig Jens Undermaaler end Jens Strikkepind, som det før hed sig, for det at jeg var saa smal. Jeg tænker, et Menneske, kan være lige godt, for det han er lidt tynd i sin Skabning, og man faaer at være fornøiet med det Maal, Vorherre har givet En; det er min Religion."

„Det er ogsaa en god Religion den samme," yttrede den Fremmede leende. „Men hvilken Haandtering driver Du?"

„Nei tøv nu lidt," svarede Jens, idet han

tørrede sin Kniv i Lyngen. „Nu vil jeg være Skolemester, og saa skal I til at svare. „Hvad er I for en Kumpan, som saadan kommer her til Restrup, og slikker Morgendug i Lyngen?"

„Jeg er nede sønderfra," svarede den Ubekjendte, „og af Profession er jeg Skytte."

„Ja, det har jeg endda seet Prøver paa. Men hvem hører I til?"

„Jeg er her med det fremmede Herskab, som besøger Nabogaarden dernede."

„Saa har I faaet bedre Vilkaar end jeg," svarede Jens, „for jeg er ikke Andet end en ringe Friskytte, og lister mig omkring efter lidt Vildt til Huusbehov, og for at bringe en Skillings Penge ud af det, jeg skyder. Idag er min Stand dog bedre end min Lykke, for Skytten paa Restrup gav mig Lov til at jage; men saa skulde det just træffe sig, at I kom mig i Forkjøbet. Saa, nu har jeg gjort Jer Dyret istand, og stukket Benene sammen; skal jeg læsse Jer det op paa Ryggen?"

Skytten reiste sig, Jens løftede Dyret op over hans Ryg, og de fulgtes derpaa ad, ind over Restrup Marker.

„Jeg troer, jeg putter en Ladning i Bøssen

igjen," sagde Jens. „Kanskee sig, vi træffe paa Noget endnu."

„Det er ikke saa usandsynligt. Efter hvad jeg hører, har I meget Vildt paa denne Egn."

„Vildt nok," svarede Jens, „men hvad nytter det for en sølle En som mig? Skyder jeg engang et lille Dyr, og Skytten derovre blot lugter Røgen, kommer han strax listende efter mig, tager hvad jeg har skudt, giver mig Grovheder til Tak, og jeg kan endda være glad ved at slippe for den Priis.

„Men jeg begriber ikke, hvorfor Du lader ham tage det Vildt, Du har skudt."

„Begriber I ikke det," svarede Jens med et forunderligt polidst Udtryk. „Aa jo, de Herregaardsfolk have nu deres egen Maade at gaae frem paa mod den Ringe, saa at man vel faaer at lystre dem."

„Hvad er det for en Maade?"

„I skal ret strax faae det at mærke," svarede Jens med paataget Alvor. „Tøv kun lidt! — Men hvad er det, jeg øiner histnede? — Seer I den Pæl deroppe paa Diget, det er et Skjæltegn, og vi befinde os nu altsaa inde paa Restrup Gods."

„Nu vel! og saa —?"

„Ja, hvad Djævelen er det saa for et Dyr, Han bærer der paa sin Ryg, min Fa'er? Han har nok bedreven Krybskytteri herovre paa vor Grund, ikke sandt?"

„Krybskytteri!" gjentog den Fremmede og betragtede Jens forbauset. „Er Du gal?"

„Nei, jeg er ikke gal, men jeg er Jæger her paa Godset, og derfor hid med Dyret. Gjorde jeg Ham sin Ret, tog jeg ogsaa Bøssen fra Ham, og lod Ham transportere lige ind til Herredsfogden i Aalborg."

„Men, Undermaaler! raser Du da," udbrød den Fremmede med tiltagende Forbauselse. „Troer Du virkelig, jeg vilde lade mig transportere til Aalborg af Dig?"

„Nei Gu' gjør jeg ikke nei, Krybskytte! men derfor har jeg ogsaa ifinde at bruge Magt. Jeg behøver blot at kalde paa Hjælp, — een, to, ti Bønder, — Enhver vilde give mig en Haandsrækning, og saa paa en Vogn med lidt Halm i, Hænder og Fødder bundne, — det Hele skulde være bestilt i en Haandevending."

Her standsede Jens for at trække Veiret efter denne ustandselige Ordstrøm. Derpaa foran-

dredes pludseligt hans nylig saa barske og vredladne Miner, han smilede blidt og godmodigt og sagde:

„See, det var den ene Maade, en Jæger gaaer frem paa. Jeg veed blot ikke, om den næste er saa sikker."

Med disse Ord lod Undermaaleren sin Bøsse glide ned paa Jorden, greb den Fremmedes Haand i begge sine, og udbrød i en venlig og bedende Tone:

„Kjære Herr Skytte! I er min Overmand baade i Kunst og i Vilkaar, det har jeg mærket tilfulde. Jeg er kun en fattig Karl, der Ingenting eier, andet end den lille Pige, som I nys bad at hilse sin Kjæreste herude. Idag har hendes Fader givet sit Jaord til, at vi maae faae hinanden, hvis jeg bragte ham en Hjort hjem til Middag. Men Klokken ringer ovre i Taarnet, og jeg har intet andet Dyr seet, end det, I skjød, — vil I give mig det, saa gjør I os to unge Folk saa lykkelige, og mens vi ere allergladest, skal vi tænke paa Jer og bede Vorherre lægge Godt paa Jer Vei derfor, hvorhen I stedes."

Jens havde bøiet sig ned foran den Frem-

mede i en halv knælende Stilling, han hævede sine klare og glindsende Øine op paa ham og vedblev, næsten hvisende:

„Saadan en lille Hjort kan I jo træffe hver Dag, siden I skyder saa godt; men hvis jeg ikke bringer en hjem til Middag, er al min Glæde forspildt i denne Verden. Vær os derfor ikke for streng. Lille Karen sagde om Jer, at I var saa venlig og god; Herre Gud give, at hun maatte spaae sandfærdigt."

Den Fremmede var bevæget, han kastede sin Bøsse over Skuldren og vendte sig til Siden, medens han sagde:

„Tag Hjorten, Jens, og gaae Din Vei!"

„Aa nei, aa nei!" raabte Jens jublende, idet Taarerne løb ham ned over de brune Kinder. „Først et Ord til Farvel, og saa til Tak for os Begge. Gud velsigne, Jer, Jæger! Vi To sees vel aldrig meer i denne Verden, og I glemmer snart baade mig og lille Karen, men det kan I troe forvist, at vi skal tænke paa Jer, saalænge som vi kan."

Med disse Ord greb Undermaaleren paany den Fremmedes Haand og trykkede den gjentagende til sine Læber. Derpaa kastede han

Hjorten over Skuldrene, tog Bøssen under Armen og gik tilbage til Herregaarden.

Da han var kommen et godt Stykke bort, vendte han sig om, holdt den hule Haand for Munden og raabte: „Farvel, og Tak, Jæger!" Denne Hilsen gjentog han flere Gange, endog efter at den Fremmede var forsvunden bag Kjæret, hvor Hjorten blev fældet.

Det var den anden Maade, Jens meente at kunne faae et Stykke Vildt paa.

Næste Dag stod Festen paa Restrup. Kirkeklokkerne ringede, Skolemesteren kom dragende i spids sort Kjole og fulgt af hele Byens pyntede Ungdom, med trykte Sange i Hænderne. Paa begge Sider af Æreporten stod en lang Række af Omegnens Bønder. Forrest blandt disse saae man Gregers i sin grønne Frakke med Jægerknapper og et lille Sølvkrudtmaal i et lyserødt Baand, der var bundet i Knaphullet. Ved hans Side stod Undermaaleren med Karen ved Haanden, begge smilende og lykkelige, og, ligesom alle de Øvrige, iførte deres smukkeste Klæder.

Og paa al denne Herlighed skinnede Efteraarssolen fra en klar og skyfri Himmel, og for-

øgede ved sit Lys de rige og pragtfulde Skatteringer i Bøge- og Almetræernes rødgule Løv tilvenstre for Slottet.

Pludselig lød en dæmpet Mumlen igjennem Mængden. „Der kommer han," hørtes fra alle Sider, og den almindelige Opmærksomhed rettedes imod det samme Punkt ude paa Veien.

Man saae Kronprindsen, ridende paa en lille bruun Hest og omgiven af sine Cavallerer, at nærme sig Slottet.

Skolelærerens Sang gik heldig, dens bekjendte Melodi blev gjentaget af alle Tilstedeværende. Just som de sidste Hurraraab, der sluttede denne Velkomsthilsen, vare forstummede, lykkedes det Undermaaleren at bore sine spidse Albuer saa kraftigt ind mellem de Foranstaaende, at han og Karen fik Plads i den første Række, hvorfra de tydelig kunde see den høie Gjæst.

Kronprindsen, der senere skulde blive Danmarks folkeligste Konge, var stegen ned af Hesten, da Sangen begyndte; han gik med blottet Hoved gjennem Rækken og hilste til begge Sider. Da han nærmede sig Jens Undermaaler, udstødte denne et Skrig, hans Lemmer skjælvede, og medens Karen forskrækket søgte at faae ham bort,

medens hele Mængdens Opmærksomhed hvilede paa ham, rev Jens sig pludselig løs, kastede sin Hue paa Jorden og styrtede hen imod de Kommende.

„Aa, Herregud!" raabte han, knælende foran Prindsen, og med en ynkelig Mine strækkende begge Hænder iveiret. „Nu er da vist mit usle Liv reent forspildt; men jeg vidste jo ikke af det at sige, desformedelst talede jeg saa frit mens jeg igaar tænkte, De kun var en Jæger."

Kronprindsen havde i Begyndelsen betragtet dette Optrin med ligesaamegen Overraskelse, som alle de Øvrige. Da han gjenkjendte Jens, smilede han venligt, rakte ham sin Haand for at hæve ham op og sagde:

„Du skal ikke være bange, Jens Undermaaler! Kronprindsen hørte ikke, hvad Du sagde til hans Jæger. Førend jeg forlader Restrup, vil jeg hilse paa Dig og lille Karen."

Derpaa gik han videre. Jens reiste sig og tørrede sine Øine, og det stolteste Par, som denne Dag forlod Herregaarden, var udentvivl Undermaaleren og hans Kjæreste.

Junkeren til Agersbøl.

1.

Hvorledes Rudbæk fik sig en Hustru.

Sagnet fortæller, at Fru Ellen Marsvin til Leerbæk og Rosenvold havde aftalt med Lehnsmanden, Palle Due paa Agersbøl, at deres Børn skulde ægte hinanden. Den unge Junker syntes at være særdeles tilfreds med denne Bestemmelse, thi hans tilkommende Brud var den smukkeste Pige i Herredet; hvor hun viste sig, blev hun Gjenstand for Alles Opmærksomhed; i Herkomst kunde hun maale sig med enhver af Omegnens Adelige, og i Henseende til den Medgift, hun bragte, overgik hun dem alle tilsammen.

Rudbæk Due, Elskeren, besad paa sin Side ogsaa nogle Fuldkommenheder, kun i en anden Ret-

ning. I sit femogtyvende Aar gjaldt han for den vældigste Rævejæger og den første Rytter i Jylland. Hans Styrke grændsede til det Utrolige, og for at vedligeholde denne Gave, øvede han sig jevnlig med alle sine Bekjendte; undertiden tog han endog tiltakke med Prangere og Bønder, naar der ikke gaves bedre Leilighed. I Drik og Hazard havde han ogsaa bragt det til et vist Mesterskab; med faa Ord: han besad næsten alle de Fuldkommenheder, som udgjorde Betingelserne for en fuldendt Adelsmand paa den Tid, vor Historie foregaaer.

Forunderligt nok syntes Christine, hans tilkommende Brud, at være blind for alle disse gode Egenskaber hos Rudbæk. Fra det første Øieblik de mødtes, havde hun viist en afgjort og synlig Utilbøielighed for ham. Imidlertid blev Forlovelsen efter Skik og Brug oplæst fra Prædikestolen, og Bryllupet var allerede bestemt, da Christine en Aften traadte ind i sin Moders Værelse og bad om en Samtale i Eenrum med hende.

Fru Ellen tog Plads i sin høiryggede Lænestol, Christine blev derimod staaende, foldede ydmygt sine smaae hvide Hænder og sagde:

„Min dyrebare Moder! jeg tyer til Eder, fordi jeg har en Sag, som ligger mig saare tungt paa Hjerte."

„Deri gjør Du vel, mit Barn!" svarede Fru Ellen Marsvin, rolig og smilende. „Lad høre, hvorover Du klager, endskjøndt jeg næsten gjætter det forud. Du fattes formodentlig Penge til nogle Indkjøb, eller en ny Dragt foruden dem, vi allerede have udvalgt til Dit Udstyr?"

„Ak nei, naadige Fru Moder," svarede Christine med et dybt Suk, „det være langt fra mig; tvertimod, I stedes til Minde, hvad jeg alt tilforn haver betroet Eder: at jeg ikke føler den ringeste Tilbøielighed for Rudbæk Due."

Fru Ellens Smil vedblev at være blidt og venligt som tilforn, idet hun svarede:

„Du ængste Dig ikke derfor, mit kjære Barn! Endnu er Du saa ung, og i Din Alder er vor Tilbøielighed at ligne ved en Svale, den flagrer først hele Verden rundt, men boer og bygger dog siden paa en ringe Grund. Du vil faae Rudbæk kjær som Din Ægtehusbond og Herre, og stikke Dig imod ham, som det egner sig en høvisk og adelig Frøken."

Ak nei, Fru Moder; det vil ikke kunne skee,

og jeg ængstes ved at træde til Helligaltar og love ham Troskab og Kjærlighed, alt imens jeg bærer en lønlig Kjærlighed til en Anden i mit Hjerte. Vel er det kun en ringe Person og mig ulig i Stand og Vilkaar."

„Nævn ikke hans Navn, Christine," udbrød Fru Ellen med en uforandret Ro og Fatning, „jeg troer ikke, at jeg bør vide det."

„Nei, min kjære Fru Moder," vedblev den unge Pige, idet hun knælede ned foran hende og lagde sit Hoved i hendes Skjød, „hans Navn skal vedblive at være en Hemmelighed for Eder som for alle Andre, men I indseer da og, at jeg med denne Kjærlighed umulig kan blive Rudbæks Ægtehustru."

„Tvertimod, mit Barn! jeg finder, at det netop nu meget snarere bør skee, eftersom Du dog vel ikke tænker om Din Moder, at hun vilde give sit Minde til et Giftermaal med den Anden. Thi tør Dine Øine, Christinelille, det er gaaet os Alle, som det gaaer Dig: en Qvinde kan stundom vanskelig være Herre over sine Følelser, men hun maa bestandig see til at blive Herre over sine Handlinger. Dermed ville vi lade den Tale fare!"

Samme Aften, omtrent paa samme Tid, vendte den unge Due hjem fra Jagten, og traadte ind til sin Fader. Rudbæk var en høi, firskaaren Person, med en Hals som en Tyr, Been som en Elefant og Muskler som den kæmpende Gladiator. Han havde et rundt Hoved, med fremstaaende Pande, lyse, tætkrøllede Haar, røde Kinder og en lille opstaaende Næse.

Den gamle Lehnsmand sad foran det dækkede Bord, og havde længe ventet paa Sønnen. Medens Rudbæk hængte Bøsse og Skydetasse op paa en Knag i Hallen, udbrød Faderen:

„Du kommer ellers lovlig sildig hjem, lille Rudbæk; jeg har siddet og ventet paa Dig fast en Time tilende."

Rudbæk var ikke godt stemt denne Aften; han svarede Faderen:

„Jeg kommer hjem, naar jeg kan, og hvis det ikke er tilpas, saa gaaer jeg min Vei igjen."

Lehnsmanden tog sig ikke dette Svar nær; han lo og sagde:

„Du er bleven sær kort for Hovedet, min Dreng, man mærker grant, at Du snart skal være Herre i Dit eget Huus. Men for en Ufærd, hvordan er det, Du seer ud; Dit

venstre Øie er jo ganske mørkeblaat og ophovnet som en knyttet Haand."

„Ja, anderledes gaaer det ikke til i Krigen," svarede Rudbæk leende. „Mange Hunde volde Rævens Død, som Ordsproget siger; det vil jeg dog holde min Himmerigs Part paa, at han, der tilføiede mig en slig Molest, aldrig skal gjøre det tiere."

„Hvorfor ikke det, min Søn?"

„Formedelst jeg slog ham fordærvet, og kylede hans Krop ud i Leergraven, her nedenfor Skoven."

„Eia! men saa fortæl mig dog, hvorledes det er gaaet Dig. Du saaer mig fast til at ryste af Skræk."

„Det Hele gik naturligt til," svarede Rudbæk, idet han knappede sin Vams op og tømte et vældigt Bæger Øl. „Dengang jeg drog hjem fra Jagten, var jeg ilde stemt, formedelst min ringe Lykke idag; saa skulde det være saaledes, at jeg mødte en Flok Øxne, som tre Mænd dreve foran sig, elendige ufrie Kjøbmændsfolk nede fra Veile. Jeg gav mig i Snak med Mændene og spurgte dem, om de ikke vidste, at Kongelig Majestæts Lov forbyder Andre end

os af Adel at handle med Øxne og Heste, dertil svarede de, at den Sag ikke kom mig ved, siden Juul paa Mattrup havde givet dem Forskrivning paa at handle i sit Navn. Da jeg nu engang havde begyndt, tyktes det mig bedst at blive ved, og saa gik det, som det pleier: først brugte vi Mund, sidenefter Hænderne af al Formue, og det tør jeg sige forvist, at jeg aldrig har havt mine Kræfter mere nødig end ved denne Leilighed."

„Naa, og hvorledes gik det saa tilsidst!" spurgte Palle, idet han smilende gned sine Hænder, og med en faderlig Stolthed lod sit Blik dvæle paa Kæmpen foran sig. „Du vandt vel Bugt med dem?"

„Om jeg gjorde," svarede Rudbæk med et bethydningsfuldt Nik. „Da jeg fornam Slaget i mit Ansigt, blev jeg bister for Alvor, og Du kjender mig, naar jeg først bliver vred — det er rædsomt at see paa."

„Rædsomt!" gjentog Faderen med sin fuldkomne Overbeviisning.

„Dermed var ogsaa Kampen endt, for den Ene fløi til Øst, den Anden fløi til Vest, men

den Tredie fløi ned i den dybe Grav, jeg troer han ligger der endnu."

„Men hvor blev Kreaturerne af?"

„Ja, det er det Bedste af den hele Historie," svarede Rudbæk. „Efter at Alting var vel forbi, havde jeg min Fornøielse af at skjære Rebet over, hvormed de vare koblede til hverandre, og saa skjød jeg min Bøsse af lige midt imellem Flokken. Da skulde Du have seet, hvorledes de pilede af, over Grøfter og Gjærder til alle Verdens Hjørner. Var det ikke Morskab, Fatter!"

„Jo det veed Gud det var," svarede Palle, idet han lo over sin kjære Søns Bedrift, saa Taarerne kom ham i Øinene.

Endnu medens denne Latter vedvarede, traadte en Tjener ind i Hallen, og spurgte med et ydmygt Buk, om Naadigherren ikke glemte Præsten, som havde ventet udenfor i flere Timer."

„Han faaer at komme igjen imorgen," svarede Palle; „for nu vil jeg have Madro."

„Aa lad os kun faae ham ind," sagde Rudbæk, „og høre, hvad han har at sige til sit Forsvar."

„Bed da Magisteren træde ind, og hent os

to Flasker Franskviin med den gule Vox paa."

Tjeneren gik; nogle Øieblikke efter tilkjendegav en sagte Banken paa Dørkarmen, at Præsten befandt sig i Værelset.

Det var en lille skindmager Mand, med et langagtigt og blegt Ansigt, hvori ethvert Træk udtalte Nød og Savn. Han var iført en fuldstændig Præsteornat, eftersom det stred imod Ærbødigheden, at vise sig for Herskabet i anden Dragt. Han blev staaende ved Døren i en krumbøiet og ydmyg Stilling, holdende sin bredskyggede Hat i begge Hænder.

„Træd nærmere, Magister!" sagde Palle Due, og strakte ham Haanden imøde, uden at see op. Præsten traadte hen til Bordet under gjentagne Buk, greb den naadige Herres Haand og kyssede den.

„Han kommer ellers paa en sær ubeleilig Tid iaften; men formedelst at Junkeren der bad for Ham, nænnede jeg ikke at lade Ham gaae forgjæves."

„Naadigherren holde mig dette tilgode," svarede Præsten, idet en svag Rødme udbredte sig over hans indfaldne Kinder, „men da der blev skikket Bud til mig, at jeg skulde komme herop, troede

jeg at gjøre min Skyldighed ved som snareſt at efterkomme Herſkabets Befaling."

„Naa, ja ja! det er nu nok talt derom. Jeg lod gaae Bud til Ham, for at forhøre, hvad Han meente med den ravgale Prædiken, Han holdt forleden Søndag til Sindbjerg Kirke."

Præſten rømmede ſig og knugede ſin Hat i begge Hænder, medens han kaſtede et overraſket og ſpørgende Blik paa Palle Due. Denne havde lagt ſig tilbage i Armſtolen, ſtrakt Fødderne frem, og lod ſit Blik fornemt og overmodigt dvæle paa den ydmyge Præſt. Rudbæk ſad med Hovedet ſtøttet i begge Hænder og betragtede vexelviis Faderen og Præſten med et fornøiet Smil.

„Hvad mener Naadigherren?" vovede Præſten endelig at fremſtamme.

„Ja hvad mener Han?"

„Jeg mindes ikke at være mig nogen Forſeelſe bevidſt."

„Ikke det? ſaa maa Hans Hukommelſe ogſaa være ſvagere, end det er Ham tjenligt. Der kommer jeg med den naadige Fru Ellen Marſvin i Kirke for at forrette vor Andagt, ſom Skik og Brug er, og ſaa vælger Han netop

den Dag at prædike over de Rige og Fornemme, og siger, at vi ligesaa umuligt kunne komme i Guds Rige, som at en Dromedar kan krybe ind i en Synaal, eller hvordan det nu var, Han stod og vrøvlede. Synes Han at det skikker sig for den Mand, jeg af sær Naade og Ynk haver kaldet til et Embede, der giver Ham Føde og Klæder, at forringe sin Velgjører ved slig upassende Snak? synes Han, det er et Exempel at give de Vornede og øvrige Godsets Tyende? Krone og Død, Magister! der var ikke en Kjæft i den ganske Menighed, uden at de jo gloede paa Herskabsstolen, som om de vilde æde den med Støtter og Skaberak, eller som om de vilde spørge mig, hvad jeg sagde til den Prædiken!"

„Naadigherren tilgive!" stammede Præsten, „men" —

„Ti stille, naar jeg taler!" svarede Palle, hvem det efterhaanden lykkedes at bringe sig selv i Affekt. „Havde det ikke været af Hensyn til den naadige Frue, skulde jeg min Sjæl snart have befalet ham at holde sin Mund, men det stred mod Respecten at raabe over til Ham, og jeg lod det gaae for den Gang. Nu kan

Han tale og sige frem, hvad han mener der kan geraade Ham til Forsvar og Pardon."

„Naadigherre!" uddrød Præsten med en lav og skjælvende Stemme. „Jeg kan alene til mit Forsvar fremføre, at de Ord, jeg nævnede, findes antegnede i Hellig Evangelium for den Søndag, og at jeg efter bedste Formue søgte at forklare Skriftens Ord, uden derved at udlægge nogen ringe Mening imod det naadige Herskab eller den høie Adel."

„Det kan jeg Krone Død vel begribe, Magister!" raabte Lehnsherren, „men hvis Han i sit Hjertes Eenfoldighed holder det for nok, at Han ikke forkleiner os, saa tager han min Sjæl feil; tvertom igjen, Han burde beflitte sig paa at rose og lovtale de rige og fornemme Personer, for var der ingen Rige hvad heller Adel til, som kunde give Ham og Hans Lige Forpleining og Tilhold, saa sultede I Krone Død ihjel alle tilhobe. Forstaaer Han Dansk, Magister! Nu nok herom, jeg har bethdet ham min Mening, at saadan Tale duer ikke, hvad enten den sigter paa Herskabet eller ei, og han haver derfor, min gode Magister! at afholde sig fra slig

Exposition i Fremtiden, hvis han ellers bryder sig om min Gunst og Yndest."

„Naadigherren skal vist aldrig faae Leilighed til at bebreide mig Saadant oftere," svarede Præsten, synlig lettet ved at see Tordenskyen drage over.

„Naa, saa skal ogsaa Alt være glemt," vedblev Lehnsherren med en særdeles naadig og beskyttende Mine. „Kom nærmere herhen til Bordet og skjænk sig et lille Glas Franskviin af Flasken der. Hvorledes lever Hans Kjæreste, min gamle Dorthe?"

Præstens blege Kinder antoge atter et svagt Skjær af Rødme ved at bemærke det spottende Smil, der ledsagede dette Spørgsmaal. Han svarede:

„Hun lader formelde sin Hilsen og ydmygeste Respekt, og beder Naadigherren tænke lidt paa sit gunstige Løfte, naar Stunder dertil gives."

„Mit Løfte!" gjentog Palle forundret. „Hvad Djævelen har jeg nu igjen lovet Eder. Den Dorthe, den Dorthe! hun bliver sig dog bestandig selv lig og staaer hartad ikke til at mætte."

„Med Forgunst at melde var Naadigherren

saa god mod os at love en liden Reparation paa Præstegaardens Tag; thi trænger, som det nu staaer, baade Regn og Sne igjennem de mange aabne Huller, saa at det meste af vort Tiendekorn gaaer tilspilde og ødelægges for os."

„I skal have Fanden, skal I, og ingen Reparation. Ifjor lod jeg indsætte fire nye Ruder af godt Glas fra Böhmerland, hvormed I faaer at lade Eder nøie en Stund. Derimod kan I skikke Dorthe herop paa Slottet om nogle Dage, at hun kan gaae Kjøgemesteren tilhaande ved Festen, og selv haver I at beflitte Eder paa en kjøn og syndig Tale udi samme Anledning."

„Ja, og blot ikke for lang, ikke for lang, Magister!" raabte Rudbæk, idet han reiste sig op og gik hen til Præsten, „for jeg vil være Djævels, hvis jeg ikke ellers falder i Søvn."

„Naadige Junker haver altsaa ifinde som snarest at lade sit Bilager celebrere," spurgte Præsten med et venligt Smil.

„Ja Gud har jeg saa, Magister?" svarede Rudbæk leende. „Nu vil jeg være Ægtemand, — hvad! det er noget Andet, end at sidde paaskrævs over en Bænk og tyde Latinsk og Fransk

med Eder, som i gamle Dage. Kan I huske det, Fatter."

Rudbæk udbrød ved disse Ord i en raa Latter, og bibragte med sin Skulder Magisteren et Skub, der fik den stakkels Mand til at fare nogle Skridt tilside. Præsten greb fat i Bordet, smilede og svarede:

„Vistnok erindrer jeg med sær Fornøielse den Tid, da jeg havde den Ære at være naadige Junkers Præceptor, og tør jeg sige for Sandten, at jeg just ikke haver havt mange Skolarer saa forfarne baade udi commentarii Cæsaris og tilmed i alle orationes Ciceronis, som liden Rudbæk, trods sin høie Extraction, nedlod sig at være."

„Djævelen heller," svarede Rudbæk, som dog følte sig smigret ved denne haandgribelige Roes, „det siger I kun saa. Jeg har aldrig været for det Latinske, det veed I nok selv. At ride paa en Hest og fyre en Bøsse af, det var min Fornøielse, og deri vil jeg tage det op med den bedste af alle Magistre. Men gaa I nu Jeres Vei igjen, Magister, jeg er saa søvnig, at jeg er færdig ved at falde omkuld, og jeg har No-

get at tale med min kjære Hr. Fader om, førend jeg gaaer tilsengs. Gud i Vold!"

„Kom og faa Jer en lille Dram Franskviin endnu," sagde Palle Due godmodig, „at I kan være lystig, naar I kommer hjem til min gamle Dorthe, det Skind! Ræk mig Glasset herhen, Magister! — Aa Snak, ingen Indvendinger! der løber vist meget Vand til Hav mellem hver Gang I faaer saadan Viin at smage. — Naa seer I, det gik ned. Husk nu paa, hvad jeg har sagt om Eders Prædikener i Fremtiden. Laver Han mig en rigtig smuk en til Junkerens Bryllup, skal vi see, hvad der er at gjøre ved Taget derhjemme. — Gud befalet!"

Præsten tog Afsked med gjentagne Buk og Haandkys. Fader og Søn bleve alene.

„Hør nu, Fatter!" begyndte Rudbæk, idet han atter indtog sit magelige Leie, udstrakt paa Bænken. „Vi maae nok ellers see at gjøre Alvor af det med Christines Jaord, før vi tænke formeget paa Bryllupet. Hvad synes Du, om Du tog med over til Fruen imorgen og talte Pigen tilrette? Selv mærker jeg nok, at jeg ingen Vei kommer, for hun teer sig som en Forrykt og leer mig op i Øinene, hvergang

jeg fanger an med Frieriet. Det kan Du roligt bande paa, at hvis det ikke var for Gaarden og Pengene, hun medbringer, saa havde jeg for længe siden givet hende Døden og Djævlen. Jeg holder mig i alle Maader for lige saa god som hende og endda libet derover, det jeg ogsaa sagde reent ud sidst, vi taltes ved. Hun skulde blot vide, at der er Den, som sidder og sukker og vrider sine Hænder for mig i Løndom, og vilde give sin Himmerigs Part bort som en Slik, hvis hun derfor turde gjøre sig mindste Forhaabning om mig."

„Hvem mener min kjæreste Søn?"

„Den smaa Trine Væbers ovre fra Vester-Ørum. Det er en Pige efter min Smag, rund og fed, Haar som en Hestemanke og Øine saa runde og sorte som Glamhullerne i Sindbjerg Kirketaarn."

„Min Tro! er den smaa Trine en kjøn Pige, men saadan en lille bondefødt Tingest, og Du, en adelig Junker — Rudbæk! hvad tænker Du paa?"

„Jeg tænker paa at faae Redelighed og Ende paa Tingen, det være sig paa den ene eller anden Viis, for nu vil jeg ikke vente længer."

„Det gjøres heller ikke behov, min Søn! Naadigfruen, Christines Moder, og jeg have aftalt at komme sammen imorgen, og bringe Alt i Orden. Vær derfor uden Frygt. Pigen giver sig nok, og er hun klog, takker hun sin Gud til. Siden kan Du altid gantes med Trine. Kom og kys mig og sig Godnat til Din kjære Fader."

Næste Morgen saae man Palle Due og hans Søn, fulgte af to Betjente, ride bort fra Agersbøl. Foran paa hver Side af Rudbæks Sadel var bundet et stort Knippe skudte Urfugle og Bruushøns, en Foræring til Fruen paa Leerbæk. Frieren selv var denne Morgenstund særdeles pyntet. Han bar en lysegraa Kofte med store opsplittede Ærmer, besatte med flade Sølvknapper; hans gule Hjortelæders Beenklæder gik ned i et Par stive Knæstøvler, hvis øverste Rand blev prydet med en ombøiet og udtunget Linnedstrimmel. Fødderne i disse Støvler vare unaturlig smaa, og indvendig forhøiede med flere Lag Læder, saa at Hælen kom til at sidde oppe i Skaftet; dette gjorde vel Eiermandens Fod tilsyneladende en heel Deel mindre, men

bevirkede tillige en usikker og vaklende Gang. Imidlertid var det dengang saaledes Mode.

Om Halsen bar han en lille, udtunget Strimmel og et smalt broderet Tørklæde; dets Hvidhed blev mere paafaldende ved Modsætningen til Rudbæks solbrændte og næsten blodrøde Ansigtsfarve. Paa Hovedet havde Rudbæk en lille og trekantet opkrampet Hat, hvorfra hang en Rævehale ned bagtil.

I denne Dragt, med megen Værdighed og et selvtilfreds Smil red Rudbæk ind paa Leerbæk. Hans ene Øie var endnu en Smule ophovnet, og et næsten blaaguult Skjær omkring det, bevarede tydelige Mærker af den foregaaende Dags ridderlige Kamp.

Efterat Rudbæk var stegen af Hesten, tog han de skudte Fugle fra Saddelknappen og holdt dem triumferende iveiret for Fru Ellen Marsvin, som viste sig paa det øverste Trin af Trappen, for at tage imod sine Gjæster.

„Seer De, Fru Svigermoder!" raabte han, „tretten Urfugle og otte Bruushøns; den lille Mundfuld pirrede jeg overende iforgaars."

Han gav Fuglene til en Tjener og begav sig op i Værelserne tilligemed sin Fader.

Mødet mellem de to Unge var koldt og afmaalt. Rudbæk henvendte sig flere Gange til Christine, men hun vedblev at være ordknap, og svarede alene med Enstavelsesord, saa at Samtalen snart gik istaae. I den modsatte Side af Salen, inde i en af de store Vinduesfordybninger, fandt derimod en ivrig Underholdning Sted imellem Fru Marsvin og Palle Due. Dog blev denne ført saa dæmpet og lydløs, at Ingen af de Øvrige vare istand til at fatte Talens Gjenstand.

Rudbæk kjedede sig øiensynligt i dette Selskab, der tog saa lidt Hensyn til ham. Han nikkede til Christine, satte Hatten paa Hovedet og begav sig ned i Baggaarden. Her stillede han sig midt paa en høi Halmdynge, tog en stor Tyrepidsk, og lod derpaa Røgteren slaae Gaardens Øxne og Fedegvæg løs og drive forbi Stedet, hvor han stod. Mellem disse Omgivelser var Rudbæk hjemme, her befandt han sig vel. Hans solbrændte Ansigt straalede med dets venligste Smil, medens han uafbrudt knaldede med Pidsken og, med høie Raab gjennende paa Qvæget, vexelviis uddeelte Roes eller Dadel, idet Kreaturerne bleve drevne forbi ham. Røgteren

fik en halv Krone for sin Umage; den fattige Mand var henrykt over denne Gavmildhed, og vist er det, at Personalet i Gaarden fældede en Dom over Junkeren, der var himmelvid forskjellig fra Christines.

Just som Rudbæk var bleven færdig med at mønstre Qvæget, blev Vinduet i første Stokværk aabnet, og Palle Due lod sig tilsyne og vinkede ad Sønnen. Rudbæk svarede med et vældigt Knald af Tyrepidsken, derpaa kastede han den hen til Eieren og foer op ad Trapperne ind i Salen.

„Ja, lille Rudbæk," begyndte Faderen, „nu kan Du gaae hen og kysse Naadigfruens Haand, for Dit Hjertes allerkjæreste Ønske er opfyldt. Det bliver ved Bestemmelsen, og Bryllupet staaer idag otte Dage."

Rudbæks Ansigt fortrak sig til et Smil, der viste hans hvide Tænder; han gik hen til Fruen, greb uden at sige noget hendes Haand og trykkede et lydeligt Kys paa den. Idet han hævede sit Blik, saae han Christine sidde grædende paa den samme Plads, hvor han før havde forladt hende. Pludselig syntes hun at fatte en Beslutning, hun tørrede sine Øine, reiste sig op

fra Stolen, og traadte hen til Fru Ellen Marsvin.

„Min dyrebare Fru Moder!" udbrød hun med en svag og skjælvende Stemme, som efterhaanden tiltog i Sikkerhed og Kraft. „Det vide I og Alverden, at jeg ingensinde rækker Rudbæk Due min Haand, endskjøndt I siger saa; før skal jeg lade mit unge Liv og lægges i den sorte Jord."

Rudbæk fandt denne Bemærkning af sin tilkommende Brud saa morsom, at han udbrød i en skingrende Latter.

„Haa, haa!" raabte han langtrukkent.

Fruen tog Ordet.

„Min kjære Christine!" svarede hun blidt og venligt som bestandig. „Jeg var forberedt paa, at Du, barnagtig og uerfaren, vilde fremkomme med Indvending imod hvad Din Moder bestemte. Du er endnu saa ung, mit Barn, og behøver Tid til at indsee, at Alt, hvad jeg beslutter, kun skeer til Dit sande Gavn. Den Tid vil jeg unde Dig, og har jeg derfor bestemt at lukke Dig her inde i Salen med Din Beiler, Rudbæk Due, og ikke skal Du smage Mad eller faae Lov til at slippe ud igjen, før

Du har befindet Dig og givet Dit Jaord efter mit og høiædle Hr. Lehnsmand Palle Dues Ønske."

„Aa, tøv en Kjende, Fru Svigermoder!" raabte Rudbæk; „at I lukker ilaas for Christine, finder jeg meget rigtigt, formedelst hun er saa stædig og halsstarrig; men hvorfor skal jeg ogsaa straffes? Jeg har jo godvillig givet mit Minde til at tage hende, saasnart hun bare vil, og jeg siger det i al Venskabelighed, men I maa heller slaae mig for Panden strax end lade mig sulte."

Lehnsmanden traadte hen til Rudbæk og udbrød dæmpet:

„Forstaaer Du da ikke nok, lille Rudbæk, at Du maa være tilstede herinde for at tale Pigen tilrette? Giv Dig kun tilfreds, det varer vist ikke saa længe, før hun beder om godt Veir, og jeg skal desuden nok sørge for, at de ikke lade Dig sulte, min rare Dreng!"

„Kom an! jeg lader mig da spærre inde!" yttrede Junkeren sagtmodig; „det er for Din Skyld, Christine! og Du kan deraf see, hvor meget jeg gjør af Dig."

Palle Due bød Fruen sin Arm, de forlode

Salen, og alle Døre bleve lukkede ilaas efter dem. Rudbæk gik en Tidlang op og ned af Gulvet; hvergang han kom hen til Christine, stillede han sig med en spørgende Mine nogle Øieblikke foran hende, men da hun Intet sagde, tog ogsaa han og fortsatte stiltiende sin begyndte Gang.

Imidlertid havde Fru Ellen Marsvin og Lehnsmanden taget Plads i et af de tilstødende Værelser.

„Jeg tænker nok, hun kommer til Besindelse," yttrede Fruen, „naar hun fornemmer, at vi gjøre Alvor af Sagen,"

„Det troer jeg ogsaa, naadige Frue! men Tingen haver alligevel den Hage ved sig, som jeg nylig omtalte."

„Aa hvad!" svarede Fruen, „vi finde vel ogsaa ud deraf; I siger, at Eders Søn haver et godt Øie til en fattig Tjenestepvinde, Trine Væver's i Vester Orum; det gaaer Christine fast ikke bedre, ogsaa hun bærer en lønlig Kjærlighed i sit Hjerte, og skjøndt hun aldrig har fortroet mig dens Gjenstand, kjender jeg Personen saare vel, jeg haver et agtsomt Øie og var vidende derom næsten saa tidlig som hun.

Det er den unge Skytte her paa Gaarden, Jes Byrge, hun haver fæstet sin Attraa til. Thi tænker jeg som saa, at vi i al Stilhed sørge for at skaffe disse to Personer afveien, hvilket allerbedst vilde kunne skee, om vi lode dem gifte sig sammen og gave dem et lidet Udstyr til Løn derfor."

„Ak, Naadigfrue!" udbrød Palle Due henrykt over denne Idee, „I overgaaer vist en Mand i Klogskab og snilde Raad; en bedre Udvei gives ikke."

Fruen smilede tilfreds. „Vi skulle nærmere overveie Sagen," yttrede hun, „og lade den fuldkomme i al Stilhed; men giv mig Eders Haand, Herr Lehnsmand; fordi disse To derinde have opsat at nyde deres Middagsmad, til bedre Leilighed falder, indseer jeg ikke, hvorfor vi skulle gjøre det."

Palle Due førte Fruen tilbords. Det blev Eftermiddag og Aften. Lehnsmanden havde flere Gange, sagte og ubemærket, listet sig hen til den aflaasede Salsdør for at lytte efter hvad der blev forhandlet. Alt var stille og roligt derinde. Alene et dybt, langtrukkent Aandedrag, undertiden ledsaget af en huul Snorken, til-

kjendegav, at den ene af de Indespærrede var falden i Søvn. Igjennem Nøglehullet saae Palle sin Søn Rudbæk liggende udstrakt paa to Stole, med begge Arme nedhængende, aaben Mund og lukkede Øine. Christine havde vendt ham Ryggen og sad i Vinduesfordybningen, hun støttede Hovedet i sine Hænder og stirrede ud over de dybe og mørke Skove, som indhylledes i en blaalig Taage.

„De have det jo meget godt begge To," udbrød Fru Marsvin, efterat Lehnsmanden havde fortalt hende, hvad han saae. „Lader os nu byde hinanden en god Nat, Herr Lehnsmand, og naar vi komme herned imorgen, tænker jeg nok, at hun har besindet sig og giver Kjøb. Jeg kjender til en lille Piges Følelser, og I kan troe mig paa mit Ord, det er en sjelden Kjærlighed, der holder Stand mod Sult og Nattevaagen."

Lehnsmanden fandt atter Leilighed til at anbringe sin Beundring over Naadigfruens Klogt; han kysfede hendes Haand og begav sig derpaa over i det for ham bestemte Værelse.

Næste Morgen tidlig, medens Fruen og Palle Due, i fuld Fortrøstning til deres Plans lyk-

kelige Udfald, opsatte Brylupsvilkaarene og de Rettigheder, hver af Forældrene agtede at afstaae det tilkommende Par, hørtes pludselig en lydelig Banken inde fra Salen, hvor Rudbæk og Christine vare indespærrede. Lehnsmanden lagde Papirerne sammen og reiste sig smilende.

„Ikke rettere jeg mærker," udbrød han, „saa have vi nu vundet Spillet. Det er bestemt lille Rudbæk, som dundrer saa frygteligt paa Døren."

„Nu ja!" svarede Fru Ellen, „hvad sagde jeg?"

„Ja, hvad sagde jeg!" gjentog Lehnsmanden.

„I?"

„Har I glemt det, Naadigfrue? Jeg sagde, at Vorherre hos Eder havde gjemt en Mands Kløgt i en Qvindes Skikkelse. Tillad mig at byde Eder min Haand, og lader os ile med at aabne Fængslet for vore Fanger, ellers knuser Drengen bestemt Døren."

Da der blev lukket op, saae man Rudbæk med opknappet Vams og gispende af Anstrengelse efter de voldsomme Slag, han havde ladet falde paa Døren. Hans Udtryk forandredes imidlertid pludseligt, og med et triumferende

Smil greb han Christines Haand og førte hende hen til Fru Ellen.

„Maae vi saa faae Noget at spise!" udbrød han leende, „for nu ere vi blevne enige; det holdt haardt, og hun viste sig stiv, men tilsidst maatte hun da bøie sig."

„Sikken en rar lille Pige!" sagde Lehnsmanden venlig.

„Ikke sandt, mit kjære Barn!" tilføiede Fruen, „Du er nu kommen til Overtydning om, at vi kun ville Dit sande Vel, tilstaae det kun."

Christine hævede sine forgrædte Øine; de straalede med en usædvanlig Glands, hun var meget bleg, og hendes Læber zittrede, idet hun med et ubeskriveligt Udtryk af Haan gjensvarede:

„Jeg tager denne Pranger til Gemal og Ægteherre for at slippe ud af dette Fængsel, her. I havde isinde at sulte mig ihjel, men jeg vilde have kjedet mig ihjel i hans Selskab."

„Christine!" raabte Fruen forbittret.

Rudbæk udbrød i en Skoggerlatter. „Bryd Eder slet aldrig om, hvad hun siger, den Lille! hun skammer sig blot, fordi jeg fik hende til at sadle om. Det giver sig nok, min Dukke! lad os bare ikke blive høitidelige."

Med disse Ord slog han begge sine Arme om Christines Hals, trykkede hende op til sit brede Bryst og kysede hende gjentagne Gange, trods al Modstand, paa Mund og Kinder.

„See, nu er den Sag i Orden!"

Otte Dage derefter gjenlød Herregaarden Leerbæk og dens gamle Skove af Latter og Jubel. Alle Omegnens Beboere vare forsamlede til Junker Dues og Christine Marsvins Bryllup.

2.

Hvorledes det gik Rudbæk i hans Ægtestand.

Samme Dag Rudbæk holdt sit Bryllup paa Leerbæk, blev ogsaa Skytten Jes Byrge forenet med den fattige Trine Vævers fra Vester Orum, saaledes som det hiin Aften var blevet bestemt af Ellen Marsvin og Lehnsmanden. Fruen udstyrede Trine, og Lehnsmanden gav Byrge for billig Fæste et lille Huus, der laa inde imellem Bakkerne, lidt nedenfor Greis Mølle.

Rudbæk blev uvidende om det Skeete til nogle Dage efter Bryllupet, da Alt var af-

gjort. Han lod ikke til at bekymre sig stort herom og syntes aldeles at have glemt Trine, især medens Christine endnu var ham saa ny og, til Trods for den Utilbøielighed hun ikke lagde synderlig Skjul paa, udelukkende beherskede alle hans Tanker.

Saaledes forløb fire Aar; efter den Tid begyndte Folk i Egnen at tale om de gjentagne Besøg, den unge Herremand aflagde hos Jes Skytte. Gamle og forlængst glemte Historier om den Yndest, Rudbæk tidligere havde viist Væverens Datter, bleve opfriskede paany. — Misundelsen gjorde sit til at forøge disse, især da man erfarede, at Jes havde faaet et nyt Fæstebrev paa sit Sted med ulige bedre Vilkaar end de, der vare blevne alle hans Naboer til Deel.

En Aften i Foraaret var Trine alene hjemme i Huset. Hun havde stillet sin Skotrok ude foran Døren og arbeidede flittigt, medens hun dog af og til med en ængstelig Utaalmodighed lod sine Øine glide hen over den smalle Sti, der slyngede sig i gjentagne Bugter nede fra Greis, som om hun ventede, at Nogen skulde komme ad denne Vei.

Inde i Skoven kukkede Gjøgen. Lærkernes Sang opfyldte Luften. Fra Greisdalen hørte man gjentagne Gange de monotone Raab, hvormed Hovfolkene drive paa deres Stude, idet de pløiede. En Skare af skrigende Krager hoppede omkring bag Plovene og søgte efter Orm og Torbister i de friske Furer. Solen gik ned, dens sidste Lys farvede Træerne og de røde Teglsteen ovre paa Herregaarden Leerbæk. I denne Retning var det, at Trines Blik speidede.

Pludselig standsede hun sit Arbeide, lod Uldtraaden løbe op paa Tenen og bar Rokken ind i Gangen. Hendes Ansigtsfarve vexlede, og hun skyndte sig nedad Veien, hvorfra man til samme Tid saae en Bonde med lange, hurtige Skridt at nærme sig Huset.

Den Kommende var en ualmindelig høi og bredskuldret Mand, klædt i en mørk Vadmels Kofte, Lærreds Buxer og en rund Hue af Kattesskind. Hans Ansigtstræk vare stærkt udprægede og røbede Godmodighed.

Da han kom hen til Trine, greb hun hans Haand og udbrød:

„Gudsfred og Godaften, lille Jes. Hvordan gik det Dig saa? Traf Du Herskabet?"

„Aa nei!“ svarede Manden. „Skriverkarlen stod i Gaarden, og saasnart han fik Øie paa mig, begyndte han at tage paa Vei og skjælde mig ud og sagde, at Herskabet havde Andet at tage vare, end at høre efter min Snak.“

„Gud bedre det,“ hviskede Trine med Taarer i Øinene, „saa Du fik Ingenting udrettet! Jeg tænkte dog forvist, at det skulde blive til noget Godt, imens Du blev saa længe borte.“

„Det Værste er, lille Trine, at jeg troer ikke, der er noget at udrette, om jeg ogsaa havde faaet Herren i Tale; han leer nok til mig, naar vi mødes, og siger Goddag, men jeg er bange for, at han alligevel ikke mener det godt i sit Hjerte.“

„Hvorfor ikke, Jes?“ spurgte Trine, idet hun klyngede sig op til hans Arm. „De have dog været saa gode imod os, begge To, og givet os Huus og Grund paa bedre Vilkaar, end alle Andre fik det.“

„Ja vist, det har de,“ svarede Jes, idet hans Pande rynkede sig, og hans Øine lynede.

„Hvad mener Du?“ udbrød Trine med en Stemme, der qvaltes af Graad. „Herre Gud! hvor Du stirrer, og seer hen for Dig, Du

bærer noget paa Dit Sind, som nager Dig, det har jeg formærket i lang Tid, hvorfor vil Du ikke heller sige det reent ud?"

„Naa ja da, siden Du selv beder derom, Trine," svarede Jes, idet han ufravendt lod sit gjennemtrængende og funklende Blik hvile paa hende. „Det er ogsaa bedre, at vi engang snakkes ved om den Ting, end at jeg gaaer og pines i Løndom."

„Ja vel er det bedre," sagde Trine, idet hun kjærligt førte hans Haand til sine Læber. „Har Du nogen Sorg, saa lad os bære den sammen."

„Siig mig da engang, og bed til Gudfader, at Du maa forlise Din Salighed, hvis Du narrer mig, er det aldrig faldet Dig ind, hvorfor Herskabet paa Leerbæk har været saa naadig mod os To, fremfor mod deres øvrige Fæstere?"

„Aa jo!" svarede Trine med et veemodigt Smil, og uden at sænke sit Blik for de mørke og gjennemtrængende Øine, som betragtede hende."

„Hvorfor da?" vedblev Manden heftigt.

„Jeg tør ikke sige det, for saa er jeg bange, at Du bliver vred."

„Naa det tør Du ikke," raabte Byrge heftigt, idet han greb hende i Armen, „jo siig Du det kun, jeg forlanger at vide Besked derom."

„Aa lad mig heller tie stille."

„Nei, nei, Du har selv sagt, at vi skulle tale, og nu maa Alting frem for en Dag. Hvorfor viser vort Herskab os to Fattigfolk denne store Naade? Lad mig høre, hvad Du tænker, Du kan dog ikke fortælle Mere, end hvad jeg iforveien veed Besked om."

„Nu vel da," yttrede Trine rolig og blidt. „De gjøre os godt, fordi den unge Frue holdt af Dig, førend vi bleve gifte, og fordi Du var hendes Kjæreste."

„Jeg!" udbrød Jes, i lige Grad forvirret og overrasket. „Troer Du virkelig, at det er Grunden?"

„Ak ja;" svarede Trine, „jeg har længe vidst det, men aldrig villet tale derom. I holdt af hinanden begge To, og derfor blev Du rød og forknyt, hvergang I siden traf til at mødes; derfor er det ogsaa, at Du aldrig har holdt af mig, som Du jo heller ikke kunde. — Naa, hvorfor seer Du saa mørk ud, lille Jes, det

kan jo ikke være anderledes. Du veed ogsaa, at jeg ikke siger det for at gjøre Dig vred. Jeg skal nok finde mig deri."

„Nei, Trine," svarede Manden, jeg bliver ikke vred over det, Du siger, men over det, Du dølger for mig. Herremanden vilde knap have gjort mig Godt, hvis han havde tænkt sig, at jeg holdt af hans Kone."

„Er der da nogen anden Grund?" spurgte Trine, idet hun saae paa sin Mand med et Blik, der vilde have bragt enhver Anden end ham, skinsyg og mistænksom som han var, til Taushed.

„Ja, der er den Grund, at vor Herremand har et godt Øie til Dig, at han søger enhver Leilighed til at faae Dig at see, kort sagt, Trine, at alle Mennesker, store og smaa, sige, at Du holder af ham igjen, og at I To mødes hvissomda paa forbudne Veie."

Trine slap hans Arm; hun standsede og svarede, idet hun betragtede ham alvorligt:

„Det tænkte jeg mindst, at Nogen turde vove at sige til Dig, Jes! saa ærekjær Mand, som Du er."

Jes stirrede ned foran sig og slog Løvetands-

blomsterne over med sin Kjæp, medens han sagde:

„De sige det alligevel og føre Snak derom hver Hovdag vi komme sammen."

„Veed Du hvad!" svarede Trine, „vi lade dem tale og bryde os lidet derom."

„Det er da Usandhed?" spurgte Jes ivrig.

„Usandhed," gjentog Trine. „Det kan Du vel svare Dig selv paa, siden Du i det mindste aldrig har troet det."

„Jo sommetider, Trine!"

Trine kastede et overrasket og spørgende Blik hen til Manden. Han holdt sine Øine rettede mod Jorden, og hun saae, at det bittre Udtryk i hans Ansigt bekræftede disse Ord. Hun brast i en lydelig Graad, og idet hun slyngede sine Arme om hans Hals, skjulte hun Hovedet ved hans Bryst og sagde:

„Herregud, er det ogsaa Dit Alvor, — saa er jeg da heel ulykkelig! Aa nei, lille Jes, alle Folk have løiet mig paa, naar de talte saaledes, og nu skal Sandheden frem, hvorvel jeg haver fordulgt den saa længe. Jeg har aldrig i mit hele Liv holdt af nogen Anden end Dig, Jes, og det begyndte allerede den Vinter, vi gik til Præsten, men jeg lod mig ikke mærke dermed

til Nogen, for jeg vidste jo, at Du ikke brød Dig om mig. Og naar Du om Natten fornam, at jeg var vaagen, og spurgte hvorfor jeg ikke sov, saa vaagede jeg, fordi jeg laa og bad saa inderlig til Gudfader, om han vilde indrette det saadan, at Du ogsaa kom til at holde af mig. Tænk Dig kuns om Jes paa alle mine Handlinger; har Du nogentid mærket, at jeg foer med Svig og Usandhed. Tænk ogsaa paa vor Bryllupsdag, dengang Du spurgte mig, hvorfor jeg var saa bedrøvet og sad og græd, imens de Andre spiste og vare saa glade; nu veed Du Grunden, og det er den rene Sandhed altsammen, lille Jes. Troer Du, at jeg narrer Dig?"

„Nei, Trine! nei vist ikke," svarede Jes, rørt og bevæget, og trykkede hende til sit Bryst, „det kjender jeg Dig for vel til; Gud naade nu den Første, der vover at komme til mig med den Historie igjen!"

„Aa lad det gaae, den Ene vil sige det, den Anden vil tænke det, og hverken Du eller jeg kan forhindre dem deri."

„Jo jeg kan, Trine, og for at Du kan vide det, saa har jeg allerede begyndt derpaa."

„Du?"

„Ja, forgangen Aften, da Du var gaaet ned, for at see til Din Mosters, kom Naadigherren luskende heromkring og kikkede ind af Vinduet. Jeg sad stille henne i en Krog bag Skorstenen og tænkte over Alt, hvad jeg om Dagen havde hørt dem sige nede paa Hovmarken. Er Du herinde, Trine Bævers? sagde Herren. Nei hun er ikke, svarede jeg, idet jeg sprang op som et rasende Menneske, og hvis han i det Øieblik havde staaet hos mig, vilde der være skeet en Ulykke, for Du veed, hvordan jeg er, naar Folk drille mig."

„O Gud, o Gud!" hviskede Trine skjælvende.

„Vær ikke bange, lille Trine!" vedblev Jes og tog hendes Haand, „for jeg besindede mig strax, og førend jeg kom ud af Huset, var jeg rolig og koldsindig igjen. Trine Bævers er gaaet af By, sagde jeg til Herren, men jeg er hendes Mand og kan tage imod Besked, formedelst at jeg tænker, Naadigherren ikke vil hende Andet, end hvad jeg godt kan høre paa. Er Du sikker paa det, lille Jes! sagde han og slog en Skogger op. Ja jeg er, endskjøndt vore Naboer ikke troe nær saa godt om Naadig-

herren. Give til Gud, at jeg blot aldrig maa faae ringere Tanker, for saa gaaer det vist ikke godt med Een af os To. Nu blev Herren bister. Eia! skreg han, jeg troer Djævlen forføre mig, at Din Bondelømmel begynder at mukke. Jeg skal min Tro lære Dig noget Andet. Mens han sagde dette, hævede han den tykke Knortekjæp, han gik med, og vilde have slaaet mig, hvis jeg ikke havde grebet omkring hans Arm og holdt den. Han sled og rev i mig for at slippe løs, og Kræfter havde han, det maa jeg sande, men jeg var ham for stærk, for jeg troer rigtignok ikke, at min Lige findes i denne Verden, naar det først kommer derpaa an, og Hr. Rudbæk maatte give tabt. Da han ingen Vei kunde komme, imens jeg klemte ham fast som en Skruestik, sadlede han om og sagde: Ja ja, lille Jes! giv Dig kun tilfreds, det Hele var jo blot Plaseer. Er Naadigherren da ikke vred paa mig? spurgte jeg i min Troskyldighed, efterat jeg havde ladet hans Arm løs igjen. Nei vist ikke, svarede han, men hvis Du skulde times nogen Gebræk siden efter, saa kan Du alligevel for Løiers Skyld huske paa, hvad der er skeet iaften. Dermed gik han, og

slog igjen den Skoggerlatter op, som man aldrig hører, uden naar han har Ondt ifinde. — Og seer Du, lille Trine, derfor tænker jeg, at han nægtede sig hjemme iaften, dengang jeg kom for at bede ham om lidt Henstand med Pengene."

„Aa Jes," yttrede Konen i en klagende Tone, „nu forstaaer jeg Alting, og Herremanden vil bestemt volde os Fortræd."

„Vær ikke bange," svarede Jes; „jeg har jo ikke gjort Andet, end hvad Ret og Billigt var, saa saaer det at gaae saa godt, som det kan. Men der var endnu en Deel tilbage, og det er om Fruen. Medens jeg tjente oppe paa Gaarden som Skytte paa salig Fru Marsvins Tid, da saae jeg Frøkenen hver Dag, og jeg syntes, at hun var den Deiligste, jeg i mine Levedage havde mødt. Derfor holdt jeg af hende, og det kan være, at hun ogsaa syntes godt om mig, saa ringe en Person jeg forresten var. Jeg skulde altid ride med hende, naar hun skulde over til Haraldskjær eller ned til Veile; ingen Anden end jeg turde hjælpe hende op paa Hesten, og underveis blev der talet Et og Andet, som det kunde falde sig. Ja, hvor-

for skal jeg negte det, Trine! jeg var saa glad og troede ikke, der fandtes et lykkeligere Menneske i Verden end jeg. Men de Tanker varede ikke længe, for da hun først mærkede, hvormeget jeg gjorde af hende, og havde faaet mig til at bekjende det, syntes jeg, at hun blev saa forunderlig. Den ene Dag viste hun sig venlig og god, Dagen efter behandlede hun mig som en Hund, spottede og forhaanede mig, og naar hun lidt efter saae, at jeg var reent ulykkelig derover, begyndte hun at blive god igjen; det var nu hendes Sind, og hun bar sig ligedan ad med de fornemme Junkere, som kom og besøgte dem paa Slottet. I de Fremmedes Nærværelse reiste hun sit smukke Hoved og betragtede mig saa stolt og nedladende, som om vi aldrig havde talt et venligt Ord sammen. Saa kom Fruen en Middag og sagde, at nu skulde jeg gifte mig med Dig, og samme Aften gik Frøken Christine ud til mig i Haven, slog begge sine Arme om min Hals og sagde, at hun holdt saameget af mig, og at hun aldrig vilde vide af nogen Anden at sige, og saa gav vi os til at græde begge To. Hun giftede sig dog otte Dage efter, kan jeg troe, og fra den

Tid har jeg ikke talt et Ord til hende. Saaledes gik det til, og Du veed nu Alt. Jeg forstaaer nok, at jeg ikke har været hende mere end blot til Tidsfordriv, men hun var dog saa deilig og saa kjærlig, naar det faldt hende ind. Jeg har ikke rigtig kunnet glemme hende siden, men jeg troer, at det vil skee snart. Jeg siger heller ikke, at jeg holder meget af Dig endnu, men derfor skal Du være lige glad, lille Trine; efter hvad vi have talt sammen iaften, tænker jeg, at ogsaa det vil komme, maaskee før Du tænker."

Med disse Ord slog Jes sin Arm om Trines Hals, kyssede hende, og de fulgtes derpaa ad ind i Huset.

Otte Dage senere var Jes ifærd med at lægge Montørv paa sit Huus. Han sad og sang oppe paa Tagrygningen, medens Trine stod og dreiede sin Skotrok udenfor Døren.

„Trine!" raabte han, „er Du dernede? — See, nu har Storken tre Gange kredset omkring Huset, og før satte han sig lige paa Gavlspidsen og knebrede efter Hunnen; de bygge vist hos os iaar, og jeg vil sætte Pinde tilrette for dem. Storken betyder Lykke i Huset, lille

Trine, og derfor skal Du være fornøiet ligesom jeg og synge Visen med mig, saa gaaer Arbeidet desbedre."

Mand og Kone begyndte nu at synge en gammel Folkesang, indtil Jes paa engang afbrød den.

„Hillemænd!" raabte han, „dernede kommer Mads Stibolt pyntet og stram, med sin trekantede Hat paa Hovedet og sin store sølvbeslagne Stok i Haanden; han er bestemt ude i Fogedtjeneste iaften."

„Hvad Vei gaaer han?"

„Ja, jeg seer det ikke ret, for nu dreier han om bag Skoven; kan være, at han skal tale med os, saa vil jeg dog gaae ned for den Sags Skyld."

Jes krøb ned af Huset for at vente paa Fogden. Han havde heller ikke taget feil i sin Formodning. Faa Minuter efter saae man en Mand komme frem paa Skovveien, og med afmaalte Skridt og vigtig Mine nærme sig Byrges Huns.

„Aa jo!" yttrede Jes beklemt, „det var som jeg tænkte, Fogden har Budskab til mig."

„Gudsfred og en god Aften i Huset!" raabte

Fogden, endnu før han traadte ind. „Det var godt, at jeg traf Dig hjemme, lille Jes, for jeg har et Ærinde til Dig."

„Til mig?" gjentog Jes

„Ja, Du veed vel nok, hvad det angaaer," vedblev Fogden med et spottende Smil.

„Nei, jeg veed ikke, Foged!"

„Eia, see vi det! og forleden Aften søgte Du at faae Herskabet i Tale, just for den samme Sags Skyld! men det siger Intet, siden Du ikke veed det, saa forkynder jeg Dig herved, at Du har forsømt tre Ugedage paa Gaarden i den sidste Maaned, og at Naadigherren har sat Dig i Bøde, som Skik og Brug er ved slig Anledning. Det gjør ialt tre Kroner, lille Jes, vær saa god, luk Din Pung op og lad os faae den Sag afgjort."

„Men Herskabet veed jo godt, at jeg laa syg de tre Gange, jeg skulde møde; Trine gik selv op til Ladefogden og bad mig fri."

„Ja, den Snak har vi nok af," sagde Fogden. „Havde Du faaet Forlov til at blive borte, vilde Naadigherren jo ikke have sat Dig i Bøde; det er derfor bedst, Du seer at finde Pengene i en Fart. Begynder Du først at

gjøre Omstændigheder for saa ringe en Sag som denne, hvordan vil Du da tee Dig med den anden?"

„Hvad for en anden?"

„Den slemme Sag, for jeg har nok en Høne at plukke med Dig."

„Lad mig da høre det med, Foged! Han begynder jo saa godt."

„Ja gjerne, Jes Byrge! man kan faae det med mig, lige som man selv vil. Hvad den anden Sag angaaer, saa har Du Dig nok en en lille Hund her ved Huset, ikke sandt?"

„Aa jo, det er salig Fruens gamle Jagthund; Herren maa vel vide det, siden han ifjor Vinter selv gav mig Dyret som Skjænk og Gave."

„Kan være, Jes! men Kongelig Lov og Forordning siger, at ingen Ufri, han være sig født af Bonde eller Borger, haver Forlov paa Ryttere- eller Jagtdistricter at holde Hunde i sin Gaard, med mindre Dyrets ene Forbeen er afskaaret ovenfor Knæet. Med Forlov at see, om Du har gjort det ved Din Hund?"

„Aa Herregud, Foged, Han vil dog vel ikke have, at jeg skulde gaae hen og skamfere det stakkels Dyr saaledes. Jeg bad Naadigherren

om at faae Hunden, fordi den havde tilhørt salig Fru Marsvin, og formedelst jeg vilde gjøre den lidt tilgode paa dens gamle Dage, imens Herren tænkte paa at lade den slaae ihjel."

„Ikke destomindre har Du dog forseet Dig imod Lands Lov og Ret, og Du maa min Sjæl til at bøde lidt derfor. Der er ingen Pardon for Dig. Fem Kroner for Hunden og tre for Ugedagene, det gjør ialt otte Kroner, medmindre Du vilde unde mig en for min Uleilighed, saa bliver det ni; Du kan gjerne selv regne efter. Dernæst vil jeg give Dig det Raad, at Du imorgen gaaer op til Herskabet og takker for naadig Straf. Herren kunde jo have forfaret langt værre mod Dig, hvis han vilde. Han kunde sætte Dig i Bolt og Jern, medmindre han vilde give Birkedommeren et Ord, saa gjorde han os nok den Villighed at faae Dig overbeviist som Krybskytte. Veed Du, hvordan det saa vilde gaae Dig, lille Jes? saa siger Kongelig Majestæts Lov, at vi have Ret til at lade begge Dine Øine stinge ud paa Thingstedet, med mindre det kunde volde os større Fornøielse at hænge Dig op i det første det bedste Træ. Du seer derfor selv, at det bli-

ver bedst, Du rykker ud med de otte Kroner."

„Ak, Foged! er der ingen Forbarmelse for mig? Hvad skal jeg arme Mand gribe til; jeg eier ikke Halvparten af den Sum, Han forlanger."

„Det gjør mig Skam ondt for Dig, sølle Skrog; men hvis det ogsaa skulde være sandt, hvad Du siger, saa kjender Du vel nok Loven, der befaler mig at sætte Dig og Trine ud af Huset og slaae Laas for Døren indtil Naadigherren har gjort sig betalt med hvad I eie."

„Saa haard kan Han da ikke være imod os fattige Mennesker."

„Jeg vilde min Tro nødig gjøre det, men der er nok ikke Andet for."

„Han maa idetmindste give mig Tid, imens jeg springer op paa Herregaarden og faaer Herskabet bønfaldt."

„Hvad troer Du det nytter, lille Jes? Saavidt jeg kan forstaae mig paa Naadigherren, er han Dig ikke vel stemt; jeg veed ikke, hvad der er ivveien, men Du maa have forsyndet Dig haardelig imod ham."

Fogdens sidste Bemærkning forklarede Jes fuldkommen Aarsagen til denne uformodede Ulykke,

og hvor haabløse hans Udsigter vare. Imidlertid hørte han til disse begunstigede Naturer, der istedenfor at bøies, modtage Kraft af selve Ulykken, ligesom Ilden hærder Staalet, medens den fortærer Jernet. Han svarede rolig og fattet:

„Siden Fogden kjender Loven saa vel, hvorfor glemmer Han da, at ingen Mand kan stævnes for Gjeld eller Bøde efter Solnedgang. Klokken er nu halvgaaen ni, og Han faaer at opsætte Sagen til imorgen."

„Haa, haa!" raabte Fogden forbittret, „er det saadan fat, lille Jes! Du er altsaa tilsinds at ville gjøre Knuder; ja, det skal vi endda nok kurere Dig for."

„Aa nei, Foged!" svarede Byrge sagtmodig, „Han tage ikke mine Ord paa den Viis, men hvis Han lader os i Fred iaften, vil jeg strax imorgen tidlig gaae op til Herren og bede om Naade for os. Vi ville betale ham, saasnart vi kunne, og jeg tænker ikke, at han vil være saa haard at jage os bort for den Gjelds Skyld."

„Ja, ja, Jes Byrge! gjør hvad Du tykkes bedst om; for gammelt Venskabs Skyld kan Du

gjerne faae Opsættelse til imorgen, hvis det kan baade Dig; det koster mig blot at gaae den Smule Vei igjen, og derfor kan Du altid forskylde mig; men eet Ord saa godt som ti: Lad heller fare at faae Herren itale, hvis Du tænker paa selv at gaae op til ham. Jeg varer Dig ad iforveien, det nytter ikke, med mindre Du prøvede at lade Trine gaae i Dit Sted. Forstaaer Du?"

Disse sidste Ord ledsagede Fogden med et Smil og et betydningsfuldt Nik.

Jes svarede stille og koldblodig, som hidtil:

„Nei, Foged! Han skal have Taksigelse for sit Raad, men jeg troer, det er bedst, jeg gaaer selv; jeg vil friste min Lykke."

„Som Du vil, Jes, som Du vil; jeg kommer da ganske vist til at gjøre Dig et lille Besøg igjen imorgen. Farvel saalænge!"

Med disse Ord nikkede Fogden skjødesløst og forlod Huset.

Da Jes blev alene, gav hans Fortvivlelse sig Luft i et dybt Suk; men da han saae Trine staae i Døren med et ligblegt Ansigt og den dybeste Smerte udtrykt i ethvert Træk, beher-

skede han sig igjen og klappede hende paa Kinden, idet han sagde:

„Du forstod da nok, hvorfor Mads Stibolt gjorde vor Sag langt værre, end den er?"

„Værre?" gjentog hun i en tvivlende Tone.

„Javist; hans Mening var, at jeg skulde søge Hjælp hos ham, for at faae Sagen jævnet, og saa forskylde ham derfor; men jeg holder mest af den lige Vei, og nu vil jeg gaae ind og pudse mit Tøi, til imorgen jeg skal tale med vor Herremand."

Næste Morgen vandrede Jes i sine bedste Klæder, med en rød Hue paa Hovedet, tæt afklippet Haar og en stor Knortestok i Haanden, ned til Leerbæk. Trine stod i Døren med blege Kinder og forgrædte Øine og saae efter ham, indtil han forsvandt bag Hasselgjærdet ved Skoven.

Jes havde viist større Tillid og Dristighed i hendes Nærværelse, end han i Virkeligheden følte. Efterhaanden som han nærmede sig Herregaarden, blev hans Aandedræt tungere, en vis Modløshed overfaldt ham, han foldede sine Hænder og hviskede Ordene til en Bøn, idet han skred igjennem Skoven.

Endskjøndt det var temmelig tidligt, havde Rudbæk allerede flere Timer været oven Senge. Han øvede sig i at skyde tilmaals med nogle af sine Venner, der vare komne i Besøg paa Gaarden.

Nede i Haven, paa en aaben Plads, havde han ladet indrette en Skydebane, for Enden af denne hang en Hjort af udklippet Pap paa to Snorer. Dette Billede blev efter givet Tegn trukket tværs over Skydebanen, og det gjaldt da om, i den Hurtighed hvormed Hjorten gled forbi, at træffe det røde Hjerte, som var malet paa dens Bringe. Ethvert heldigt Skud blev tilkjendegivet af to Valdhornister, der blæste en Fanfare og sade bag Skydevolden. Rudbæk tilbragte sine Morgentimer med at skyde tilmaals efter denne Hjort, for at holde sig i Øvelse i den Mellemtid fra Marts til September, hvori Jagten var ophørt.

Der var allerede gjort en Mængde Skud efter Billedet, da Jes traadte ind i Gaarden; de fire fremmede Herrer havde hidtil bestandig skudt forbi, alene Rudbæks Kugle sad i Nærheden af Prikken, og derfor var ogsaa den naadige Herre usædvanlig godt stemt i dette Øieblik.

Jes blev ført lige ind paa Banen. Da Rudbæk saae ham, ydmygt og under gjentagne Buk at træde ind, fortrak hans Ansigt sig til et haanligt Smil, og han udbrød:

„Ah, Jes Skytte, er det Dig? Kanskee sig Du kommer for at hjælpe os med at træffe vor Hjort. Det kan min Sjæl ogsaa nok gjøres nødig, for nu har den faret forbi os saa og saamange Gange, og endda ere vi lige nær!"

Jes forsøgte paa at smile. „Et Mesterskud, seer jeg, har dog truffet," svarede han, kløgtigt benyttende den Underretning, han underveis havde faaet af Tjeneren.

„Ja det er kun saa som saa, det var mig der traf den; men siden Folk fortælle, at Du roser Dig af at være den bedste Skytte i Koldinghuus Amt, maa Du vist kunne gjøre det langt bedre."

„Det har jeg aldrig rost mig af," svarede Jes. „Naadigherren er min Mester saavel i Skytteriet, som i alt Andet."

„Naa Rudbæk!" raabte en af Herrerne, „nu er det til Dig at skyde, og gid Du skee al Landsens Ulykke, hvis Du træffer."

Rudbæk modtog sin Bøsse fra en Tjener,

der stod og ladede. Hjorten blev trukken forbi, han skjød og feilede. Et Glædesraab fra de Øvrige ledsagede hans Uheld.

Rudbæks Harme over denne Jublen søgte efter et Udbrud, han kastede Bøssen til Tjeneren og vendte sig derpaa om til Jes. Aarerne svulmede i hans Pande, og hans Øine lynede, idet han udbrød:

„Naa hvad vil Du saa, og hvad staaer Du her og gloer efter?"

„Naadigherre!" udbrød Jes med en skjælvende Stemme, „jeg kommer for at bønfalde Eder, aldenstund jeg er bleven idømt en større Bøde, end jeg kan betale."

„Hvem har idømt Dig den?"

„Det var formedelst den gamle Hund, som Naadigherren selv —"

„Jeg spørger ikke hvorfor men hvem der har idømt Dig Bøden."

„Fogden."

„Naa saa faaer Du at afgjøre den Sag med Fogden, alt som Du aarker bedst, jeg agter ikke at have dermed at bestille."

„Naadigherre," bad Jes i en klagende Tone, „hvis I blot —"

„Gaa Din Vei," raabte Rudbæk heftig, „Du staaer her og forgjør min Bøsse med Dine onde Øine."

„Hør Rudbæk," udbrød Herremanden fra Haraldskjær, den ene af Gjæsterne, „siden Du taler om, at den Bondeknægt er en udmærket Skytte, saa lad ham engang prøve et Skud. Hvad synes Du, om vi gave ham Lov til selv at afgjøre sin Skjæbne? Hvor stor er den Bøde, Fogden har idømt Dig?"

„Otte Kroner" svarede Jes.

„Godt! hvis Du træffer midt i den røde Prik paa Hjorten, saa betale vi de otte Kroner, — ikke sandt, I Andre?"

„Lad gaae," raabte de Adspurgte eenstemmig.

„Fanden fare i Jer, om I skal," svarede Rudbæk, der paa sin Side ogsaa syntes godt om Vennens Indfald, „kan Lømmelen træffe Pletten, saa skal han faae Qvittering for Pengene af mig, — det vil da sige, naar Du træffer midt i Hjertet; skyder Du derimod forbi, saa hedser jeg Hundene paa Dig, fordi Du har staaet og sinket os i vor Fornøielse."

„Ak Herre Gud!" raabte Jes med Taarer i Øinene, „det maa hvert Menneske vel vide,

hvorban jeg kan skyde i dette Øieblik, da Fogden er i Lav med at jage min Kone ud af Huset og stænge Døren."

„Ingen Indvendinger!" raabte hele Selskabet, og Rudbæk tilføiede, „Træffer Du, faaer Du Din Ovittering af mig, træffer Du ikke, vil jeg være Djævels, om ikke hele mit Kobbel Hunde skal fare i Din syndige Krop, saasnart Du vel er kommen ud af Gaarden.Ræk ham en Bøsse."

„I Guds Navn!" sagde Jes, medens han tørrede Taarerne af sine Øine, „saa faaer da Vorherre at raade."

En almindelig og forventningsfuld Stilhed fandt Sted, medens han tog den ladte Bøsse, og traadte hen til Anlæget.

„Egentlig var det ikke aftalt, at Du skulde have Lov til at skyde paa Anlæg!" sagde Rudbæk ondskabsfuldt.

Jes tilkastede ham et bønligt Blik.

„Jo Rudbæk," yttrede en af Herremændene; „han skal have samme Vilkaar som vi Andre, skyd kun væk, Du."

Oppe i et af de aabne Vinduer paa Herregaarden kom et smukt, men meget blegt Ansigt

i dette Øieblik tilsyne mellem de mørke Gardiner, det var Christine, som havde været Vidne til det hele Optrin. Da Jes traadte frem med Bøssen, lænede hun sig ud af Vinduet. En levende Deeltagelse laa udtrykt i det Blik, hvormed hun betragtede den ulykkelige Skytte. Rudbæk gav et Tegn til Tjenerne, Hjorten blev halet forbi Jes sigtede og skjød. Endnu førend Krudtdampen var forsvunden, foer et lykkeligt Smil over hans Ansigt.

„Gudskee Lov!" hviskede han halvhøit, „saa har jeg vundet."

De fem Herremænd ilede ned til Hjorten. Paa Halvveien tilkjendegav Valdhornene, at Jes havde truffet. Kuglen sad midt i det røde Hjerte. Rudbæks Blik havde antaget et endnu lumskere Udtryk end hidtil. Medens de Øvrige udbrøde i Lovtaler over det heldige Skud, raabte han:

„Ja hvad vil det vel sige? Den Gavtyv havde min Sjæl let ved at træffe. De Køtere halede jo saa langsomt i Hjorten dernede, som om det var deres Hensigt at lade den blive staaende midt paa Banen. Jeg for min Part mener, at dette Skud ikke skal gjælde, og at

han maa gjøre det om igjen." Han blinkede til sine Venner og vedblev: „Hvad sige I Andre?"

„Ja, det kan rigtignok ikke nægtes, at jo Billedet gik meget langsommere over Banen, end det pleiede før," udbrød den Ene.

„Vi holde med Rudbæk, og Du maa gjøre det om igjen, for at vi kunne see, om Dit første Skud ikke traf af Slumpelykke," yttrede de Øvrige.

Alle de afvexlende Sindsbevægelser, som Jes denne Morgen var bleven Gjenstand for, havde endelig udtømt hans Taalmodighed; maaskee ogsaa den sidste Yttring, der i lige Grad forringede hans Held og krænkede hans Selvfølelse som Jæger, bidrog dertil. Den bedende Mine i hans Ansigt forsvandt paa eengang, han hævede sit Hoved, hans Skikkelse syntes at blive høiere, et stolt og næsten haanligt Smil spillede omkring hans Læber, idet han svarede: „Det skal skee, som I siger, naadige Herrer! og for at mit Skud ikke skal gjælde for Slumpelykke i Eders Tanker, saa vil jeg endnu gjøre et tredie Skud og et fjerde tillige, og et til for Eders Honneurs Skyld, saamange I ere tilstede.

Men saa lade I ogsaa mig Fattigmand fare i Naade og holde Eders Løfte;" tilføiede han i en blødere Tone.

„Det kan Du lide paa," svarede Rudbæk med samme uheldvarslende Smil som tidligere. „Lad selv Din Bøsse, saa kline vi et nyt Hjerte over det forrige."

Medens Rudbæk og hans Venner gik ned til Hjorten, kastede Jes sit Blik op til Vinduet. Christines blege Skikkelse viste sig endnu i Karmen, hendes mørke Øine hvilede ufravendt og sørgmodigt paa Skytten. Jes følte Blodet stige op i sine Kinder, han skjælvede under disse glindsende Øines Straaler, og medens han vendte sig om til Bordet efter Krudt og Kugle, følte han sig endnu behersket af dette Syn og af alle de halvudslettede Minder, som derved kaldtes tillive paany. Det var Christine fra fordums Dage, det samme fornemme og blege Ansigt, der havde bevaret sine lykkeligste Smil for ham, de samme straalende Øine, han havde betragtet, medens hans Hjerte bankede, og hans Sjæl var opfyldt af skjønne drømte Billeder, og af Tillid til en Lykke, som Fremtiden dog saa bittert skulde skuffe.

I Sandhed, Rudbæk kunde aldrig have faaet en bedre Forbundsfælle til at virke for det Udfald, han ønskede, end juſt Chriſtine. Han ſaae ikke dette tauſe Optrin, da han vendte tilbage, men bemærkede kun den glødende Rødme, der farvede Skyttens Kinder. Han lagde ogſaa Mærke til, at Byrges før ſaa ſikkre Hænder ſkjælvede, idet han to Gange lagde Bøſſen til Kinden og atter tog den tilbage.

„Naa Jes!" udbrød han forundret, „hvorfor Djævlen ſkyder Du ikke? Du er da vel aldrig bleven bange?"

„Aa nei," ſvarede Jes, „Lunten brænder blot ikke rigtig. Med Guds Hjælp vil det nok gaae."

Tredie Gang hævede han Bøſſen; Tjenerne dernede havde faaet deres Befalinger. Hjorten blev trukken forbi i en rivende Fart, Byrges Anlæg og Skud faldt paa ſamme Tid, og atter tilkjendegav Hornblæſernes Fanfare, at Skuddet havde rammet.

Et ſvagt Skrig hørtes oppe fra Vinduet. Alles Opmærkſomhed rettedes derpaa. Chriſtine holdt ſig ikke længer ſkjult ſom før, hendes hvide Hænder tilklappede ham Bifald. Rudbæk

skar Tænder, men han skjulte sit Raseri og raabte:

„Du er mig jo en Satans Karl, lille Jes! Nu kommer det tredie Skud."

Jes ladede paany, men hans Blik veg denne Gang ikke fra Bøssen; han vovede ikke oftere at hæve det op i den Retning, hvor alle hans Tanker dog dvælede.

Og Lykken fulgte ham uafbrudt. Fire Gange hørtes det svage Skrald af Bøssen, efterfulgt af den Jubel, der tilkjendegav hans Held, og da han havde gjort det sidste Skud, gav han Geværet tilbage til Tjeneren, kastede sig ned foran Rudbæk, omslyngede hans Knæ, og medens Taarerne strømmede over hans Kinder, udbrød han:

„Nu, naadige Herre, haver jeg fuldkommet mit Løfte, I holde da ogsaa Eders, og lade mig fare i Gunst."

Jes vilde bortfjerne sig, men Rudbæk lagde sin Haand paa hans Skulder og standsede ham.

„Hvad Djævlen feiler Du, sølle Jes? Du seer jo saa forknyt og modfalden ud, som om det var mig, og ikke Dig, der havde vundet. Mit Løfte skal jeg holde, det kan Du frit for-

bande Dig paa; men jeg lader Dig ikke gaae endda. Mads Stibolt!" raabte han, „før ham op i Borgestuen og lad Kjælderſvenden bringe ſaameget Pryſing og Brunsviger Mumme, op ſom I lyſte. Du ſkal have noget at ſtyrke Dig paa. Drik, min Søn! drik med Fogden, og kan Du vinde Bugt med ham, ſom med os, ſaa giver jeg Dig ovenikjøbet den bedſte Fjerding Øl med hjem, ſom jeg eier i min Kjælder."

Imod ſin Villie maatte Jes adlyde. Fogden, Mads Stibolt, tog ham under Armen og førte ham med ſig op i Borgestuen.

Fra dette Øieblik havde Jes ikke længer noget tydeligt Begreb om, hvorledes det var gaaet ham; han blev beruſet af det ſtærke Øl, desuagtet tvang Fogden ham beſtandig til at drikke mere. Under Sang og Latter tømte de Kande paa Kande, og i de enkelte Mellemrum, de taug, hørte de i Værelſerne ovenover en forvirret Støi af Herremændene, ſom efter al Sandſynlighed gjorde ſig tilgode paa ſamme Maade.

Jes kom førſt til ſig ſelv igjen den næſte Morgen. Da han vaagnede, laa han nede i Laden paa et Knippe Halm, og ved hans Leie

stod Mads Stibolt og betragtede ham med et lumsk og ulykkespaaende Grin.

„Naa, Du gjør Dig min Sjæl tilgode, lille Jes!" udbrød Fogden. „Det var Synd at sige Andet. Nu har jeg staaet her og kaldt og skreget paa Dig, saa at en Død maatte vaagne derved, men Du vender Dig blot om paa den anden Side og tager Din Mageligheb."

Jes reiste sig overende i Halmen og gned sine Øine. „Hvor langt er det i Tiden, Foged?"

„Aa, det er endda ikke saa sildig, Solen viser snart paa Middag."

„Middag," gjentog Jes forbauset; „har jeg da ligget her hele Natten?"

„Det har Du rigtignok, min Søn, og derfor synes jeg, det kunde være paa Tide at staae op og finde hjem. Din lille Kone kunde let være bleven bange for Din Skyld."

Jes sprang op og rystede Halmen af sig; han var endnu fortumlet af den foregaaende Dags Svir; imidlertid beredte han sig til at gaae, da Fogden udbrød:

„Jeg skal just samme Vei som Du, Jes, saa vi kunne følges ad et Stykke."

„Men Naadigherren?" spurgte Jes, „hvor er han?"

„Fogden smilte. „Han er taget ned til Haraldskjær med de andre Herremænd. Vilde Du ham ellers Noget?"

„Han lovede mig Qvittering for min Bøde."

„Bryd Dig ikke derom; den har Du allerede faaet."

„Hvad mener Han, Foged?"

„Jeg mener, at Du vil hitte Qvitteringen, naar Du kommer hjem."

„Saa lad os skynde os!" udbrød Jes; „der vil blive en Glæde i Huset, naar Trine seer mig?"

„Aa, ja!" svarede Fogden, „medmindre der bliver Sorg, for det kan ogsaa være."

„Sorg?" gjentog Jes forundret, „naar jeg bringer hende det Budskab, at vor Bøde er eftergivet?"

„Jeg siger Dig jo, at hun allerede veed det, lille Jes! medmindre hun igaar skulde have været i samme Forfatning som Du og glemt, hvad der skete!"

„Han driver sin Spot med mig, Foged, og jeg kan ikke forstaae, hvad Han mener."

„Hvor Du dog er enfoldig, Dit Bondedyr! Maa Trine ikke vide Besked om Alt, siden Naadigherren og hans Gjæster skikkede Bud efter hende."

„Efter Trine?" gjentog Jes, idet han standsede og skjælvende støttede sig til sin Stav.

„Ja naturligviis! Naadigherren var saa god at sende Rideknegten ned efter hende, for at han kunde fortælle hende, hvor godt han meente Jer det. Jeg stod selv ved Vinduet i Borgestuen og saae hende komme, medens Du laa og snorkede under Bordet. Hun blev ført ned i Herrens Dagligstue, hvor han og de fire Herremænd vare samlede. Fruen var lidt i Forveien kjørt over i Besøg til Præstefolkene i Jelling, hvorudover de gode Herrer havde deres Frispil til at gjøre hvad de vilde. De lukkede Døren ilaas og forbød Enhver at komme ind, saa jeg ikke forvist skal sige, hvad der gik for sig, medmindre man kunde slutte sig dertil af de ynkelige Skrig, som Trine udstødte. Men Du veed jo nok, lille Jes, at Qvindfolk sommetider falde paa at skrige for Ingenting."

„Og alt det, Han der fortæller, er sandt?" spurgte Jes med en Stemme saa svag og skjæl-

vende, at den neppe naaede Fogdens Øren.

„Det er saa sandt som Bibelen," forsikkrede Fogden med en rædsom Ed. „Du kan lide derpaa. Hun blev saamæn inde hos dem lige til Mellemmadstid, og hun græd og bad ynkelig for sig, og de loe og støiede, saa det var en Fornøielse at høre. I al den Tid laa Du og sov saa rolig paa Gulvet, som om Du havde ligget i Din Moders Dragkisteskuffe. Dengang det saa var paa de Tider, at Naadigherren kunde vente Fruen tilbage igjen, lod han Ridekneegten spænde for en Vogn og kjøre Trine hjem. Du seer deraf, at de viste hende al den Honneur, hun kunde forlange, medmindre det skulde være, formedelst de havde haandteret saadan med hende, at hun ikke mægtede at gaae. — Men hvad Fanden fattes Dig, Dit Spektakel! Du staaer jo og ryster som en Poppelpiil, og saa dingler Du frem og tilbage som en Klokkeknebel. Man skulde næsten troe, at Du ikke havde sovet Din Ølruus ud endnu, lad være Du tog Dig gode Stunder dertil. Nu skal jeg herned ad Stien, og Du gaaer ligefrem. Guds Fred med Dig, Jes Byrge!"

Denne sidste Hilsen betonede Fogden med

større Alvor end hidtil. Han lod til at være bleven bevæget ved at see den dybe Fortvivlelse, Byrges Træk udviste. Han rakte ham Haanden og gik.

Da han var kommen nogle Skridt bort, standsede han og vendte tilbage til Jes, der var bleven staaende ubevægelig og stirrede stift hen for sig.

„Det gjør mig saa Skam ondt for Dig alligevel, Dit sølle Skrog, Du er! List Dig ned til mig paa Gaarden iaften i Mørkningen med en Sæk, saa skal jeg see, om jeg kan fylde den til Dig med Skattekorn."

„Nei Tak, Foged!" svarede Jes, „jeg troer ikke, det gjøres nødig."

„Aa, Du betænker Dig vel. Men lad Ingen mærke, at Du kommer; maaskee Motter ogsaa kunde finde en lille Stump Flesk til Dig. Gaa nu hjem og lad mig see, Du skikker Dig i Din Ulykke, saa godt Du kan."

Fogden gik. Jes ravede hjem til sin Hytte som en Beruset, hans Tænder sloge imod hinanden, Læberne vare blege og zittrede som i Krampe. Af og til hævede han sit Hoved og stirrede ned ad den Kant, hvor Herregaarden

laa skjult af Skoven; i disse Øieblikke antydede hans Øines rasende Vildhed og den dybe Fure i Panden de mørke Tanker, som gjærede i hans Indre.

I Nærheden af Hytten herskede en uhyggelig Stilhed. Jes saae Huusdøren staae aaben, og da han nærmede sig, trængte en svag og dæmpet Klynken til hans Øren.

Trine sad ved Vinduet; hun skjulte Hovedet i sine Arme, som hvilede paa Bordet. Da Jes traadte ind, reiste hun sig op, foldede Hænderne og strakte dem med en bønlig Mine henimod ham. Hendes Ansigt var blegt og farveløst som hans, og udtrykte den samme Smerte.

„Veed Du, hvad der er skeet, Jes?" spurgte Trine grædende.

„Ja!" svarede Manden.

„Hvad vil Du da gjøre ved mig?"

Dette Spørgsmaal blev fremsørt saa ydmygt og i en saa rørende Tone, at Jes brast i Graad. Han slyngede sine Arme om Trines Hals og trykkede hende heftig til sig.

„Dig!" hviskede han hulkende, „vil jeg holde af meer end nogensinde før, for hvad kan Du derfor, stakkels Trine! — Men ham!" raabte

han rasende, idet han atter skjød hende fra sig og knyttede de hævede Hænder iveiret, „ham vil jeg snakke med, saasandt Gudfader er i Himmelen."

„Du kan dog ingen Ret faae over dem; de ere vore Herrer og kunne gjøre, hvad de ville, og Dommer og Øvrighed holder med dem i Alting."

Jes udbrød i en haanlig Latter. Han lagde sin Haand paa Trines Hoved og svarede:

„Jeg tænker heller ikke paa at gaae til Dommer eller Øvrighed!"

Der indtraadte nogle Øieblikkes Taushed mellem de to Ægtefolk. Jes satte sig paa Bænken og stirrede stivt og grublende hen for sig. Trines vaade Blik dvælede uafbrudt paa ham.

„Ak, Jes!" udbrød hun og vred sine Hænder, „jeg er saa ulykkelig! Jeg tænkte, det skulde blive godt imellem os, og gjorde mig saamegen Umag derfor, og bad saa ydmyg en Bøn derom, og saa vilde Gudfader dog, at alt mit Haab skulde blive forspildt, for nu er der ingen Redning meer i denne Verden. — Tal lidt til mig, Jes! sig blot et Ord, jeg er saa bange for Dit Ansigt, naar Du sidder og tier stille."

Atter indtraadte den forrige Taushed, som Trine afbrød ved at spørge: „Hvad tænker Du paa at gjøre?"

„Jeg tænker, at vi pakke vort Tøi ind og reise bort," sagde Jes, idet han stod op fra Bænken.

„Hvor skulle vi drage hen?"

„Det skal Du faae at vide siden, jeg veed det ikke selv endnu, men vi drage een og samme Vei, Trine!" tilføiede han og slog sin Arm om hendes Hals; „Du skal ikke være forknyt; hvor jeg er, der skal Du ogsaa blive, indtil Vor Herre løser op for Een af os. — Hvem kommer der?"

Medens Jes talte, havde en Mand nærmet sig Huset. Trine gik til Vinduet og saae ud.

„Det er Raadigherrens Rideknegt!" hviskede hun forfærdet. „Aa, lad ham ikke komme ind! det var ham, som lokkede mig op til Herregaarden igaar, og dengang han kjørte mig tilbage, gjorde han Nar af mig og spottede over min Ulykke."

„Lad Du ham kun komme indenfor," svarede Jes, „vi maae dog høre, hvad han vil."

Rideknegten traadte ind. Han kastede et nys-

gjerrigt og spottende Blik paa de to Ægtefolk, idet han udbrød:

„Goddag i Stuen! det var rart, at jeg traf Dig, Jes Byrge, for jeg har et godt Budskab til Dig."

„Har Du det, Bent!"

„Naadigherren sender mig herned med den Tidning, at han formedelst den Færdighed, Du haver udviist igaar i Skydning, vil gjøre Dig til sin Livskytte og give Dig Forpleining oppe paa Gaarden. I Fortrolighed sagt troer jeg, at han fortryder det Smule Fjaseri, han havde for med Trine, og det er derfor nok ogsaa det bedste, at Du slaaer det i Glemmebogen. For Djævlen, der er da heller ingen Ulykke skeet, Du!"

Disse Ord ledsagede han med en Skoggerlatter og slog Jes paa Skulderen.

Byrges Dine lynede, medens Rideknegten talede; idet Samme han taug, foer han hen imod ham.

„Ulykke!" gjentog han, „nei, Bent, men det er dog heller ikke glædeligt nok, til at Nogen skulde lee deraf."

Med disse Ord greb han Rideknegten om Li-

vet, hævede ham iveiret, og kastede ham med en rasende Kraft ud af Døren.

„Siig Din Herre, at han skal spørge Nyt fra mig, og tag Dig selv vare for at komme igjen".

Den Heftighed, hvormed Bent var bleven angrebet, havde tilintetgjort al Modværge fra hans Side; han blev liggende nogle Øieblikke ligesom bedøvet paa Jorden; da han endelig reiste sig op, knyttede han Haanden og truede ad Jes. Derpaa listede han sig haltende og langsomt tilbage til Herregaarden.

„Nu maae vi see at komme afsted lidt hurtig," yttrede Jes, da han traadte ind i Stuen igjen. „Din Mosters Dragkiste og vor Smule Huusgeraad lade vi blive tilbage og tage kun vore Klæder med, saa drage vi ud i Verden, indtil vi finde, hvad jeg søger."

Det var endnu ikke Middag, da Jes og Trine hver havde dannet sig en Bylt af deres Klæder. Trine kastede et sørgmodigt Blik tilbage i den lille Stue, som hun nu efter al Sandsynlighed skulde forlade for bestandig; derpaa tørrede hun sine Øine og vendte sig imod sin

Mand. Pludselig hørtes Hestetrav paa Veien. Jes saae ud af Døren.

„Der komme de Leerbæk Mænd," hviskede han, „og det gjælder nok mig, saavidt jeg kan forstaae; men jeg skal dog prøve paa at narre dem alligevel."

Med disse Ord aabnede han et lille Vindue paa den modsatte Side af Huset og sprang ud af det. En haanlig Latter modtog ham.

„Tænkte jeg det ikke nok!" raabte Rudbæk og vinkede til de Øvrige. „Du vilde have smuttet fra os, lille Jes, men jeg er en gammel Jæger, Du, og lader mig ikke narre. — Naa, hvad var det saa for et rart Bud, Du stikkede mig med Bent. Han talte om, at jeg skulde spørge Nyt fra Dig. Hvad Nyt har vel en usel Bondelømmel, som Du, at fortælle Dit Herskab?"

„Det var ikke synderlig glædeligt," svarede Jes, „og derfor vil jeg helst gjemme det, til Tiden kommer."

„Saa, Du er kry og hoven paa det endnu. Aa, Munk! laan mig engang Din Hundepidsk, eller tøv lidt, Mads Stibolt, tag en Strikke og bind det Bæst fast til Halen af min Hest, saa

vil vi lade ham fortælle det Nyt, han veed, naar vi komme hjem paa Gaarden."

Trine styrtede i dette Øieblik ud af Huset; hun strakte bønfaldende sine Arme hen mod Rudbæk, men Jes standsede hende.

„Gaa Trine!" raabte han rolig og bestemt, „bland Dig ikke i hvad her skeer. Hører Du, gaa!"

Rudbæk havde mistet noget af sin tidligere Sikkerhed ved at see Trines blege og lidende Træk; maaskee angrede han det Skete, thi han vendte sig om mod Fogden og sagde:

„I kan binde ham og føre ham hjem bag efter os. Jeg gider ikke havt ham slæbende efter Hesten, det vilde kun sinke vor Ridt; men pas mig vel paa den Gavtyv, at han ikke slipper fra Jer. Og saa afsted, alle Mand!"

Rudbæk besteg sin Hest og red tilbage til Herregaarden; hans Venner fulgte ham, og søgte forgjæves at udgrunde Aarsagen til hans paafaldende og usædvanlige Taushed paa Hjemveien.

Herremændene havde allerede været en Stund hjemme, da Fogden førte Jes ind paa Gaarden. Saasnart Rudbæk saae dem, gik han ned, og de

fem Herremænd sloge en Kreds omkring Fangen.

„Hvis Du har Noget at sige til Din Undskyldning," sagde Rudbæk, „saa kom frem dermed, førend jeg lader Dig kaste i Hundehullet. Det kan være, at vi igaar i vor Lystighed vare vel slemme mod Trine; men naar en Adelsmand, som jeg er, søger at gjøre det godt igjen, og lover at skaffe Dig Brød og Forpleining i min Tjeneste, burde Du falde paa Dine Knæ og takke Din Skaber, istedenfor at begegne mit Bud, som Du gjorde, og dertil skikke ham hjem med Trudsler imod mig. Hvad svarer Du dertil?"

„Intet," sagde Jes roligt.

„Naa, det gjør Du ikke," svarede Rudbæk, hvem Byrges Kulde bragte i Raseri. „Hvad siger Du da, hvis jeg lader Dig smide i Hullet, hvor Du hverken faaer Sol eller Maane at see."

„Intet!" gjentog Jes med samme uforanderlige Ro.

„Ikke det, aa Du betænker Dig vel! Mads Stibolt! lad os engang faae Træhesten frem. Vi ville dog see, hvorlænge han kan fare fort med at trodse mig. For Satan! hører Du

ikke? Hesten frem! Vil Du ogsaa gjøre Knuder?"

Denne sidste Paamindelse bragte Fogden til i al Hast at kalde to af Gaardskarlene tilhjælp; strax efter saae man dem komme slæbende med den omtalte Hest.

Det var en Buk, henved tre Alen i Høiden. Det øverste Brædt, der støttedes af fire Been, stod paa Kant med en temmelig skarp Ryg. Hesten blev stillet midt i Gaarden, derpaa hentede de tre Mænd nogle Stene, hvoraf enhver var forsynet med en Jernbøile, saa stor, at en Fod kunde gaae igjennem den. De største af disse Stene havde en Vægt af omtrent to Lispund.

Jes stod midt i Kredsen af de fem Herremænd og betragtede disse Forberedelser med en Ro, som om Sagen var ham aldeles uvedkommende. Hans Fatning bidrog til at forøge Rudbæks Harme.

„Saa!" udbrød han henvendt til sine Folk, „nu op paa Hesten med ham, og lad os prøve, om Lodderne ikke kan bringe ham til at faae Munden paa Gang."

Idet Mads Stibolt greb fat i Jes for at

fuldbyrde Herrens Befaling, bøiede han sit Hoved over mod ham og hviskede: „Men saa tal dog, Jes, Du volder Dig jo selv i Ulykke."

Da Jes var kommen op paa Træhesten, maatte han holde fast med Hænderne, for ikke at glide til Siderne.

„Bi kun lidt Du!" raabte Rudbæk. „Du skal nok faae Styr paa Dig. Lodderne frem!"

Fogden tog to af de mindste Stene og stak dem paa Fødderne af Jes igjennem Bøilen. Den Ulykkelige vedblev at tie, han tilkastede blot sine Bødler et haanligt Smil.

„Flere Lodder! flere Lodder!" raabte Rudbæk, og hjalp i sit Raseri selv med at befæste Stenene ved hans Fødder. Jes vaklede med Overkroppen, og Sveden brast ud af hans Porer.

„Et lille Lod endnu!" raabte Rudbæk, „saa skal I see, han kommer sig."

„Jeg troer ikke, han kan taale flere," yttrede Mads Stibolt, idet han tog sin Hue af.

„Ingen Indvendinger, Foged, lad ham faae et Lod til, han har godt deraf."

„Men Naadigherren seer selv, at vi ikke kunne gjøre flere fast ved hans Been."

„Saa bind ham et fast ved Hænderne. — Høre I?"

Fogden adlød Befalingen. Den nye Vægt bragte Jes til at synke sammen, han udstødte et gjennemtrængende Skrig og faldt med Brystet forover paa Bukken.

„See vi det!" raabte Rudbæk, „nu begynder han jo at faae Mundtøiet paa Gang! vil Du endelig tale, Din Hund?"

Disse sidste Ord bleve ledsagede af et voldsomt Slag af Ridepidsken.

„Ja," sagde Jes, „men løs blot først Stenene af mine Hænder; jeg kan ikke faae Veiret, mit Bryst knuses."

„Gjør ham den Villighed," sagde Herremanden, idet han tilnikkede sine Kammerater, tilfreds over endelig at have høiet denne haardnakkede Modstand.

„Ja Rudbæk Due!" udbrød Jes, da det atter blev ham muligt at sidde opreist, „nu skal Du faae at høre, hvad jeg nylig bad Vorherre give mig Kraft til at modstaae, imens Du forhaanede og slog mig. Fordi Du tilliftede Dig med Underfundighed og Vold, hvad Du aldrig godvillig kunde erholde, alligevel Du var mægtig,

og hun den Stakkel kun var saa ringe, fordi Du fik hende til at græde Taarer alle sine øvrige Levedage, derfor skal Du komme til at græde Blod, hvis jeg vender levende herfra."

„Bind ham et lille Lod om Fødderne endnu," raabte Rudbæk snysende af Harme.

Jes vedblev, efter at denne Befaling var fuldført:

„Jeg vilde drage bort med samt Trine og aldrig mere være kommen for Dine Øine, fordi Gudfader haver givet mig et heftigt Sind, og fordi jeg frygtede, at jeg ikke skulde kunne styre mig, naar vi mødtes igjen; men saa kom Du og føiede Spot til Din Niddingsbedrift, og nu staaer Du ikke mere til at frelse. Lee kun, Herremand, Du vil nok blive alvorlig! spot dertil, Du skal dog aldrig leve den Dag, hvor det, jeg siger her, vil gaae Dig af Minde. Naar Du mindst tænker det, skal jeg være Dig nærest, og naar Du pinet af Frygt og Angst ikke veed det Sted, Du tør helde Dit Hoved til, saa vil jeg dræbe Dig, som man dræber en gal Hund. Det Samme gjælder ogsaa Dig, Knud Brahe, og Dig, Jørgen Munk, og Dig, Palle Ulfstand, og Dig, Jacob Daa! I ville høste, som I have

saaet Allesammen, saa sandt Gudfader forbarme sig over mig i Himmerig!"

En almindelig dødlignende Stilhed fulgte efter disse Ord. De fem Adelsmænd betragtede hverandre nogle Øieblikke overraskede. Rudbæk var den Første, der fattede sig.

Flere Lodder!" skreg han, „bind ham endnu et Lod til, og lad ham saa hænge, til Benene falde af ham."

Om Aftenen befalede Rudbæk at løse ham ned og føre ham op i Taarnfængslet. Folkene adløde. Jes var endnu ikke kommen til sig selv igjen; de bare ham som en Død op af Trappperne og lagde ham paa et Knippe Halm. Men næste Morgen, da Rudbæk gik op til Fængslet for at see til sin Fange, var han forsvunden, og dog var Taarndøren slaaet ilaas, og Nøglen dertil havde været i hans Værge hele Natten. Igjennem Vinduet kunde han ikke heller være flygtet, thi det sad i en Høide af henved atten Fod fra Gulvet, og udenfor skyllede den dybe Voldgrav lige op til Taarnbygningen. Herremanden lod anstille Forhører og Undersøgelser i alle Retninger, uden at de ledede paa noget Spor. Rudbæk fik aldrig at

vide, hvorledes hans Fange var bleven befriet. Han sendte strax et ridende Bud ned til Hytten, hvor Byrge havde boet. Huset stod tomt og forladt. Den gamle Jagthund, som havde tilhørt Christines Moder, og som Skytten havde taget til sig, laa knurrende udenfor Døren, men Jes og hans Kone vare forsvundne, uden at have efterladt det ringeste Spor.

Efter denne Dag forløb flere Maaneder, hvori man Intet hørte til Jes. Den gamle Jagthund var efter Christines Ønske bleven bragt op til Herregaarden og havde sit Tilhold der. Rudbæk syntes at have glemt Alt, hvad der stod i Forbindelse med Skytten, han drev omkring paa Marken som før, satte Snarer for Agerhøns og Urfugle, skjød Ænder og Bekkasiner i Mosen, spillede og drak med sine Naboer.

I August Maaned blev han indbuden til Høstgilde paa Haraldskjær. Jørgen Munk havde faaet sit Korn ind og sendte Indbydelse til alle sine Bekjendte, fordi han i Forbindelse med Høstgildet agtede at feire sin Datters Forlovelse med Juul til Vaargaard paa Lolland. Til denne Fest gjorde Herremanden store Forbere-

delser, og der blev sendt Bud til Horsens efter Dragonernes Musikcorps. Fra Veile bleve Kjøbmændenes lybske Oltønder førte ud til Herregaarden. Begge de store Ladebygninger paa Haraldskjær bleve udpyntede med Granriis og Egeløv, derimellem hængte man røde og blaamalede Æg, som skulde forestille Blomster, hvilket efter den Tids Smag tog sig overmaade smukt ud.

I den ene Ende af hver Lade laa et Oxehoved, fyldt med nybrygget Pors*), hvoraf enhver af Bønderne kunde drikke, saameget han lystede. Rudbæk var den styrende Aand i alle disse Forberedelser, han tilbragte næsten hele Dagen paa Haraldskjær og red først tilbage til Leerbæk seent om Aftenen. Paa samme Tid sørgede han for, selv at kunne vise sig ved Festen med saamegen Glands som mulig. Skolemesteren nede i Landsbyen fik Ordre til at male den gamle Stadskarosse. Betjentenes

*) Pors er en lav Moseplante, som findes i alle Hedeegne mellem Lyngen. I Middelalderen benyttede man denne Plantes Blomster og Stilke, ligesom vi nu bruge Humle, til at koge sammen med Malt, hvoraf Ollet fik en særegen krydret Duft og Smag.

Klæder bleve kantede med nye Snorer og Duske, og da man fandt, at denne væsentlige Forskjønnelse endda ikke var tilstrækkelig til at skjule Livreets Affældighed, bestemte han, først at drage ind paa Haraldskjær ved den frembrydende Aftenskumring, og at Lakaierne bag paa Karossen skulde forsynes med Fakler, en Idee, der forenede det Hensigtsmæssige med det Storartede.

Dagen før Festen red Rudbæk til Haraldskjær som sædvanligt; han var just i Begreb med at kaste det sidste prøvende Blik paa alle de trufne Forberedelser, da Fogden Mads Stibolt, bleg og stønnende, kom sprængende ind i Gaarden. Han foer hen til Rudbæk, vinkede ham afsides og udbrød:

„Naadige Herre! jeg haver et vigtigt Budskab at berette: Jes Byrge, som vi troede død og borte, er kommen for en Dag igjen."

„Fanden heller!" udbrød Rudbæk ivrig.

„Jo, vistnok, medmindre det var hans Geist, jeg mødte. Imorges, da jeg red ind til Veile, saae jeg en Mand, klædt i gamle Faareskind, slentre henad Veien; det var Jes, og jeg kjendte ham strax, lad være han var bleven slem mager og affalden siden sidst. Han bemærkede mig

ikke, medmindre han blot lod saadan af Frygt."

„Naa, men Du fulgte vel efter ham?"

„Ihjane, naadige Herre! jeg tabte ham ikke af Sigte et Øieblik. Jeg bandt min Hest ved Posekiggerens, og listede mig efter Krysteren fra den ene Smøge til den anden, indtil han endelig gik ind til den Hamborger Kjøbmand bag Kirken. Her saae jeg en af Pebersvendene veie ham noget lidet Krudt til, det Jes betalte med to rare Rævebælge, som han havde baaret skjult under Kosten paa Brystet. Saa gik han bag om Byen og langs med Aaen. Jeg fulgte efter, i nogen Frastand, løb hen og løste Hesten og naaede den sølle Pilatus igjen, ude ved Sandgraven; herfra tog han over mod Grundet; jeg kunde nu ikke følge ham længer, formedelst han krøb over Gjerdet, ind i Skoven, men saameget fik jeg dog opdaget, at han maa have sit Tilhold sammesteds. Jeg red nemlig op ovenfor Hegnet og ventede paa ham en Time tilende, uden at han kom ud derfra. Skovfogden paa Grundet, som er mit Næstsødskendebarn, og som jeg traf undervejs, havde ogsaa hvissomda seet en Mand, som kunde ligne Jes, at luske omkring derinde, men han skjøttede ikke

om at tale ham til, for han var bange for, at Jes skulde forsee sig paa ham."

„Forsee sig?"

„Ja Naadigherre, saadan som det gik med Smeden fra Petersholm til Juul forleden. Han traf ogsaa paa en Fremmed nede i Tirsbæk Skov og talte til ham i den Tro, at det var et rigtigt Mandfolk, men den Fremmede viste Tænder og grinte og saae paa ham med onde Øine. Fra det Øieblik af blev Smeden aldrig til Mand siden. Naadigherren maa nemlig vide, at den Fremmede var en Trold, medmindre det skulde være Djævlen selv; og ligesom han kastede sine onde Øine paa Smeden, knugede det denne med Lændeværk og den rystende Syge, saa han knap kunde slæbe sig til sit Hjem, hvor han døde Maanedsdagen derefter."

„Aa Sludder og Vrøvl!" raabte Rudbæk, „der er ingen Troldmænd til. Med Nisser og Bjergfolk lader jeg det gaae, for dem har jeg selv seet mangfoldige af ovre i vor Leerkule, men nok herom. — Altsaa troer Du, at Jes holder til i de Grundet Skove, og at han er at træffe derinde?"

„Ja, ganske vist, Naadigherre, hvis ikke han skulde være løben sin Vei igjen."

Rudbæk gned fornøiet sine Hænder, han smilede og slog Fogden paa Skulderen.

„Veed Du hvad, lille Mads, rid hjem og siig til Hundedrengene, at de som snareste komme herned med mit Kobbel, saa skal vi faae Dagen til at gaae med en lille Lystighed."

Fogden kastede sig paa Hesten og forsvandt i en Støvsky. Rudbæk ilede over til Jørgen Munk og foreslog ham at deeltage i Jagten efter Jes Byrge. Dette Forslag faldt tilsyneladende fuldkommen i Vennens Smag; han lod strax gaae Bud over til Jakob Daa, og saaledes vare, endnu før Drengene kom med Hundekoblet, tre af de Undsagte forsamlede denne Formiddag: Rudbæk, Munk og Jacob Daa; Fjerdemand var Munks tilkommende Svigerson, som havde udbedt sig Tilladelse til at gjøre Partiet med.

„Hvad synes I?" sagde Rudbæk, der som sædvanlig ved alle slige Leiligheder førte Toget an, „eftersom vi nærme os de Vordnedes Huse, kalde vi Beboerne ud og faae dem med os i Skoven; paa den Maade danne vi en ordent-

lig Klapjagt. Imens rider jeg ind paa Grundet og siger til Oberst Kaas, at vi have laant hans Bønder for en Stund. Oberſten er min Ven og tør ikke tage det ilde op. Han ſkylder mig en brun Følhoppe, ſom jeg ſnød ham fra til ſidſte Pintſe i Brætſpil."

Rudbæks Forſlag modtoges med Bifald; Bønderne bleve udkommanderede, og da Alt var ordnet, red Rudbæk hen foran Linien og ſagde til Folkene:

„Jeg har et lille Korn Ord at ſige Jer, førend vi begynde. Den Perſon, vi ere dragne ud for at opſøge, er en ſtor Gavſtrik, og det kan hænde ſig, at der er Nogen af Eder tilſtede, hos hvem han har faaet Indpas, ſaa at I derover lukke det ene Øie til og lade ham ſmutte forbi. Den, der gjør det, ſkal komme til at ride Træheſten, ſaaſandt jeg er en ærlig Junker, og det ſom mere er, en Adelsmand tillige; den derimod, ſom bringer Knægten levendig, ſkal faae ſaameget Lybekker-Øl, ſaa han kan drikke ſig fra Sands og Samling, og en ny Sølvkrone desuden. Nu kan I vælge."

Efter denne Formaning begyndte Jagten.

Den vidtløftige Skovſtrækning, ſom hører til

store Grundet, staaer endnu i vore Dage i Forbindelse med Veile Skov, og danner med sit bakkede Terrain, sine Høie og Dale de bekjendte og maleriske Partier paa begge Sider af Fjorden. Mod Nordost ende de paa hiin Side Tirsbæk, mod Syd derimod først nede ved Breining Mølle.

Jes havde altsaa Veien for sig, og efter al Sandsynlighed kunde han frelse sig ved Flugt, eller blive uopdaget i denne Egn, hvor Naturen ved Vandløb, Moser og høie, tætbevoxede Bakker havde lagt Forfølgerne store Vanskeligheder iveien.

Den kløgtige Rudbæk indsaae disse hans Fjendes Fordele, men han var ikke raadvild. Halvdelen af Bønderne og Hundekoblet blev givet til Jørgen Munk og dennes Svigersøn med den Ordre, at de skulde drage en Linie lige udenfor Veile By og gjennemsøge Skoven op ad imod Grundet, medens derimod Rudbæk og Jakob Daa droge fra Grundet nedad mod Byen. Paa denne Maade skulde man troe, at Jes nødvendig maatte komme imellem de to Linier, der efterhaanden trak sig sammen i en Kreds. Endvidere havde Rudbæk aftalt med Munk, at han

skulde afskyde sin Bøsse, saasnart han var kommen ned til Byporten, som et Tegn til de Øvrige, der imidlertid vilde blive liggende og vente, for at man paa samme Tid kunde begynde fra begge Sider.

Alle disse Bestemmelser bleve iagttagne, og Jagten havde allerede varet flere Timer, uden at man mærkede det ringeste Tegn til Flygtningen. Hvert Øieblik maatte de kalde Hundene tilbage, naar disse begyndte at spore Kronvildtet, som nu i Brunsttiden streifede igjennem Skoven i store Flokke; denne Dag gjaldt det et ædlere Vildt, men dette lod vente paa sig og gjorde dem Tiden lang. Rudbæk havde just begyndt at give sin Utilfredshed Luft i Bebreidelser over Fogdens upaalidelige Underretning, da man pludselig hørte et høit og vedvarende Hundeglam nede i en Lavning i det Tykkeste af Skoven. Rudbæk begreb, at der maatte være noget Usædvanligt paafærde, og ilede efter Lyden, men endnu længe førend han naaede Stedet, endtes Hundens Gjøen i et smerteligt og gjennemtrængende Hyl, og lidt efter vendte en af Junkerens ædleste Støvere hen til ham med et saaret og blødende Hoved.

Herremanden skreg høit af Glæde; i dette Øieblik vilde han uden Betænkning have offret ti Hunde for saa god Underretning, som denne ene bragte ham: han var for øvet en Jæger, til ikke ved første Øiekast at see, at Hundens Saar var bibragt den ved Slaget af et Menneske. Fra nu af holdt han sig overbeviist om at have truffet Flygtningens Spor og fortsatte Forfølgelsen med dobbelt Iver.

Destoværre blev denne Iver ikke kronet med synderligt Held. Det lykkedes vel, efter længere Søgen, at finde Stedet, hvorfra Hunden var vendt tilbage, da den blev saaret; man saae ogsaa umiskjendelige Spor af en heftig stedfunden Kamp: de nedtraadte Bregner, afbrukne Grene, Stumper af en Faareskindskofte vidnede tilstrækkeligt herom; men dette var ogsaa Alt. Hundene bleve atter viste paa Spor og streifede omkring i alle Retninger, men vendte kort efter tilbage igjen, uden at have fundet Noget.

„Jesu Kors!" yttrede den skuffede Herremand til sin Staldbroder, „hvor det Asen skal faae Bask, naar vi nu faae ham fat. Han holder os jo for Nar Allesammen. Mit Linned

hænger som fastgroet til min Rygrad, og jeg er saa tørstig, at jeg gjerne kunde drikke hele Veile Fjord ud i een Mundfuld; men det nytter alligevel ikke, vi faae vel at fare fort. Findes skal han, min Sjæl! og frem for en Dag, om han saa havde forputtet sig i min egen Mave."

Atter begyndte Jagten med samme Iver, men efter en mindre god Plan; thi efterat de to Liniers Kredse havde naaet hinanden, forenede man sig i en Række og gjennemstreifede derefter Skoven i smaa Klynger, ligesom Enhver selv fandt for godt. Saaledes gik det, til Toget kom udenfor Veile, hvor Skovene løbe i modsatte Retninger mod Nord og Syd omkring Fjorden. Rudbæk maatte atter udkaste en ny Operationsplan og deelte Mandskabet i to Parter, hvoraf han og Jakob Daa anførte den ene for at gjennemsøge den sydlige Deel, medens Jørgen Munk og hans Svigersøn sloge deres Linie opad mod det gamle Tirsbæk. Enhver af Afdelingerne fik en Jæger med sig, som skulde blæse i sit Krumhorn til et Tegn for de Øvrige, naar Jes var fangen.

„Veed Han hvad, lille Svigersøn!" udbrød Munk, efterat de havde opstillet Linien og vare

komne et Stykke ind i Skoven, „jeg vilde ønske, at den Jagt var vel overstaaet. Havde det ikke været for at gjøre Rudbæk en Villighed, vilde jeg Sorte Død ikke gaae et Skridt for at faae fat i den elendige Bondeknægt."

„Sandt at sige," svarede Svigersønnen, „finder jeg heller ikke stor Plaseer heri; mine Støvler klemme mig bandsat, og jeg er saa træt."

„Fanden heller! Svigersøn maa vænne sig til at marchere, hvis Han nogentid tænker paa at blive en Jæger; drik en Snaps Franskviin af sin Flaske og hæld en anden Snaps ned i sine Støvler, saa er Han baade kureret for Træthed og Fodværk. Det var ellers ikke af den Grund, at Jagten idag faldt mig ubeleilig; sandt at sige, have vi gjort vel meget af det med den Fyr, vi spore efter; til forrige Maidag dreve vi i vor Overgivenhed lidt Fuxsvandseri med hans Kjæreste, en Bondepige, og saa svoer han sig forbandet paa, at vi skulde times en Ulykke derfor, Alle tilhobe. Nu haver vel sligt et Mundsveir kun føie paa sig at sige, alligevel veed jeg ikke, hvoraf det kan komme, men jeg har aldrig været rigtig Mand siden. Bestandig rinde hans Ord mig ihu, og jeg

bliver saa underlig beklemt derved; tilmed drømte jeg inat, at en Varulv sad og red paa mit Bryst og sugede Blodet af en aaben Bunde ret her paa Halsen. — Troer Svigerson paa Varulve?"

„Jeg veed ikke rigtig, hvad man skal tænke om saadant Kogleri; Nogle sige Ja, Andre sige Nei dertil."

„Ja, da troer jeg Sorte Død paa Varulven. Jeg har seet en af dem, som vi for endeel Aar siden havde her paa Egnen. Han kostede mig syv blanke Kroner, som jeg maatte spendere til vor Præst, at han kunde mane ham ned, og faae slaget en Pæl igjennem ham. Den Guds Mand, hvis Ord maa staae til Troende, svoer paa, at det var den værste Hals, han nogentid havde havt med at bestille. Vist er det, at da jeg imorges havde lovet Rudbæk at hjælpe med at opjage Jes Byrge, faldt min Drøm mig strax ind, og siden sidder det og trykker mig for mit Bryst, saa jeg har Møie med at drage Veiret, og jeg kan ikke lade fare den Tanke, at jeg vist gjorde Synd i at foragte sligt tydeligt Varsel."

Under denne Samtale strede Mændene be-

standig fremad. De havde udvidet deres Halvkreds saaledes, at dens Yderpunkter naaede tvers igjennem Skoven. Foran støvede Hundene og bleve hidsede ind i alle Tykninger, hvor Brombærrankerne eller Slaaenbuskene gjorde Krattet uigjennemtrængeligt for Mændene.

Et Stykke paa denne Side Skjællet mellem Tirsbæk og Byskoven lød en svag Raslen inde imellem Buskene. En gammel Bonde, som først lagde Mærke dertil, var, afkræftet og træt af den besværlige Vei, bleven noget tilbage efter de Øvrige. Han standsede ved Lyden, og saae forsigtigt til alle Sider. Da han havde overbeviist sig om, at de Øvrige vare foran ham, lyttede han endnu engang, med Hovedet bøiet forover. Han saae Buskene bevæge sig i denne Retning og traadte hen til Stedet.

„Er det Dig, Jes!" udbrød han halvhøit, „saa kom kun frem, — Gudfader veed, at jeg ikke haver Ondt isinde mod Dig."

Denne blide og venlige Stemme maatte uden-tvivl være Flygtningen bekjendt; man saae Grenene adskille sig, og et blegt udtæret Ansigt forsigtigt og speidende at komme tilsyne.

„Her sætter jeg min Ølbimpel, som Du kan

tage til Dig, Jes, naar jeg er gaaet. Det er god Pors, der er i den, og Du kan nok have en Hjertestyrkning nødig, Dit sølle Skind! Læg den ind under den store Hedningsteen oppe i Grundet Skov, naar Du kommer den Vei forbi, og tag Dig saa godt ivare, for om Lidt kommer Junkeren fra Leerbæk og Jakob Daa herigjennem med alle deres Hunde. Gud i Vold, Jes!"

Med denne Hilsen travede Bonden afsted, for at indhente sine Kammerater.

Da Skaren havde naaet Tirsbæk, blev der gjort Holdt, og Munk lod Folkene leire sig for at spise og drikke, medens de ventede paa Rudbæk og Jakob Daa.

Disse havde imidlertid, som man kan tænke sig, forgjeves gjennemsøgt Skoven. De vendte nu tilbage for at samles med den øvrige Flok. Rudbæk bandede og støiede, og man saae idag af den Iver og Utaalmodighed, han viste for at faae Jes i sin Magt, at han i det mindste havde erindret hans Trudsler, og at de ikke havde været uden en vis Indflydelse paa ham.

Da der blev givet Tegn til at vende tilbage,

ophørte al Orden i Skaren. Enhver valgte sit Selskab, som han lystede. Rudbæk Due viste sig bestandig mere ordknap og uselskabelig. Jakob Daa forlod ham og gav sig i Samtale med sin Ridefoged.

Saaledes traf det sig, at han paa hiin Side Veile var bleven et Stykke bagefter de Øvrige, da en af Hundene, som hidtil havde fulgt ham, pludselig slog et Spor an og begyndte at logre med Halen; derpaa fulgte den Bredden af det lille Aaløb, der i vore Dage er svunden ind til en ubetydelig Grøft, og som løber paa Grændserne af Hornstrup Marker, igjennem Skoven, ud i Fjorden.

„Pasop har et Spor for sig," udbrød Jakob Daa, „det er tydeligt, og vi faae at følge det, lad være jeg er bandsat træt. Spring I hen til Junkeren og bed ham komme herned, imens skal jeg følge efter Hunden. Tøv lidt!" tilføiede han, idet Fogden bortfjernede sig, „laan mig Eders Bøsse, Lunten er gaaet ud paa min egen, og man kan aldrig vide, hvad der skal skee."

Fogden gik, Herremanden kastede Geværet paa Skulderen og fulgte efter Hunden.

Denne vedblev uafbrudt at trænge fremad. Paa enkelte Steder, hvor Grunden var blød, saae Jakob Daa friske Spor af Fodtrin, langs med Aaløbet, længere borte forsvandt disse igjen, de nedhængende Grene fra Hasel- og Brombærbuske hvælvede her et tæt Tag over Vandet, fra de steile Brinker paa begge Sider. Imidlertid var Jakob nu kommen i Aande, han vadede igjennem Aaen, klavrede op af Brinkerne, ansporede Hunden og pustede Asken fra Lunten paa sin Bøsse med en Jægers hele Ufortrødenhed. Stien, som løb langs med Aaen, førte ham efterhaanden dybere ind i Skoven, uden at han agtede eller gav sig Tid til at besvare de gjentagne Signaler, hans Venner udstødte. Pludseligt dreiede Hunden til Siden og fulgte langs med en næsten ukjendelig Fordybning i Jordsmonnet, hvorigjennem Regnskyl og Tøsnee om Foraaret dannede sig et Gjennemløb fra Bakkerne ned til Aaen. Da denne Fordybning løb tværs over Tirsbækveien, og derved spærrede Overkjørselen om Vinteren, havde man lagt en temmelig høi Bro eller Steenkiste derover. For Øieblikket var som

sagt Vandet aldeles borttørret, og Fordybningen bevoxet med Skovgræs.

Da Hunden kom til denne Bro, blev den staaende, vendte flere Gange Hovedet tilbage efter sin Herre, logrede med Halen og strakte Hovedet ind under Steenkisten med en svag Knurren. Jakob Daa nærmede sig forsigtig med spændt Bøsse. Han prøvede først paa at drive Hunden ind under Broen, men da det ikke vilde lykkes ham, steg han ned fra Veien i Fordybningen og lagde sig paa sine Knæ, for om muligt at opdage Aarsagen til Dyrets Urolighed.

I Begyndelsen saae han kun Sollyset, som viste sig i Aabningen paa den modsatte Side af Steenkisten; men da han vedblev at stirre, og havde vænnet sine Øine noget mere til Mørket derinde, forekom det ham, som om han midt under Broen bemærkede Omridset af en menneskelig Skikkelse, der krøb sammen bag en af de store Granitstene, hvorpaa Broens Dække hvilede.

„Jeg seer Dig godt, lille Jes!" raabte Herremanden, „kom kun ud, ellers pudser jeg Hunden paa Dig."

Ingen svarede.

„Kommer Du ikke strax, saa skyder jeg Dig min Sjæl paa Pelsen," vedblev Jakob Daa. „Du har valgt et lovligt smalt Smuthul til at gjemme Dig i."

Den samme Taushed vedblev at herske derinde.

„Ja ja, i Guds Navn da!" raabte Herremanden. „Du skal have Din Villie."

Med disse Ord lagde han Bøssen til Kinden, sigtede omhyggeligt og trykkede af. Et klagende Skrig fulgte efter Skuddet, derpaa blev Alt stille igjen. Jakob Daa lagde Bøssen fra sig og krøb ind under Broen. Hunden blev endnu bestandig staaende udenfor og udstødte en svag Klynken. Da Herremanden var kommen til Midten af Steenkisten, saae han, at det, han han havde antaget for et Menneske, var en stor Steen, som laa noget fremfor det øvrige Underlag. I samme Øieblik hævede sig et mørkt Hoved paa den anden Side af Stenen, og Jakob følte sig greben af to jernfaste Hænder, som tilintetgjorde enhver Modstand fra hans Side. Hvad der nu paafulgte, var kun Hunden Vidne til. Man hørte en dæmpet Larm, som af en heftig Kamp, denne endtes

med et langt og vedvarende Smerteskrig, der omsider gik over til en huul Stønnen, derpaa blev alt under Broen og i dens Nærhed taus og roligt som før, alene Hundens langtrukne og gjentagne Hyl afbrød den dybe Stilhed i denne Deel af Skoven.

Da Rudbæk og hans Folk kom hen til Broen, sprang Hunden ham imøde. Fogden blev meget forundret over ikke at finde sin Herre.

„Naadige Junker kan troe, at her er skeet en Ulykke," hviskede han til Rudbæk, „for Pasop er ikke den Hund, til at han skulde forlade sin Herre, ihvordan det saa gik. Læg blot Mærke til, hvordan den snuser og skraber under Broen. Skal jeg krybe ind og see, om der er Nogen dernede?"

„Nei," svarede Rudbæk, „bliv I kun her, Ridefoged, jeg vil hellere selv see ad."

Med disse Ord gav han Fogden sin Bøsse og forsvandt under Steenkisten. Nogle Øieblikke efter kom han tilbage igjen, hans Ansigt var frygteligt blegt, hans Pande rynket og Stemmen lav og skjælvende, medens han udbrød.

„Den Djævels Skytte har dog narret os.

Under Broen er Ingen, og vi komme nok til at opgive Jagten for dennesinde."

„Men Junkeren, Naadigherre?" udbrød Fogden, „han sagde, at han vilde vente Dem her."

„Han maa vel have forfulgt Sporet længer frem; kald paa Trompeteren og lad ham blæse et Stykke til Opbrud, saa kommer Jakob nok, hvis han ikke allerede er taget hjem. I andre Bønderfolk kan gaae Eders Vei, hver til Sit."

Trompeteren blæste, Bønderne hilste og gik med Ridefogden. Rudbæk blev alene tilbage. Han satte sig taus og grundende paa Kanten af Broen. Strax efter kom Jørgen Munk og hans Svigerson hen til ham.

Munk var særdeles tilfreds med at Rudbæk havde givet Tegn til Jagtens Ophør; han indbød ham til at følge med sig op paa Herregaarden, men Rudbæk rystede stiltiende paa Hovedet.

„Hvad Djævlen fattes Dig, lille Rudbæk?" yttrede Munk. „Du er vel bleven træt paa Jagten, men det siger Intet, min rare Dreng! jeg har skikket Fogden hen efter fire Heste til os, og han maa være her snart. Blot vi nu kunde faae fat i Jakob Daa, for han skal med

os, og saa slaae vi en lille Svir af sammen."

„Jeg troer ikke, der bliver noget af, hvad Jakob Daa angaaer," svarede Rudbæk med et sørgmodigt Smil.

„Hvorfor ikke?"

„Det skal Du faae at see."

Med disse Ord krøb Rudbæk ind under Broen. Strax efter saae Munk Fødderne og derpaa den øvrige Krop af et Menneske, som Rudbæk skjød ud foran sig. Det var den ulykkelige Jakob Daa, død og stiv, qvalt ved en Strikke, som endnu var knyttet omkring hans Hals. De to Herremænd udstødte et Skrig.

„Herre Jesus!" udbrød Munk og slog Hænderne sammen. „Det anede mig nok, at der vilde skee en Ulykke idag. Hvem har været Manden for dette?"

„Du kan svare Dig selv, Jørgen Munk, naar Du husker paa Jes Byrge. Han begynder at holde sit Løfte til os. Jeg fandt Jakob herinde for lidt siden," vedblev Rudbæk, medens han løste Strikken af Ligets Hals, „men jeg taug dertil, fordi jeg ikke vilde, at de Ufrie skulde see deres Herremænd undlivet paa saa lumpen en Viis. Vi dølge hans Dødsmaade og sige,

at han er kommen til Skade med sin Bøsse. Jeg hører Hestetrav, det er vist Fogden, som kommer. I lade Eder ikke fornemme med Noget."

Der gik nu Bud efter en Vogn, og Liget af Jakob Daa blev kjørt hjem. Rudbæk lod sig, uagtet alle Munks Overtalelser, ikke bevæge til at følge med over paa Gaarden. Han tog Afsked og red til Leerbæk.

„Der kan nu Svigerson selv see, hvad Tro man kan sætte til Forvarsler og Varulve," sagde Munk underveis hjemad. „Gud give, at vi aldrig havde givet os af med den dumme Historie! Den desperate Skytte kan min Sjæl være dristig nok til at volde os Ulykke alle tilhobe; han begynder godt nok. Veed Svigerson ellers, hvad jeg holder for det Bedste ved denne sørgelige Historie?"

„Nei!"

„Det er, at han fik fat i Jakob Daa og ikke i mig, siden galt skulde være."

„Ja det er vistnok," svarede Juul; „men lader os ikke tale saa høit, det begynder at blive Aften, og derhenne er Skoven mørkere; han kunde gjerne være krøben i Skjul bag Bu-

skene og pirre os overende med et Skud, saa let som jeg kan blinke med mine Øine."

Munk adlød det forsigtige Raad, de to Herremænd rykkede deres Heste nærmere til hinanden, og rede derpaa tause og i skarpt Trav igjennem den mørke Skovstrækning. Hvergang Buskene bevægede sig, kastede Juul et speidende Blik til Siden. Munk derimod fløitede, for at skjule sin Frygt. Ridefogden var fulgt med Vognen, der kjørte Liget, for at afgive den Forklaring om Jakobs Dødsmaade, som Rudbæk havde fundet passende at meddele ham.

„Haa, haa, haa!" udbrød Munk fornøiet, da han omsider kom ud af Skoven, og saae Fuldmaanen skinne paa de røde Gavle af hans Hjem. Saavidt kom vi da. Nu kan Svigersøn ride ind i Gaarden iforveien, jeg har en gammel Ladning i Bøssen, som jeg først vil fyre af, og Svigersøns Hest staaer ikke for Skud. Lad dem sætte os en Kande af det bedste Brunsviger paa Bordet. Jeg er saa tørstig, som en sprukken Bimpel."

Juul gav sin Hest af Sporerne og sprængte ind i Gaarden. Strax efter hørte han et Skud, hvis Echo syntes at gjentage sig inde i Sko-

den. Han agtede imidlertid ikke videre herpaa, men gik op og forlangte Øllet, som Munk havde talt om.

Han havde just gjort sig det lidt mageligt efter det anstrængende Ridt og strakt sig henad Bænken, da der paa engang opstod Larm i Gaarden. Man hørte forvirrede Raab og høirøstede Stemmer; strax efter gik Døren op, og Frøken Munk ilte ind til ham.

„Herregud, lille Juul, Du maa endelig komme ned," udbrød hun skjælvende. „Faders Hest er kommen sprængende hen til Stalden uden Ryster. Der er bestemt noget Galt paafærde."

Juul blev bleg som et Liig ved disse Ord; han ilede ned i Gaarden, hvor Røgter og Staldknægte vare samlede i en Kreds omkring den pustende Hest, og udtømte sig i Formodninger over hvad der vel kunde være tilstødt Herremanden. Oppe paa Trappen stode Fruen og hendes Datter og vrede deres Hænder. Maanelyset gjorde den blege og raadvilde Elskers Ansigt endnu hvidere, og havde han kunnet følge sin Tilbøielighed i dette Øieblik, vilde han hellere have foretrukket alt Andet, end at følge Fruens Raad og begive sig med Folkene ud til

Stedet, hvor han lidt tilforn havde forladt Herremanden.

Der var imidlertid ikke Andet at gjøre. Juul lod Karlene tænde en Lygte og gik midt imellem dem ud i Tosten.

Her fandt de Jørgen Munk liggende paa Jorden, han stønnede og søgte forgjeves at hæve sig iveiret paa den ene Arm.

„Grib ham, grib ham!" hviskede han huult og rallende, idet Juul i den største Angest bøiede sig over ham. „Aa jeg ulykkalige Mand! han løb derind bag Ellebusken, efter at have seet mig i Ansigtet og grinet ad mig."

„Hvem mener I, kjæreste Hr. Svigerfader!" hviskede Juul grædende.

„Ham, Jes Byrge! o min Drøm, min Drøm! den forbandede Varulv!"

Efter disse Ord sank Jørgen Munk tilbage i Græsset, en Blodstrøm styrtede ud af hans Mund, han var død. Da han var bleven bragt ind paa Gaarden, fandt man et Skudsaar, der gik igjennem Brystet.

Jes havde taget Tiden iagt. Det Skud, som Juul antog for Echoet, havde truffet Herremanden, just som denne affyrede sin Bøsse.

Endnu samme Aften gik et ridende Bud til Leerbæk for at melde det Skete. Rudbæk svarede Intet, han sank tilbage paa Bænken, men de dybe Folder i hans Pande, hans blege sammenknebne Læber vidnede nokſom om, hvor mægtigt et Indtryk dette Budskab gjorde. Det var som om han fra nu af anede den Skjæbne, der svævede over hans eget Hoved, og som om Anger og Rædsel over det Skete for første Gang nærmede sig hans forhærdede Gemyt. Alligevel var denne Følelse kun forbigaaende og gav straz Plads for en rasende Harme. Der blev sendt Bud paa Bud ud til de omkringliggende Herregaarde, Ridefogden maatte tilsige alle Godsets Bønder, og Dagen efter samledes omkring Leerbæk en talrig Skare af Herremænd og Vornede, for paany at begynde en Jagt efter den fredløse Flygtning og bringe ham tilstede, død eller levende.

Det lod til, at denne Dag vilde blive afgjørende for Jes. Førend Jagten begyndte, kaldte Herremændene Bønderne sammen og udlovede en Belønning af tyve Kroner til den, der kunde fange Skytten. Rudbæk selv havde aldrig udviklet en saa overordentlig Virksomhed, han

ledede Alt, befalede, truede og opmuntrede, ligesom han fandt det nødvendigt, og desuagtet var det dog næsten blevet Aften, og alle omkringliggende Skove vare gjennemsøgte med den største Omhyggelighed uden nogetsomhelst Resultat.

Silde hen paa Eftermiddagen, da Jagten var saa godt som opgiven, traf det sig, at Knud Brahe, tilligemed en af hans Venner, afsøgte et Stykke Skov mellem Ure Bakker, hvorhen Jagten for Øieblikket havde trukket sig.

Inde i et dybt, næsten uigjennemtrængeligt Skovstykke troede Knud at see Noget bevæge sig. Han gav Vennen et Tegn, og banede sig med Møie Vei igjennem Buskene. Begge Herremænd bare deres ladte Bøsser i Armen. Knud Brahe overbeviste sig endelig om, at han var Flygtningen paa Spor. Idet han saae ind imellem Løvet, bemærkede han tydelig en sammenbøiet Skikkelse, klædt i en Faareskindskofte. Han raabte til Personen, men fik intet Svar.

„Vi ville vare ham ad engang endnu," hviskede Knud til sin Kammerat; „det er ikke muligt at trænge længer frem imellem Tornene; svarer han ikke, give vi min Tro Ild. — Kom

frem, Jes Byrge!" raabte han, „det gjælder Dit Liv, hvis Du ikke svarer."

Skikkelsen vedblev at tie.

„Giv Ild!" raabte Knud, og begge Skud faldt paa samme Tid. Den formeentlige Jes Byrge blev liggende ubevægelig som tilforn, og dog var Afstanden for kort, til at de to Skud skulde kunne have forfeilet ham. Efterat Brahe endelig med største Møie havde banet sig Vei hen til Stedet, saae han, at han rigtignok ikke havde taget feil, hvad Faareskindskoften angik, men denne var knappet sammen omkring en gammel Træstub.

Endnu medens han harmfuld betragtede denne List, hørte han en Stemme i Nærheden, der nævnede hans Navn. Han saae iveiret, hvorfra Røsten syntes at komme. Jes sad oppe i et Egetræ, der strakte sine kolossale og knudrede Grene hen over alle de omkringstaaende Buske.

„Nu har jeg ogsaa et Ord at snakke med!" udbrød Jes og stak sin Bøsse ned imellem Grenene, „hvis jeg vilde, kunde jeg tage Dit Liv, som jeg har svoret paa; men formedelst Du var den Uskyldigste af de fem Misdædere, og formedelst lille Trine bad saa bønlig om For-

ladelse for Dig, vil jeg lade Dig gaae, og Du skal være en fri Mand for mig."

Herremanden var bleven bleg, da han hørte denne dybe, alvorlige Stemme; han betænkte sig et Øieblik, før han svarede:

„Det kommer dog an paa, Jes, hvem af os, der har størst Grund til at ræddes. Vi ere To her, og hvis jeg giver min Kammerat et Ord, saa blæser han alle vore Venner sammen; hvad saa, lille Jes?"

„Ja, saa skyder jeg Dig imens!" svarede Jes med en frygtelig Kulde, „og Du har seet Prøve paa, at jeg kan træffe. — Gaa Din Vei, Knud Brahe! og lad mig i Fred; Du har et Liv at miste, der volder Dig og Dine Fornøielse, jeg et, som jeg hver Dag ønsker Vorherre vilde stille mig ved."

Med disse Ord lod Jes sig glide ned fra Træet, kun nogle Skridt borte.

„Skal jeg blæse?" hviskede Vennen, idet han satte sit Horn for Munden.

„Nei!" svarede Knud heftig og greb ham i Armen. „Jeg tænker, vi lade det være. Far i Ro, Jes!" tilføiede han mildt og vinkede med Haanden, „og kan det være Dig til nogen For-

nøielse at vide, saa har Du voldt mig flere vaagne Nætter og flere Bønner til Vorherre, end Du kanskee tænker."

Med disse Ord ilede Knud Brahe bevæget bort og trak Vennen med sig. Jes blev staaende nogle Øieblikke og saae efter ham, derpaa dukkede han sig ned under Buskene og forsvandt, ligesaa pludseligt, som han havde ladet sig tilsyne.

Da Knud Brahe kom tilbage til sine Venner, gave disse deres Bønder Befaling til at ophøre med Jagten, hvorefter Enhver vendte tilbage sit Hjem.

Den Beretning, Knud aflagde om Mødet med Skytten, gjorde et frygteligt Indtryk paa Rudbæk. Fra nu af svandt aldeles den sorgløse Tillid, han hidtil havde næret. Frygten kom som en Stormvind, og bøiede ham til Jorden; den opklarede paa engang Erindringen om den forsvundne Tid og udvidede tillige hans Synskreds for den tilkommende. Han skjælvede for de Billeder, som deri fremstilledes. Jakob Daa's Ulykke kunde tilnød have været et Tilfælde, som rigtignok ophævedes ved Munks paafølgende Død, men efter Mødet med Knud Brahe fat-

tede Rudbæk først Methoden i Jes Byrges Hævnplaner. Den Ro og Sikkerhed, hvormed Skytten handlede, den Foragt, han viste, ved at fremstille sig for sine mægtige Fjender, netop naar de Alle vare forsamlede, den Overlegenhed, der laa i hans Udfordring, just som de i Forening pønsede paa hans Undergang: alt dette rystede Rudbæks Kæmpenatur og betog ham efterhaanden den Fortrøstning, han havde havt til sin Overmagt, og den Ligegyldighed for Skyttens Trusler, som hidtil havde indhyllet hans Samvittighed. Engang vækket, blev denne Frygt næret ved enhver ny Tanke og arbeidede fremad, skjult, men rastløs, som Ormen i Skibets Planker. Den begyndte som et Sandskorn, for at ende som et Bjerg; den viste sig endelig at være tilstede i hans bestandige Uro, i hans Ligegyldighed for alle tidligere Interesser og Adspredelser og i den Trang, han følte til at omgive sig med Andres Selskab. Saaledes vexledes omsider Rollerne — Slaven var bleven til Herre, Rudbæk skjælvede, medens Jes triumferede.

Saa usandsynligt det end maatte forekomme, vandt Christine ved denne Forandring. Rud-

bæk havde aldrig udgjort nogen Deel af hendes Tilværelse, men bestandig kun været en Hindring for den. Han tilbragte vel længere Tid i hendes Selskab, han havde ogsaa betroet hende sin Frygt og tildeels dens Aarsag, fordi det undertiden blev ham en Nødvendighed, at give sine mørke og pinlige Tanker Luft i Ord; men Rudbæks tidligere Selskaber vare fra nu af ophørte, hans Kammerater, hendes Rædsel, udebleve efterhaanden ganske, og med dem de fortvivlede Orgier, som næsten enhver Sammenkomst gav Anledning til. Rudbæks Person havde, som vi saae, altid været Christine ligegyldig, og deres senere Samliv bidrog uden tvivl neppe til at forandre hendes Følelser. Men Gemalen før og nu vare to aldeles forskjellige Personer. I hans gjentagne Yttringer af Frygt og Anger laa vel noget særdeles Umandigt, især efter den Tids ridderlige Begreber, hvori hun var opdragen, men de mildnede tillige hans Sæder; Rudbæk blev mere blid, mindre raa og lettere at beherske.

Samme Vinter indtraf nok en Hjobspost til Leerbæk: Palle Ulstands Ridefoged kom og meldte, at hans Herre var funden død i Ure

Skov, liggende over en Bøgestub med en Strikke om Halsen. Jægeren, der var med paa Jagt, havde et Øieblik forladt ham for at gjennemsøge et Krat, og da han kom tilbage, laa Ulfstand og droges med Døden.

Rudbæk sank tilbage i Læneſtolen, hans Ansigt blev dødsblegt, og han hviskede til Chriſtine, der ilede ham tilhjælp:

„Forſtaaer Du, lille Chriſtine? Palle var den næſtſidſte, nu kommer Touren ſnart til mig."

Fra denne Dag tiltog hans Rædſel for at være alene; ſom en Skygge fulgte han Chriſtine fra Værelſe til Værelſe. Af den tidligere ſaa mægtige og haandfaſte Rudbæk, der i ſit Overmod troede at kunne binde an med hele Verden, var der nu kun blevet en bleg, vaklende og hentæret Skikkelſe tilbage. Foged og Bønder fortalte i Omegnen de forſkjelligſte Hiſtorier om Aarſagen til Herremandens bleggule Farve, hans matte Øine og ſlappede Muſkler, og dog kunde hverken Foged eller Bønder ret bedømme den Forandring, der var foregaaet; thi man ſaae aldrig den naadige Junker vove ſig udenfor Slottets Porte.

Saaledes nærmede Aaret ſig ſin Slutning.

Første Juledag havde Christine efter mange frugtesløse Forsøg endelig faaet Rudbæk overtalt til at følge med sig op i Hover Kirke. Hun maatte lede ham fra Vognen ind i Herskabets Stol som et lille Barn, og da han ikke kunde udholde Synet af den forsamlede Mængde, der efter Sædvane reiste sig og hilste, idet Herskabet traadte ind, trak hun Gardinerne frem foran hans Plads.

Den dybe Alvor og Høitidelighed i den lille Landsbykirke, Orgeltonerne og Menighedens Sang fremkaldte et nyt og hidtil ukjendt Indtryk paa Rudbæk; han faldt tilbage i sin Fløiels Lænestol, holdt Hænderne for sit Ansigt og brast i lydelig Graad. Han havde ikke været i Kirke siden sin Barndom.

Lidt førend Præsten besteg Prædikestolen, aabnedes Kirkedøren endnu engang; en Mand traadte ind af den og blev staaende paa Gulvet, bag en af Pillerne, som støttede Orgelet.

Hændelsesvis kastede Christine sit Blik paa Manden. Han var iført en grov ulden Kofte, hvis Hætte var trukken op over Hovedet, saaledes at den næsten skjulte Ansigtet. Trods Halvmørket i denne Deel af Kirken og den syn-

lige Umage, han gjorde sig for at blive ubemærket og skjult, gjenkjendte Christine i ham strax Gjenstanden for hendes lønligste Tanker, for Drømme og Haab, hvis Blomster vare faldne af uden nogensinde at bære Frugt.

Skytten lænede sig op i Krogen, han havde støttet sit bøiede Hoved til Pillen og foldet Hænderne, medens hans Læbers uafladelige Bevægelse tilkjendegav, at han bad. Ogsaa i hans Ydre var der foregaaet en stor Forandring, siden sidst de mødtes; men Lidenskabernes strenge Skole pleier enten at dræbe eller forædle sit Offer, og det hellige Sted, hvor Christine her saae ham, den ydmyge Hengivenhed, der afprægede sig i hans blege Aasyn, vidnede om, at han havde vundet i sine Prøvelser.

Medens hun saaledes, uden at han hidtil havde hævet sit Blik til hende, bøiede sig frem over Herskabsstolen for desbedre at kunne betragte ham, følte hun sig opfyldt af en ubeskrivelig Bitterhed mod Rudbæk, og da Herremanden saae op og spurgte hende, hvem hun betragtede vendte hun sit Hoved om imod ham og svarede med et haanligt Smil.

„Jeg seer efter min allerbedste Ven."

Rudbæk stirrede overrasket paa hende, men hun gav ham ikke Tid til at gjøre noget yderligere Spørgsmaal, idet hun reiste sig og aabnede Døren. Udenfor denne stod hendes gamle Tjener; Christine vinkede ham til sig og hviskede:

„Stig til Hest og rid hjem saa hurtig Du kan, efter min Moders gamle Jagthund, som jeg lod hente fra Jes Byrges Hytte. Stil Dig saa udenfor Kirkedøren med den, og slip den ikke løs, førend Du seer en Mand komme ud i en graa Kofte med Hætten trukket ned over sit Hoved."

Den gamle Tjener betragtede sin Frue, forbauset over en saa forunderlig Befaling, men det alvorlige Udtryk i hendes mørke Øine tillod ham ikke at fremkomme med noget Spørgsmaal. Han adlød og gik.

„Hvad vilde Du Tjeneren, lille Christine!" spurgte Rudbæk, der allerede havde reist sig for at følge efter hende.

„Min Fodpose," svarede hun og indtog atter sin Plads; „jeg fryser."

Christine hørte ikke meget af Præstens Ord denne Dag; hun vedblev at stirre over i den

halvmørke Krog, der skjulte Skytten, og medens hun betragtede dette kummerfulde, blege Ansigt, hvori Modgang og Smerte havde gravet saamange og uudslettelige Mærker, troede hun igjennem disse at læse de samme Ønsker og Savn, der havde været Hovedindholdet af hendes Liv; hun bedømte ham efter sig selv, den utilforladeligste og mest skuffende af alle vore Domme.

Jes havde valgt sin Plads saaledes, at han blev skjult for de Fleste af Menigheden. Christines Frygt for at han skulde gaae bort, før Tjeneren kunde være kommen tilbage med Hunden, viste sig ugrundet. Da Præsten taug, og Skytten stille og ubemærket listede sig ud af Døren, hørte hun en glad Tuden og derefter et lydeligt Hundeglam, der tilkjendegav, at de to Bekjendte, Dyret og dets tidligere Herre, havde truffet hinanden.

Christine smilede. „Nu kan jeg fortælle Dig en Nyhed," hviskede hun til Rudbæk, da de kjørte tilbage til Herregaarden. „Imorgen faaer jeg at vide, hvor Jes Byrge boer."

„Jes Byrge," gjentog Rudbæk skjælvende.

„Ja vist, bliv blot ikke bange. Jeg haaber

det i det mindste, og hvis saa er, da lyster det mig at besøge ham, dersom Du ellers ikke haver noget derimod."

„Jes Byrge, min Avindsmand!" udbrød den blege Herremand med et overrasket og stirrende Blik, „lille kjære Christtine! hvad tænker Du dog paa?"

„Jeg tænker at tale Din Sag hos ham og frie Dig ud af denne elendige Forfatning, hvis Du ellers tilsteder mig det."

„Ak ja, heller end gjerne, det Gud velsigne Dig for."

„Tillader Du det virkelig?" spurgte hun med det tidligere spottende Smil.

„Ja, hvorfor ikke?"

„Fordi jeg tænkte, at Du havde hørt fortælle, at Jes Byrge tilforn har været min Kjæreste, og at jeg holdt af ham, som jeg aldrig før og aldrig siden har holdt af noget Menneske paa denne Jord."

„Det har jeg dog aldrig formærket noget om," svarede Rudbæk med et Smil, der var for slet paataget, til at Christine ikke skulde bemærke den Bitterhed, det skjulte.

„Nu ja!" vedblev Christine i en udfordrende

Tone, „saa meget desbedre, at jeg er den Første, som fortæller det."

„Aa, den Kjærlighed kan da ikke have stort paa sig ut sige, siden I hverken have seet eller talt med hinanden i flere Aar."

Christine fandt det ikke Umagen værd, at opklare Mandens Begreber om hendes Følelser; hun taug, og svøbte sig tættere ind i sin Kaabe.

„Hvorfor tier Du stille, lille Christine?" ytrede Rudbæk strax efter, idet han gjorde et uheldigt Forsøg paa at tage hendes Haand. „Jeg er slet ikke bleven vred over det, Du fortalte; tvertimod, har Du holdt lidt af Jes Byrge, det Satans Menneske! saa har jeg ogsaa noget at bebreide mig."

Christines Anfigt farvedes af en Purpurrødme ved disse Ord, og hendes hvide Pande rynkede sig, medens hun svarede:

„Jeg har Intet at bebreide mig."

„Naa naa, bliv ikke vred, jeg troer Dig nok, Du er jo den rareste Adelsfrue i det hele Land, det vide Gud! Det staaer til Dig at handle som Du lyster, besøg kun Jes Byrge og tal til ham, siig, at jeg maaskee kunde være tilsinds at spendere et halvhundrede Kroner,

hvis han vilde drage bort fra Egnen, og lade mig i Fred i min Sygdom, men byd ham dog først de femogthve. Han kan jo sagtens, tænker jeg mig, ikke nægte Dig Noget. Det er der jo Ingen der kan, naar Du for Alvor vil bede, min egen kjære Christine! Vær kun lidt venlig imod ham, hvis det gjøres nødigt, jeg tager det ikke saa nøie."

„Lad os ikke tale mere herom," svarede Christine kort.

„Men hvorfor er Du dog saa tvær idag? fast tykkes mig, at Du er vred, og dog haver jeg Intet forbrudt imod Dig, det jeg veed af at sige."

„Jeg er ikke rigtig rask."

„Siig mig da blot, hvorledes Du har faaet Jes Byrges Skjulested at vide?"

„Nei."

„Hvorfor ikke?"

„Fordi Du uden Tvivl vilde misbruge min Tillid."

„Nei Fanden tage mig ...."

„Lad dog den Banden fare," sagde Christine heftig, „jeg har jo sagt Dig, at jeg ikke kan lide det. Og hvis Du nu plager mig mere,

saa lukker jeg mig inde i mine Værelser den hele Eftermiddag, og lader Dig sidde alene."

„Ja Gud naade Dig, hvis Du gjør det!" udbrød Rudbæk med den sidste Rest af forbums Heftighed.

„Og hvis jeg nu prøvede derpaa," spurgte Christine modig, „hvad saa?"

Rudbæk sank tilbage i Vognen; det var endelig kommet saavidt, at hendes Trudsel var tilstrækkelig til at stræmme ham. Taarerne trængte sig frem i hans Øine, medens han sagte og bønfaldende hviskede:

„Aa lille Christine! lad mig blot ikke være alene."

Vognen holdt i det Samme foran Trappen, Tjeneren aabnede Døren. Samtalen var for denne Gang tilende.

To Dage senere begav Christine sig, tilfods og alene, bort fra Herregaarden. Den gamle Jagthund, der var kommen tilbage Dagen iforveien, ledsagede hende. Rudbæk stod ved Vinduet og hilste med et venligt Smil.

„Bliv endelig ikke for længe borte, Du rare Christine!" raabte han efter hende. „Du veed nok hvorfor."

„Christine vendte sig og tilkastede ham et Blik, hvis Bethydning han ikke fattede. Ved det samme Vindue havde hun for sex Aar siden staaet og seet Jes forlade Gaarden, da de tvang ham til at gifte sig med Trine Vævers. I Værelset, hvorfra dette Vindue gik ud, var hun bleven indespærret med Rudbæk, da Fru Marsvin forgjæves havde søgt at overtale hende til Giftermaalet. I hvilken Grad havde ikke disse sex svundne Aar forandret Alt, eet undtagen, det var hendes Følelser for den ulykkelige Ægtemand.

Christine lagde Veien om ad Hover Kirke, for at bringe Hunden paa det Spor, hun ønskede. Dyret slog ogsaa strax ind derpaa, den løb tværs over Marken, ned mod Store Grundet Skove, og vendte, efter at være kommen et Stykke Vei foran, bestandig igjen tilbage til hende.

Inde i Skoven, hvis bladløse Træer nu vare bedækkede med en tynd Riimfrost, ophørte Veien; alene en smal Sti, dannet af enkelte Fodtrin, førte ind i et Krat, hvor man saae en flad, halvsunken Kæmpehøi, omkredset med store Graasteen, og fra hvis Midte en gammel ud-

gaaet Bøg hævede sine mosbegroede Grene iveiret. Mod denne Høi rettede Hunden sit Løb. Christine fulgte efter, saa hurtig hun kunde.

Paa den modsatte Side af Høien stod en Mand, ifærd med at sætte Doner af Hestehaar fast i et Rønnebærtræ. Da han saae Christine, udstødte han et Skrig, traadte et Skridt fremad og ilede derpaa hen til hende. Christine smilede veemodigt. Hun rakte ham Haanden og udbrød:

„God Dag, Jes Byrge!"

„Hvad gjør I her, Naadigfrue?" spurgte Jes forundret.

„Du tager feil," svarede hun, „det er ikke Naadigfruen, men Christine Marsvin, som kommer for at besøge Dig. Boer Du her i Nærheden, saa før mig ind i Dit Huus, Jes! thi jeg er træt, og vi have Meget at tale sammen."

„Jeg boer rigtignok i Nærheden," svarede han og saae sig forsigtigt om til alle Sider, „men jeg veed ikke, om I kan følge med ind."

„Lad os prøve ad," sagde Christine, og da hun saae det speidende Blik, Jes kastede omkring sig, tilføiede hun: „Du behøver ikke at

være bange for mig, Jes Byrge. Af alle Mennesker er jeg den Sidste, der vilde forraade Dig."

„Jeg er heller ikke bange," svarede Jes, „men min Leilighed er kun ringe, som den kan være for en fredløs Mand, der jages omkring som det vilde Dyr i Skoven."

„O hvad det angaaer, saa ventede jeg ikke at træffe Dig i en Herreborg. Du føre mig kun ind i Din Hytte."

Jes gik foran Christine om paa den modsatte Side af Høien, der var overgroet med et tæt Krat. Han bøiede Grenene tilbage, for at gjøre Veien bredere, og borttog derpaa en Bunke Riis, som skjulte Døren. Indenfor denne viste der sig en steensat Nedgang i Høien. Christine og Jes traadte igjennem den, og kom ind i en lille Hule, hvis Vægge vare dannede af store utilhugne Granitsteen og et lignende Loft. Bagest i Hulen saaes et Arnested, hvis Skorsteen Jes havde dannet igjennem Loftet og udhulet den trødskede Bøgestamme ovenpaa Høien, saaledes at Røgen trængte op igjennem denne, uden at kunne bemærkes udvendig fra.

Hytten fik sit Lys fra tre smaa Hornruder

mellem Stenene. Paa den modsatte Side af Arnestedet havde Jes sit Leie, ovenfor dette hang hans Bøsse og nogle Dyreskind.

Han bredte et Skind over Sengen og bød Christine at tage Plads.

„Saa det er Din Bolig," udbrød hun, efter at have kastet et nysgjerrigt Blik hen over alle Gjenstande.

„Ja, siden jeg ikke har nogen bedre, men den er ogsaa god, for her er jeg da i det mindste Herre, og Ingen skal jage mig bort."

„Ak Jes," svarede Christine, „De ere mere bange for Dig end Du for dem."

„De have vel ogsaa Aarsag dertil, imens de handlede saa," svarede han med et flammende Blik.

„Lader os glemme dem og tale om os selv."

„Nei naadige Frue, lader os tale om Eders Ærinde."

„Det er mit Ærinde, at vi tale om os selv.

„Aa ja, for syv Aar siden," svarede Skytten sørgmodigt, „medens I boede hjemme hos Fru Marsvin, og jeg var Skytte paa Gaarden, da talte vi sjeldent om Andet; men Folk, gave os mere at tænke paa siden. Alligevel

skulle de vogte sig, de Samme; Tiden er kommen til mig at øve Lige for Lige."

„Hvad mener Du?"

„Jeg mener, at jeg adløb, dengang Naadigfruen befalede, at jeg skulde glemme Eder og gifte mig; hun raadede jo baade over min Sjæl og mit Legeme. Siden kom Junkeren og hans Venner, og I veed jo, hvilken Medfart jeg ulykkelige Christenmenneske dengang maatte døie. Da faldt det mig ind, at jeg ogsaa havde en Haand til Gjengjeld, og jeg undsagde dem paa Liv og Lemmer, Alt imens jeg gik og grublede herude i den vilde Skov. I min Eensomhed stod I for mig, Naadigfrue! og det blev mig klart, at jeg kunde træffe Herremanden endnu bedre, end ved at undlive ham, som jeg gjorde ved de Andre. Forstaaer I?" vedblev han og traadte hende et Skridt nærmere.

„Fuldkomment!" svarede Christine, med megen Roligheb, „men dertil maatte Du først kunne træffe Rudbæk i den Gjenstand, han elsker og haver kjær — Stakkels Jes! han elsker Ingen og Intet i denne Verden, ikke engang sin egen Interesse.

„Elsker han da ikke Eder, med Eders mange

Egenskaber og fristende Fortrin, Eder, som kommer til mig idag, sikker paa Eders Magt og stolende paa Eders Herredømme. Faldt det Eder aldrig ind, at ogsaa jeg havde Fordring paa Lykke, den I saa bitterlig haver forspildt. Hvis jeg nu brugte min Ret, hvad vilde I saa sige?"

„Jeg vilde sige til Rudbæk, naar jeg kom hjem, at han havde havt Grund til sin Advarsel, den jeg spottede over, fordi jeg tænkte, at der intet Sted gaves, hvor jeg kunde være mere sikker og tryg, end i Din Nærhed. Har jeg taget feil af Dig?" tilføiede hun nogle Øieblikke senere, og betragtede ham forskende.

Skytten nølede med Svaret. „Svar mig, Jes," vedblev Christine, idet hun traadte hen til ham og lagde sin Haand paa hans Skulder.

Jes greb den lille Haand og beholdt den mellem begge sine.

„Hvorfor tøver Du med Din Hævn?"

„Fordi jeg gik i Kirke den første Juledag og bad til Gudfader om et bedre Sindelag, og saa gav han mig det ogsaa. Derfor, og saa

fordi jeg ikke vilde forvolde Eder saa stor en Hjerteſorg.

„Mig!“ udbrød hun ſtudſende.

„Ja,“ vedblev Jes, idet en dyb Rødme overfoer hans nylig saa blege Ansigt, „fordi jeg har elſket Eder saa høit, og siden aldrig har kunnet glemme den Tid. Jeg har huſket derpaa i alle de lange Aar fra vi ſkiltes, og hver Aften, naar det blev mørkt hernede, saa ſyntes jeg, at jeg igjen var ung og gik og ſang i Skoven, og da saae jeg Eder, lille Chriſtine, altid venlig og aldrig ſtreng eller vred paa mig. Derfor er Aftenen ogſaa min bedſte Tid.“

Chriſtine braſt i Graad. Hun hævede ſine glindſende Øine op til ham, og der herſkede længe en dyb og uafbrudt Taushed i Hulen.

„Hvordan gaaer det Din Kone?“ ſpurgte hun endelig.

„Hende gaaer det godt,“ ſvarede Jes, „for Vorherre har taget hende. Hun er død!“

„Død?“

„Ak ja, I ſtaaer ved hendes Grav.“

Chriſtine traadte overraſket et Skridt tilbage. Hun ſaae en ſvag Ophøining i Jorden foran ſig.

„Hun pintes længe, imens hun levede, og Verden var hende ikke god, det maa min værste Fjende selv bekjende. Da Sneen kom, var det forbi, saa gik jeg op til Præsten i Hover, og bad om hun maatte faae sig en lille Plads i Christenfolks Jord, men han sagde Nei. Jeg gik ogsaa til ham i Hornstrup og bad saa mindelig for hende, men ingen af dem turde vove det, formedelst jeg var lyst fredløs ved Kirkestævne. Da de saa ikke vilde forbarme sig, gravede jeg hende ned i Hulen, for jeg meente, hun skulde ligge bedre her, end ude i den kolde Skov. Nu faaer hun sig et Fadervor hver Aften, førend jeg lægger mig, og det er ogsaa godt, da hun ikke kan have det bedre. — Det kan jeg sige Eder for Sandhed, naadige Fru Christine, havde Trine ikke været, saa vilde det kanskee dog have gaaet feil med Eders Herre; men hvergang jeg drog ud, og hun faae mig tage Bøssen med, saa tiggede hun og bad for min egen Saligheds Skyld om at lade de Ulykkesmennesker fare, og en Dag, da Sygdommen pinte hende haardest, slæbte hun sig hen til Døren og bad paa sine Knæ om Forladelse for ham, som havde været den værste. Den Dag

gav Gud hans Liv i min Haand, og han faldt vel mindst paa, hvor nær det var forbi med ham, men saa tænkte jeg paa Trine, og lod ham fare, til en anden Gang. Hun var saa from og saa god, og havde vel fortjent et bedre Leie end det, de redte for hende."

Jes tang og stirrede stift hen for sig. Den heftige Bevægelse, han var i, undgik ikke Christine.

„Naar døde hun?"

„Tre Dage før Julehelligdage," hviskede han for at skjule sin skjælvende Stemme. „Jeg havde kjøbt to nye Lammeskind, som hun skulde have til en Overdyne at varme sig paa, men det forslog ikke. Hun fik heller ingen god Pleie, for jeg maatte gaae ud om Dagen og passe Dyrene op. Skyde dem turde jeg jo ikke, for Skovfogden kunde høre det; saa gjorde jeg en Fælde nede ved Aaen, hvor de pleiede at søge. Haren drikker ikke Vand og Ræven ikke heller, men Hjorten han er et tørstigt Dyr, naar Saften visner i Græsset; han løb i Fælden og skaffede os Føden. Da jeg kom hjem om Aftenen, kaldte Trine mig hen til sig og hviskede saa sagte, saa sagte, for hun kunde ikke tale høit: „Vil

Du love mig een Ting, Jes, ellers kan jeg ikke døe rolig." — „Tal ikke saadan," sagde jeg, „Du skal ikke døe fra mig, det bliver nok godt igjen." — „Nei, nu troer jeg, at det snart er paa Tiden," sagde hun, „og jeg kan nok ingen Fred faae i min Grav, førend jeg veed, at Du lader Ham fare for det Han er." — „Han har forsyndet sig saa haardt," svarede jeg, „og jeg svoer en dyr Ed paa hans Død; lader os ikke tale derom." — Da hun fornam, at hun ingen Magt kunde faae med mig, sukkede hun og puttede sit Hoved ned under Dynen, men jeg hørte nok, at hun græd. — „Vil Du da blot love mig, at gaae i Kirke til Julehelligdag, og bede en god Bøn for Dig selv og en til for mig?" hviskede hun svagere. — „Ja, det vil jeg," raabte jeg grædende, for med det Samme nikkede hun venligt, og saae saa fornøiet ud, og saa var hun død."

Der indtraadte atter en dyb Stilhed i Hulen, efterat Jes havde ophørt at tale. Christine skjulte Ansigtet i sit Tørklæde og vendte sig bort fra det lille Hornvindue, som kastede sit Lys ned over hende.

„Hvad har Du siden besluttet over min Ægtemand!“ spurgte hun.

„Det veed jeg ikke,“ svarede Jes, „for dengang jeg kom ind i Kirken, og Præsten begyndte at prædike om, at vi skulde see at blive gode og fredsommelige Allesammen, tænkte jeg paa Trines Formaning, og siden den Tid veed jeg ikke ret, om jeg gjør Synd i at holde min dyre Ed.“

„Ak, Jes, Du gjøre ham intet Ondt!“ bad Christine, idet hun greb hans Haand.

„Beder I ogsaa for ham, Christine! I har dog næsten en saa ringe en Grund dertil, som den stakkels Trine. Dersom I vidste —“.

„Jeg veed det,“ afbrød Christine ham, „og det er mest for Din egen Skyld, jeg beder Dig om Skaansel. Tilvisse, Du har allerede truffet Rudbæk langt haardere, end Du tænker; hvis Du saae ham, vilde Du ikke kjende ham; han vandrer om, bleg og henfalden som et Lig, og frygter fast for sin egen Skygge. Vær derfor naadig imod ham, Jes Byrge, for den Dødes og for min Skyld. Jeg, som har elsket Dig saa inderlig, jeg har lidt og været ulykkelig som Du, skjøndt paa en anden Maade.“

Med disse Ord kastede Christine sig paa Knæ foran Jes og strakte sine Hænder op imod ham.

„Ak Herregud, hvad siger I der, lille Christine!" udbrød Jes og hævede hende iveiret. „Saa lad da Herremanden fare i Fred, siden I begge To forlange det. Og gaae nu hjem, gaa i Guds Navn, naadige Frue! og siig, at han ikke længer har Noget at frygte af mig."

Christine tilkastede ham et straalende Blik og udbredte sine Arme imod ham. Jes misforstod denne Bevægelse eller vovede ikke at give efter for den. Han kysfede sin Haand og lagde den paa hendes, saaledes som det paa den Tid var Menigmands Skik at udtrykke sin Hengivenhed; derpaa ledte han hende ud af Hulen.

Solen skinnede paa Sneen. Den gamle Hønsehund sprang gjøende omkring foran Christine, og Jes blev staaende og stirrede efter hendes lette og ranke Skikkelse, medens hun vandrede ud af Skoven.

Rudbæk modtog den lykkelige Efterretning, som Christine bragte ham, med større Ligegyldighed, end man skulde formode. Han kunde ikke længer løsrive sig fra den uophørlige Frygt, der saa at sige allerede var bleven til Eet med

hans Person og i lige Grad havde nedbrudt hans Evner til at føle og til at handle.

„Jes Byrges Løfter have kun lidet at sige!" udbrød Rudbæk, efter at have hørt Christines Beretning til Ende. „Det Bedste er, at Du er kommen lykkelig og vel tilbage, jeg begyndte at blive ængstlig for Dig."

„Hvad skulde der vel være at frygte for?" spurgte hun forundret.

„Aa, lille Christine, tænk Dig bare om, han kunde jo let have mishandlet Dig, det slemme Skarn!"

„Nei," svarede Christine, det kunde han ikke."

„Hvorfor?"

„Fordi han er ædel og god," svarede hun, og tilkastede Rudbæk et foragteligt Blik, og fordi —".

Hun fuldendte ikke denne Sætning, men vendte sig bort for at gaae.

„Siig Du kun frem," yttrede Rudbæk med et eenfoldigt Smil, „fordi —".

„Fordi Du og han ikke have een Tanke eller Følelse tilfælles."

Nogle Uger senere begyndte den pinte Herremand at vove sig udenfor Slottet; han tog og-

saa flere Gange over til Agersbøl, men disse Udflugter skete bestandig kun i Christines Selskab, og undervejs blev han bestandig beherskет af en vedvarende Uro og Ængstelse, som Intet var istand til at forjage. Imidlertid gjorde Vanen ham efterhaanden dristigere, dertil kom endnu et Rygte, som fortalte, at Jes Byrge havde forladt Egnen. En Pranger af Rudbæks Bekjendte paastod endog, at han havde truffet Skytten bosiddende nede i Riberhuus Amt. Alle disse beroligende Omstændigheder, forenede med gjentagne Overtalelser af Christine bevirkede endelig, at den naadige Herre og Mads Stibolt en Morgenstund i Foraaret droge ud fra Gaarden, for at prøve Jagten i Leerbæk Skove.

Fogden vilde efter Sædvane ride bag efter, men Rudbæk vinkede ham hen til sig, da de kom til Skovhegnet.

„Det siger jeg Dig, lille Mads!" udbrød han, „Du bliver her ved min Side, og hvis Du fornemmer Noget til Jes Byrge, saa varer Du mig ad og giver derpaa Ild; jeg tager al Skyld paa mig."

Fogden nikkede smilende og drev Hundene ind i Krattet.

Der blev gjort hyppige Ophold paa denne Jagt, Rudbæk lod flere Gange Hundene kalde tilbage, medens han hvilede sig; endelig fandt de et Spor; Mads Stibolt steg af Hesten for at undersøge det, og vendte kort efter tilbage med den Besked, at han havde seet Klovene af et Vildsvin, som efter al Sandsynlighed havde søgt ned i den sumpige Grund langs med Mølleaaen.

Rudbæks sløvede Sandser behøvede virkelig at opflammes ved et saa sjeldent Vildt, som Vildsvinene allerede dengang begyndte at blive i Jyllands Skove. Han lod Hundene samles og hidsede dem paa det fundne Spor. I dette Øieblik glemte han sin Frygt, han befalede Fogden at gjøre en Omvei for at komme over Vadestedet paa hiin Side Aaen og aftalte med ham, at han skulde blæse i sit Horn, hvis han saae Vildsvinet. Derpaa fulgte han selv bag efter Hundene.

Nu gik Jagten vild og larmende som i gamle Dage; Herremanden agtede ikke paa, at hans udtømte Kræfter neppe tillode ham at holde sig

opreist i Sadlen; hans Raab ansporede Hundene; selv fulgte han dem saa hurtig, Hesten kunde løbe, og i de enkelte Mellemrum, han taug, hørte man dybt inde i Skoven Fogdens hæse Skrig, idet han slog paa Buskene med sin Ridepidsk for at jage det forfulgte Dyr nedad mod Rudbæk, hvis det skulde have fundet et Leie i Krattet.

Pludselig standsede Hundene i en Klynge foran Aaen; Vildsvinet havde anet sine Forfølgere og søgt at unddrage sig dem ved at vade over til den modsatte Side. Rudbæk holdt stille og lyttede, om han ikke kunde høre Mads Stibolts Horn. Alt var tyst og tavst i hans Nærhed, hans Bryst gispede efter Luft, hans Læber vare tørre og blege, men hans Øine straalede af en unaturlig Glands, og han gav Hundene Tegn til at vedblive Forfølgelsen. Disse styrtede da ud i Aaen og forsvandt nogle Minuter senere ovre paa den anden Bred. Rudbæk prøvede at følge efter, men Brinken var ualmindelig steil paa dette Sted; da han endelig havde fundet en jævnere Skraaning, sank Hesten i den muddrede Bund til op paa

Bugen, og først efter forgjæves Forsøg lykkedes det Rudbæk at naae Land igjen.

I det Samme hørte han langt borte de svage Toner af Fogdens Horn, til Tegn paa, at han havde seet Vildsvinet. Rudbæk vilde atter søge sig et Vadested længere oppe, men hans Hest strakte Forbenene frem foran sig og blev staaende paa Stien, der løb langs med Bredden. Harmfuld over disse uformodede Hindringer steg han af for at prøve paa at trække Hesten ned til Bredden.

I samme Øieblik adskiltes Buskene ved hans Side, og et mørkt Hoved dukkede op fra dem.

Rudbæk vendte sig forskrækket, han udstødte et gjennemtrængende Skrig og sprang tilbage, idet han slap Hestens Tøiler. Det var hans Dødsfjende Jes Byrge, der traadte ud af Buskene med sin Bøsse i Haanden.

„I blive ikke bange!" udbrød Jes med en dyb og rolig Stemme. „Jeg vilde kun sige Jer, at Aaen er lovlig dyb paa dette Sted."

„Bange!" gjentog Rudbæk liigbleg og skjælvende. „Nei, Jes Byrge, jeg er ikke bange. Det vilde slet sig skikke."

Med disse Ord udstødte han en modbydelig

Skoggerlatter, hævede Bøssen, som han havde beholdt i Haanden, og trykkede af. De svære Hagel raslede i Bladene flere Favne borte fra Jes. Skytten traadte hen til Rudbæk.

„Saa er I da nu endelig i min Vold, ryststende og bævende, som det skikker sig for en slig Synder," udbrød Jes. „Jeg kunde gjøre det af med Jer i en Haandevending, men jeg har lovet, at I skulde være en fri Mand for mig, og I kan gaae. See, I kommer bort, Rudbæk Due."

„Nei, nei," hvinte Herremanden, medens han søgte at støtte sin hentærede Skikkelse til den endnu rygende Bøsse, og hans Øine syntes at træde ud af deres dybe Huler. „Jeg vil ikke gaae bort, og Du kan heller ikke gjøre det af med mig saa let, som Du tænker. Mads Stibolt! aa lille Mads, kom mig tilhjælp, skyd ham ned, den Hund! jeg giver Dig min bedste Gaard — qvit og fri — skyd ham!"

Med disse Ord sank han tilbage og vilde være falden omkuld, hvis han ikke havde grebet fat i et Bøgetræ, som han tørnede imod.

Paa samme Tid hørte man i en lang Fra-

stand Toner af Fogdens Horn, der kaldte paa Rudbæk.

„Gaae Jer Vei, Herremand!" vedblev Jes, idet han lagde sin Haand paa hans Skulder og forbauset betragtede den uhyre Forandring, der var foregaaet i Rudbæks Ydre, siden de sidst mødtes. „Fogden er langt borte, I behøver heller ikke at kalde ham tilhjælp; det være langt fra, at jeg skulde gjøre Eder noget til Meen, nu da jeg seer, hvor haardt I er mærket iforveien."

Medens Jes talte, havde Rudbæk stukket sin Haand ind paa Brystet. I det Øieblik Skytten vendte sig for at gaae, drog han en kort Daggert frem og stødte to Gange efter ham. Jes sprang tilside. Denne Lumskhed af hans Fjende, just som han tilgav ham, forbittrede Skytten.

„Naa, saa I kan da ikke lade Eders Ondskab fare, hvor usel og elendig I end er bleven," raabte han og traadte et Skridt tilbage. „Bed da en Bøn til Gudfader, Rudbæk Due! for nu er Din Time kommen." Rudbæks Ansigt antog en blygraa Farve, medens Jes endnu gjorde et Skridt tilbage; han hævede Bøssen, men trykkede ikke af, thi han saae Rudbæk styrte

bort fra Træet og med en vild og dyrisk Latter springe omkring paa Jorden.

„Dit Tossehoved," raabte han til Jes, „Du kan jo ikke skyde mig, jeg har været klogere end Du, see blot her, lille Jes, see, under min Vams har jeg taget en Brystharnisk paa, det holder for Skud, og hvad vil Du mig saa?"

Han rev Vamsen op, og den hule Lyd, Jernet gav, idet han slog paa det, tilkjendegav, at han virkelig talte Sandhed. Den Ulykkelige behøvede imidlertid ikke længer denne Rustnings Beskyttelse. Jes saae Vanvidets Ild lyse ud af hans forvildede Blik, hans Læber vare bedækkede med Skum, og han vældede sig omkring paa Jorden under høie og uartikulerede Skrig, imellem disse lød hans skogrende Latter, og i de enkelte Øieblikke, han gispende og stønnende snappede efter Luft, vedblev han at opfordre Jes til at see, om han kunde træffe ham.

Skytten stod nogen Tid raadvild og betragtede den ulykkelige Herremand. Derpaa syntes han at have fattet en Beslutning. Han løste sit Tørklæde af Halsen og gik hen til Rudbæk.

„Det er bedst, at I kommer hjem," sagde han, „og jeg vil lede Eder, men først maa jeg

binde Eders Hænder, at I ikke oftere skal gjøre mig Ondt."

Rudbæk slog omkring sig og udstødte høie og gjennemtrængende Raab om Hjælp.

Endskjøndt Vanvidet havde forøget hans Kræfter, lykkedes det dog Jes at binde hans Hænder sammen paa Ryggen, og Echoet i de store Skove var det Eneste, der besvarede den Ulykkeliges Skrig.

Hesten var bleven staaende nogle Skridt borte. Jes fangede den og efter flere forgjæves Forsøg fik han endelig Rudbæk løftet i Sadlen, selv steg han op bag paa, og slyngede begge sine Arme om Herremanden, idet han med det samme holdt Hestens Tøiler. Derpaa gik det saa hurtig den ubanede Sti og Hestens dobbelte Byrde vilde tillade, tilbage til Herregaarden.

Men Rudbæk vedblev undervejs sine vilde og bedøvende Hyl. Bønderne kom ud af deres Huse og betragtede forbauset de to Ryttere og den pustende Hest, der i strakt Carriere førte dem op til Leerbæk.

Da Jes kom ind i Gaarden, stod Christine ved Vinduet, hun havde hørt Skrigene, uden at kunne fatte Aarsagen. Jes hjalp Rudbæk

af Hesten og overgav ham til Tjenerne, derpaa gik han hen til Christine, tog sin Hue af og udbrød blidt og alvorlig:

„See saa, Frue, far I nu med Gud, thi jeg haver holdt mit Løfte, og nu vil jeg reise min Vei."

„Endnu ikke, Jes Byrge," svarede Christine med større Ro og Fatning, end Øieblikket syntes at medføre. „Vent mig i tre Dage i Din Hytte. Jeg maa tale med Dig forinden."

Med disse Ord skiltes de.

Jes Byrge ventede i tre Dage, men Christine kom ikke. Hun vaagede imidlertid ved sin Mands Dødsleie. I Daggryet paa den fjerde Dag døde Rudbæk, uden at hans Bevidsthed i denne Mellemtid var vendt tilbage. Da Christine samme Eftermiddag kom ned i Jes Byrges Hule, var han forsvunden. En Solstraale skinnede ind af den aabne Dør og viste hende Trines Grav, pyntet med Timian og friske Bøgegrene, og midt paa Bordet havde Jes lagt et Stykke Papir, hvorpaa Christine læste følgende Afsked:

„I Guds Navn! Jeg er draget til en anden Egn i Landet."

Disse Ord havde kostet en utrolig Møie at frembringe, thi han havde udklippet dem Bogstav for Bogstav af en gammel Huuspostil, som laa paa Bordet, og derefter samlet Bogstaverne paa Papiret. Om Christine nogensinde senere mødte Jes, det veed man ikke; et Rygte fortalte det vel, men i Kolbinghuus Amt saae man ham aldrig mere.

Og saaledes ender denne sandfærdige Historie, hvis Hovedtildragelser findes i Archivet paa Veile Amtshuus, under det Aarstal 1657.

I Londom.

Omtrent midt i den store Hede, som strækker sig fra Thimgaard op igjennem Ulvborg Herred, ligger et eenligt og næsten faldefærdigt Huus, opført af Bindingsværk og ubrændte Steen og tækket med Lyngriis. I dette Huus boede en gammel Kone, som i sin Ungdom havde draget omkring i Landet med Taterfolkene, og hvis Navn var Kirsten Ryle. Grevinden paa Thimgaard havde forœret hende Stedet og den lille Jordlod, som hørte til det. I Begyndelsen gaves der Enkelte i Sognet, som yttrede, at hun havde erholdt denne Begunstigelse af Herskabet for en tidligere udviist Tjeneste, hvis Natur man imidlertid var uenig om, og da Kirsten selv ingensinde udlod sig derom, men altid omtalte Grevinden med Taknemlighed, døde Rygtet omsider bort; man lod Konen leve i Fred, især da hun og hendes voxne Datter førte et stille og roligt Liv, uden at holde Sam-

kvem med de dengang saa talrigt omvandrende Natmændsfolk, og forskaffede sig sit Ophold ved at gaae omkring som Postbud fra Ringkjøbing til de nærmeste Byer.

En Sommeraften, lidt før Solens Nedgang, vare tre Personer samlede i denne Hytte. Det var Kirsten, hendes Datter og et ungt Mandfolk. Taterkonen sad i en Krog ved Skorstenen og kartede Uldtøier. Hendes Ansigt bar Præget af en bestemt og fast Charakteer, blandet med en Tungsindighed, som om der var gaaet en eller anden Lidelse igjennem hendes Liv. Datteren spandt, og den unge Karl stod i Skjorteærmer med en stor Kalkpensel i Haanden og betragtede tilfreds de hvide Vægge, som han nylig var bleven færdig med at kalke. Han hed Roland, et Navn, som tiltrods for alle de ridderlige Bedrifter og den Hæder, der forøvrigt knytter sig til det, kun nød saare ringe Anseelse i Egnen, eftersom det tilhørte en talrig og udbredt Natmandsfamilie, hvoraf Nogle boede nede ved Deiberg, Andre omkring i Landet, men de Fleste i Viborg Tugthuus.

Det var heller ikke Navnet alene, der tilveiebragte en Tankeforbindelse mellem ham og

denne berygtede Slægt; hans mørke, tætkrøllede Haar, de store kulsorte og funklende Øine vidnede om et endnu nærmere Forhold til Taterfolkene, eller i al Fald om en Herkomst, der skrev sig fra en varmere og mere sydlig Zone end den, hvorunder han for Øieblikket befandt sig.

Uanseet dette var den unge Tater dog smuk, og man skulde vanskelig kunne tænke sig et mere henrivende Udtryk end det, der straalede i hans Blikke, eller et venligere Smil, eller en Figur, der var mere mandig i dens Udvikling, mere harmonisk i dens Former.

„See saa, Ulle," sagde Roland og vendte sig mod den unge Pige. „Er der ikke blevet kjønt herinde? Naar vi nu faae os en lille sort Kant malet nede ved Gulvet, har ikke Præsten selv en bedre Leilighed."

„Det er vist nok," sagde Ulle, idet hun reiste sig fra Rokken og gik hen til ham „Jeg holder saa meget af Dig, Roland, fordi Du hjælper vor Moder med at pynte op i Stuen."

„Jeg tænker, at han pynter op for sig selv," yttrede Kirsten.

„Det tænker jeg med," sagde Roland smi-

lende. „Skal Ulle og jeg ikke have det lidt godt paa vor Bryllupsdag? Og see engang her i Spanden! den er næsten halv fuld af Kalk endnu; det kan maaskee forslaae til hele den ene Side udvendig paa Huset. Saa bliver det først rigtig kjønt. Gartneren ovre paa Thimgaard har lovet mig en Bør Grankviste; dem skal Du gjøre en Krands af, lille Ulle, og den hænge vi op midt paa Væggen, omkring Kirstens Speil. Det kan rigtignok blive et godt Bryllup."

„Bryllupet kan blive godt nok," sagde den Gamle, „men det er ikke derpaa, det kommer an."

„Hvad mener I, Kirsten?"

„Moder mener, om Du vil blive ved at være god imod mig, Roland," sagde den unge Pige, „men det vil Du nok, ikke sandt?"

„Ak jo, lille Ulle!" svarede Tateren, idet han slog sin Arm om hendes Hals, „vær ikke bange derfor; Du skal faae det godt, naar vi blive gifte. Kirsten sagde forleden, at Du kom til at gaae i Dagleie om Sommeren, men det skal aldrig skee, for jeg vil arbeide for Dig, og jeg tænker, at det slaaer til. Vi ere fattige Folk,

aa ja! men vi faae dog vor egen Stue, og naar jeg faa drager afsted med min Glarkiste, kan jeg skaffe Alt, hvad vi behøve, og mere til. Den forrige Sommer havde jeg over fyrgethve Sølvdalere i reen Fortjeneste."

Ulle følte sig synlig opbygget ved denne trøstelige Forsikkring; hun lænede sit smukke Hoved til Rolands Skulder, og medens deres glindsende Øine mødtes, tabte Stemmen sig i denne halvsagte Hvisken, der er Haabets og Kjærlighedens Sprog.

Aftensolen kastede sine Straaler hen over den brune Lynghede, og skinnede ind igjennem det aabentstaaende Vindue paa en yppigt blomstrende Gyldenlak. Lærkerne sang, idet de flagrede op fra Buskene. Det var et Billede fuldt af Fred og Lykke.

Den almindelige Taushed blev pludselig afbrudt, idet man hørte Hundeglam og derpaa Skridt, som syntes at nærme sig Hytten.

„Hvem kommer her saa sildig?" spurgte Kirsten.

Roland lænede sig ud af Vinduet og svarede: „Det er Niels Jæger fra Thimgaard. Han har nok Bud til Jer."

Strax efter kom den Omtalte ind i Stuen og bad Kirsten fra hendes Naade, Grevinden, om at følge med op paa Gaarden endnu i Aften.

Den Gamle lod ikke til at blive synderlig glad over dette Bud; imidlertid beredte hun sig øieblikkelig til at adlyde. Hun tog en nye Hue og et rødtærnet Korsklæde paa, og begav sig op paa Herregaarden. Roland og Ulle fulgte hende Haand i Haand et Stykke paa Veien.

Grevinden var en ældre Dame, som i nogle Aar havde været Enke. Hendes blege og magre Træk bare endnu Spor af fordums Skjønhed. Efter sin Mands Død havde hun ført et stille og eensomt Liv, uden at see andre Besøg hos sig end Præsten og dennes Familie.

Da Kirsten traadte ind, sad hun ved et Vindue, som vendte ud til Haven. Hun lod Taterkonen tage Plads, og betragtede hende nogle Øieblikke, før hun sagde:

„I har forandret Eder meget, Kirsten Ryle! siden vi sidst saae hinanden."

„Det faaer at være, naadige Frue!" svarede Kirsten; „der er gaaet saa lang Tid hen siden, at vi nok kunde blive gamle begge To. Mig

har dog Alderen mærket mest, som rimeligt er, da jeg har maattet døie Mere i mine Dage."

„Maaskee!" svarede Grevinden med et sørgmodigt Smil. „Enhver af os fik vist sin Deel."

„Ak ja, De fik Glæde, og jeg Sorg; — dog var det nok knap for at tale derom, at Naadigfruen lod mig kalde til sig iaften."

„Nei, I har Ret, Kirsten, men Synet af Eder har fremkaldt Erindringer hos mig, bittre og sørgelige, som jeg forgjeves søger at glemme."

Taterkonen stirrede stift hen for sig, men svarede ikke. Grevinden vedblev:

„Blandt disse Erindringer er ogsaa den Gjæld, hvori jeg i sexten Aar har staaet til Eder, — til Eder og en Anden; den ville vi nu afgjøre, saavidt jeg mægter!"

„Eders Naade staaer ikke i nogen Gjæld til mig. Hvad jeg gjorde, har I for længe siden gjengjeldt."

„O nei vist ikke, min troe og ærlige Kirsten!" vedblev Grevinden med større Liv end hidtil, „men Forhold og Pligter, som jeg ikke kunde forandre, hindrede mig i at gjøre mere; først nu kan jeg følge mit Hjertes Drift baade mod Dig og hende."

„For hende kan I ikke gjøre Noget," svarede Taterkonen barsk, „thi hun er død!"

„Død!" gjentog Grevinden med al den Fortvivlelse, et Menneske kan lægge i sin Stemme, „mit Barn, mit eneste Barn! O nei, det er ikke muligt, den Straf var dog for haard. — Ikke sandt, Kirsten, Du skuffer mig?"

„Naadige Frue!" udbrød Taterkonen, uden at bevæges over den dybe Smerte, hendes Ord havde fremkaldt. „I femten Aar er det den første Gang, jeg hører Eder tale om det Barn, I betroede mig, og dog vare vi ikke langt adskilte fra hinanden. Aldrig har Eders Fod betraadt min Hytte, aldrig har et Bud, et Ord eller en Hilsen bevist mig, at I havde noget Minde tilovers for den Lille, — hvorfor kommer I da just paa Tanker om hende iaften, nu da det er forsilde?"

„I femten Aar!" gjentog Grevinden med zittrende Læber og med en Stemme, der flere Gange qvaltes af Graad; „ak ja, saa længe er det siden. I femten Aar er der ikke gaaet nogen Dag, uden at jeg jo bad Gud forlade min Skyld, og bad tillige en Bøn for mit Barn. Jeg maatte begrave min Hemmelighed,

for ikke tillige at begrave mit Rygte, mit Navn og dens, som havde givet mig det. Jeg kunde ikke gjøre Andet."

Taterkonens Ansigt beholdt det samme barske og haarde Udtryk, medens hun svarede:

„Jo deri feiler I, Naadigfrue! I kunde have gjort Andet."

„Nei, nei, Du gjør mig Uret. Piint af Bevidstheden om min Brøde, mistænkt og bevogtet, aldrig Herre over mine Handlinger, havde jeg kun det tilovers at lide, og selv mine Lidelser skjulte jeg, for ikke at forraade en Smerte, hvis Grund maatte blive ukjendt for Alle. Hvad vilde Du vel i mit Sted have gjort?"

„Spørg ikke derom, Fru Grevinde! Hvis jeg Fattigkone havde havt Mod til at begaae en Synd, tænker jeg ogsaa, jeg skulde havt Mod til at bære dens Følger, og derfor siger jeg nok engang: Pigen er død, i det mindste skal hun vedblive at være død for Eder."

„O, saa lever hun dog!" raabte Grevinden, idet hun foer op af Lænestolen, slyngede sine Arme om Taterkonens Hals og trykkede hende til sit Bryst. „Du har tilstaaet, at hun

lever!" gjentog hun med straalende Øine, „og Gud velsigne Dig for disse Ord."

„Nu, ja!" sagde Kirsten, idet hun søgte at skjule den Stemning, hun mod sin Villie følte sig bevæget af; „hvis hun endog lever, saa tilhører hun dog kun mig alene."

„O nei, vist ikke!" vedblev Grevinden, idet hun drog Taterkonen nærmere hen til sig. „Forstaaer Du mig da ikke? nu er jeg jo omsider bleven min egen Herre, og Tiden er kommen, da jeg kan gjøre Alt godt igjen. Jeg vil tage Dit Barn til mig, jeg vil daglig see det for mine Øine, jeg vil leve af dets Smil, omgive det med Rigdom, med Lykke, og enhver af de kommende Dage skal blive en Fest for hende, Kirsten! og for os Begge."

„I tager atter Feil, Naadigfrue; hvad der er Lykke i Eders Øine, vilde knap være det for hende. Hos mig blev hun opdraget i Fattigdom og Savn, deri har hun fundet sig, fordi det ikke kunde være anderledes; hos Eder vilde hun midt i al den Overflod, I kunde tilbyde, være en vildfremmed Fugl og see Sorg og Fortræd, hvor I saae Lykke; hos mig har hun sunget, hos Eder vilde hun græde, og derfor

er det bedst, hun bliver, hvor hun er, nu og for bestandig."

„Men jeg da!" hviskede Grevinden, idet hun holdt sit Tørklæde for Ansigtet, for at skjule et nyt Udbrud af Graad, „hun er jo dog min Datter, den Eneste der endnu binder mig til Livet. Hvad har jeg tilbage, naar Du nægter mig hende?"

„Hvad I har, Naadigfrue!" sagde Kirsten, med et Udtryk af Haan, „aa see Eder blot om herinde. I har Eders prægtige Thimslot med dets Herlighed og Glæder, I har Eders fornemme Venner og Frænder, som trøstede Eder i femten Aar, de faae vel at gjøre det endnu. Men hvad har da jeg for alt dette, jeg, som ogsaa er gammel og trænger til at see Ulles glade Ansigt i vor lille Hytte? Naar jeg kommer træt og sulten hjem om Aftenen, saa er hun min Fornøielse, og den vil altid blive større for mig end for Eder, fordi Vorherre vel har givet hende et godt og kjærligt Sindelag, der er fornøiet med Lidt og taknemmelig for det Gode, hun faaer, men ogsaa fordi det er mig, der har formanet hende til at vedblive at være en god og retskaffen Pige. Og seer I, Naa-

digfrue! det gjorde jeg for at have Glæde af hende paa mine gamle Dage, for min egen Skyld, men ikke for Eders."

Dette var Begyndelsen af en Samtale, der fra Taterkonens Side blev fortsat med al den hensynsløse Bitterhed, hvortil hun troede sig berettiget. Ved at være indviet i en Brøde, som berøvede den rige og fornemme Dame enhver Fordring paa den Andeel, hun nød af Livets Lykke, oprørte sig Savnets og Fattigdommens Natur, der er saa hurtig til at misunde, saa seen til at forsones. Den Fattige syntes her, i sine egne Tanker, at være hævet over den Rige, fordi hun aldrig havde ligget under for en lignende Brøde, og fordi hun glemte, at denne Brødes Fristelser heller aldrig havde vist sig for hende.

Imidlertid blev Ulles og Rolands Bryllup dog opsat fra Dag til Dag, og omtrent tre Uger senere saae man en Aftenstund Kirsten Ryle føre sin Datter op til Grevinden. Roland gik med Ulle i Haanden, hans mørke Øine glindsede af Taarer, hans Bryst var nær ved at sprænges, hans Stemme skjælvede, idet han

forgjeves søgte at tilbageholde Graaden, hvergang han begyndte at tale.

Kirsten Ryle kom for at opfylde Grevindens Ønske, og overgive Ulle til hende. I denne Handling havde dog hverken hendes egen gode Villie eller Fruens fortsatte Bønner og Overtalelser gjort Udslaget; det var Ulle selv, som havde bragt hende dertil, fordi hun berusedes ved Tanken om alle sine ungdommelige Drømmes Opfyldelse, fordi hun deelte Grevindens Illusioner, at hendes Liv paa Slottet vilde blive en uafbrudt Kjæde af Lykke; men fremfor Alt, fordi hun ikke havde det ringeste Begreb om de Offere, hun fra nu af vilde blive nødt til at bringe. Roland var maaskee den Eneste af de Tre, som anede eller i det mindste frygtede, at dette vilde blive Tilfældet.

Ethvert Spor af Taterkonens ellers saa mandige Natur var forsvundet, da hun sidste Gang tog Afsked med Ulle; hun brast i lydelig Graad og skjulte sit Ansigt ved den unge Piges Bryst.

„Men hvad fattes I dog, lille Kirsten?" spurgte Ulle, der ikke begreb Grunden til denne heftige Smerte. „Giv Jer kun tilfreds, vi

skilles ikke fra hverandre, men sees hver Dag igjen, ikke sandt, Naadigfrue?"

„Saa ofte Du ønsker det, mit kjære Barn!" svarede Grevinden.

„Roland faaer vel ogsaa Lov til at komme her?" vedblev hun og gik hen til den unge Tater, der forlegen og tilsyneladende glemt var bleven staaende indenfor Døren. „Han er min Kjæreste, og jeg har lovet at være ham en tro og kjærlig Pige for Gud og Mennesker."

„Dine Venner skulle tillige være mine," svarede Grevinden og tilkastede under disse Ord Roland et maalende Blik.

Taterkonen syntes at have opfattet dette Bliks Betydning, thi hun udbrød:

„Saa Farvel da herinde. Hold I nu Eders Ord, som jeg har holdt mit, og husk vel paa, Naadigfrue, at I baade skylder Vorherre og mig Regnskab for Ulles Lykke."

„Farvel, lille Ulle!" sagde Roland, med en voldsomt tilkæmpet Fatning; derpaa gav han hende Haanden og vendte sig hurtig om mod Døren for at følge Kirsten Ryle.

Grevinden holdt virkelig sit Ord, saa godt det stod til hende. Hun søgte at gjette den

unge Piges Tanker, opfyldte ethvert af hendes Ønsker, og tillod hende at besøge Taterkonen, ja ledsagede hende endog hvergang selv paa disse Besøg. Julie, som det forkortede Navn Ulle var blevet udvidet til, befandt sig saa lykkelig paa Slottet, hun savnede Intet og ønskede Intet, hun troede paa Solskinnet omkring sig, fordi hun endnu aldrig havde kjendt til Stormen. Saalænge vi ere unge og lykkelige, føle og nyde vi alene, det er først en senere Tid, eller Ulykken, der lærer os at veie og prøve Grunden til vore Følelser. Julie var ikke blind for den Opmærksomhed, hun overalt vakte; hendes store halvttilslørede Øine, hendes smuktformede Næse, den lille purpurrøde Mund, hendes lette sylpheagtige Skikkelse maatte fremkalde Beundring og Kjærlighed hos enhver Fremmed, hvormeget mere da ikke Grevindens, Moderens Kjærlighed. Vistnok fattedes hun, til Trods for de daglige Leveregler, der skaansomt og venligt bleve hende givne, saare meget i det, vi efter vore civiliserede Begreber kalde Dannelse; men hvad den ikke kunde give hende, var den Ynde, som forbandt sig med enhver nok saa ubetydelig Handling, den Ufyld og

Naturlighed, som hvilede over hendes hele Væsen, og som øvede sin Virkning paa Alle, fordi alene det, der kommer fra Hjertet, er istand til at tiltale Hjertet. Og skjuler ikke netop en af de store Hemmeligheder, som saa uimodstaaeligt drager os til den unge Qvinde, sig deri, at hendes Nærværelse mildner og beroliger vort Gemyt og kalder Friskhed og Varme tilbage i vort Hjerte, uden at vi ret selv kunne gjøre os Rede for Aarsagen dertil, ligesom vi føle Solens Varme, uden at see den.

En Sol var hun i det mindste for Grevinden, der følte sig gladere, mere vederkvæget og ungdomsfrisk i hendes Selskab, end længe tilforn. Hendes Kjærlighed var saa skinsyg, saa omhyggelig, saa ængstlig i Alt, hvad der angik Julie. Denne indsaae det fuldkomment og bebreidede sig ofte, at hun ikke gjengjældte Grevinden med samme Maal; men Kjærligheden hos den unge Qvinde er en uindskrænket Hersker: den erobrer Alt eller Intet, og tyranniserer der, hvor den byder, idet den fortrænger enhver Følelse, hvormed den ikke staaer i Forbindelse, og Julie elskede Roland, desværre for hende;

der blev senere givet hende Leilighed til at bevise denne Kjærligheds Styrke.

I de første Dage af hendes Ophold paa Slottet havde hun allerede indviet Grevinden i Alt, hvad der angik hendes og Taterens Forhold, lige til de mindste Biomstændigheder, thi et lykkeligt Hjerte er en flet Urne til at bevare Hemmeligheder. Glæden udvider det og fører Tilstaaelsen frem paa vore Læber, jeg troer undertiden endog mod vor egen Villie. Grevinden var bestandig stum Tilhører, og gav ingensinde Anledning til Samtaler over denne Gjenstand. I hendes Øine vedblev Roland at være den ubetydelige, næsten besværlige Person, som man kun taalte ifølge et Lune af Julie. Aarene og hendes Stilling havde givet Grevinden alle de Erfaringer, som erhverves paa Hjertets Bekostning, og som dog ere saa nødvendige for at handle klogt i Verden; hun anvendte disse med en Qvindes Snildhed, og de bare kun altfor hurtig Frugter. Roland følte sig ulykkelig, siden Julie var kommen op paa Slottet; han benyttede kun sjelden Tilladelsen, der var ham indrømmet, til at besøge hende, og naar de mødtes nede hos Taterkonen, blev Julie hver

Gang ledsaget af Grevinden, der lagde et usynligt, men følelig Baand paa alle hans Ord og Handlinger.

Hans tidligere Frygt begyndte at bekræfte sig: Julie blev ham mere fremmed; men han taug og skjulte omhyggeligt, hvad han tænkte og led. Ikke hellere anede Nogen, at han om Aftenen eller i de maaneklare Nætter sneg sig op til Slottet, krøb med en Kats Behændighed over det høie Plankeværk og sprang ned i Haven. Her gjennemvandrede han alle Alleer og Buskadser, satte sig paa enhver Bænk, hvor han om Dagen havde seet Julie, og tilbragte Tiden med Drømmerier og Planer, indtil Morgenen atter forjog ham.

„Aa, ja!" hviskede han, opoffrende og selvfornegtende, som hans Natur var; „i saadant et stort Slot og i den kjønne Have vil hun blive lykkelig; hos mig kunde hun ikke komme til slig Herlighed, og det er vist bedre saaledes."

Julie vedblev paa denne Maade bestandig at være i den unge Taters Nærhed, om Dagen naar han belurede hende, og om Natten i alle hans Tanker, og derfor var hun ham just nær-

mest i den sidste Deel af Døgnet, eftersom det er den sande Kjærligheds sikkreste og bedste Særkjende, at Aanden er os nærmere end Legemet.

Imidlertid var Sommeren gaaet. Først paa Efteraaret kom Grevindens Søster i Besøg fra Hovedstaden, og det blev bestemt, at Julie skulde følge med hende tilbage, for at tilbringe en Tid i Kjøbenhavn. Det var den første egentlige Ulykke, der rammede hende: hun skulde skilles fra Roland. Imidlertid indeholdt Tantens gjentagne Skildringer af det afvexlende Liv, hun vilde komme til at føre, saameget Nyt, og derfor saameget Interessant, at hun idetmindste i een Retning maatte forsones med Adskillelsen, der desuden, ifølge Grevindens gjentagne Løfte, ikke vilde vare længe. Roland syntes at modtage Budskabet herom med større Fatning, end man skulde formode; han havde allerede længe anet, at noget Lignende vilde indtræffe. Det var heller ikke denne Adskillelse, der berøvede ham Julie; efter hans Mening vare de allerede blevne adskilte den Aften, hun betraadte Slottet som sit fremtidige Hjem; de forandrede Forhold, Julies Omgivelser, Grevindens fornemme

og tilbagevisende Kulde, det var den egentlige adskillende Muur, over hvilken kun hans Drømme og Erindringer kunde trænge.

Julie var paa sin Side meget forundret, og saae ikke uden en slet dulgt Fortrydelse den tilsyneladende Ro, med hvilken hendes Elsker lod sig fortælle den forestaaende Reise; hans Læber skjælvede vel, som naar man kæmper for at tilbageholde Graaden; men hvorfor dvælede han ved Skildringen af al den Lykke, af det Nye og Herlige, som Hovedstaden vilde bringe hende, paa samme Tid som hun beklagede sig over Skilsmissen? Hun havde aldrig ret forstaaet ham, hun anede ikke, hvormegen Opoffrelse, hvormegen dyb, inderlig Selvfornegtelse Rolands Indre gjemte.

Maaskee Taterkonen havde nogen Formodning om, hvad der foregik hos Roland; hun behandlede ham idetmindste med større Venlighed, end hendes barske Natur tidligere havde vist mod nogen Anden. Hun begreb først nu, at om det endogsaa havde været til Julies Lykke at komme i Grevindens Huus, havde hun dog derved forspildt Rolands; hun selv led under denne Adskillelse; der var blevet saa eensomt

nede i Hytten; Aftenerne vare saa lange. Hun savnede hende hver Dag, hver Time; men naar et Gemyt, saa haardt og forstemt ved Modgang, som hendes, næsten undsaae sig over at nære disse Følelser, vilde hun endnu mindre tilstaae dem for Nogen. Det var derfor kun en sparsom Trøst, hun var istand til at yde Roland. Og hvad er vel i det Hele taget Trøst, andet end en slet anbragt Hyldest for vor Egoisme, Ord uden Indhold, som aldrig blive valgte til beleilig Tid, thi saalænge vi sørge af Hjertet, dybt og inderligt, kommer enhver Trøst for tidlig, og naar vi have ophørt at sørge, kommer den for seent.

Julie reiste altsaa til Kjøbenhavn. Vinteren og næste Foraar svandt bort, uden at hun vendte tilbage. I hele denne Tid modtog Roland intet Bud, ingen Hilsen, ikke det ringeste Tegn paa, at hun endnu havde bevaret Erindringen om ham. Og dog var det Skilsmissen, den bedste Prøvesteen for vore Følelsers Styrke, der først havde gjort ham det tydeligt, hvorledes hans hele Liv saa at sige kun drog sin Aande gjennem Kjærligheden til Julie. Han kunde ikke udholde denne Tilstand længere og besluttede

omsider at gaae op paa Slottet, for at skaffe sig nogen Underretning om hende.

Grevinden lod ham føre ind til sig og hørte ham med tilsyneladende Deeltagelse fremstamme Aarsagen til sit Komme. Hendes Venlighed gav ham Mod, og han skildrede nu den levende Bekymring, han nærede over Julies vedvarende Taushed.

„Behag at tage Plads," sagde Grevinden, efter at have hørt ham tilende. „Jeg har længe ønsket Deres Nærværelse for at tale med Dem om en Sag, der ligemeget angaaer Dem og Julie."

Roland satte sig paa den yderste Kant af Stolen og knugede forlegen sin Hue imellem Hænderne, medens Grevinden vedblev:

„Efter hvad De nylig fortalte, indseer jeg, at De endnu føler den samme levende Interesse for min Datter som tidligere, og at Skilsmissen ikke har været istand til at bevirke nogen Forandring i Deres Følelser?"

Roland vovede for første Gang at hæfte sine store sorte Øine paa Grevinden med et Udtryk, der noksom viste, hvormeget dette Spørgsmaal forundrede ham.

„Forandring?" gjentog han med et sørgmodigt Smil. „Nei, Naadigfrue! jeg holdt af Ulle alt fra hun var en lille En, og det bliver knap anderledes i dette Liv, hvad enten hun er mig nær eller fjern. Hvad maatte hun tænke om mig, der gav Haand og Løfte paa at blive hende en tro og hjærlig Husbond, hvis jeg glemte hende, fordi hun drog bort en lille Tid?"

„Hun vilde formodentlig tænke, at De havde ladet Dem bevæge af Forholdenes Magt, for ikke at staae hendes Lykke iveien."

„Nei, jeg fornemmer nok, at De ikke kjender til Ulle saa godt som jeg; hendes bedste Lykke, har hun sagt, var den, at jeg bestandig blev ved at holde af hende, og dengang vi sidst talte ved, lidt før hun reiste, gik vi op til Stadil Kirke og læste vort Fadervor, og saa bad vi begge To en Bøn, om Vorherre vilde være saa god at hjælpe os til at faae hinanden."

„Og hvis denne Bøn blev opfyldt, Roland, tænkte da De aldrig paa, hvor umuligt det vilde blive Dem, at sikkre Julie en sorgfri Fremtid?"

„Siig ikke det, Naadigfrue, for saa maa jeg spørge, om De ikke tænker paa, at det er Dem,

der har opdraget hende til at have større Fordringer, end hun havde før; men alligevel er jeg jo ung og kan nok tjene, hvad vi behøve. Før, da hun boede nede hos Kirsten, lagde jeg endog Penge tilside; dengang gik Alting godt, og jeg var glad og sang den hele Dag; men nu, mens hun er reist, vil det ingen rigtig Fremgang have, formedelst jeg er saa bedrøvet. Jo, bjerge Føden til os, det kan jeg vel, allerhelst siden Ulle jo kun er af ringe Slægt, og en fattig En, ligesom jeg selv; hun forlanger ikke bedre, end det kan blive."

„Deri tager De atter Feil; Julies Slægt er ikke længer ringe, thi jeg har adopteret hende. Hun er heller ikke fattig, siden min Død vil gjøre hende til Eier af Thim Slot og Alt, hvad jeg iøvrigt maatte være i Besiddelse af."

Grevindens Triumf over denne Erklæring blev ikke saa fuldstændig, som hun havde formodet. Roland svarede Intet; han sank tilbage paa Stolen med et dybt Suk, og det var alene hans Ansigts Sørgmodighed, der røbede de Følelser, som under denne Taushed gjennemkrydsede hans Indre. Det Svælg, han siden Julies Ankomst paa Slottet daglig havde seet

udvide sig imellem dem, var fra nu af blevet uoverstigeligt.

„Jeg har meddeelt Dem denne Oplysning," tilføiede Grevinden, „for at De deraf kunde indsee, at Julie har ophørt at være Deres Lige baade ved den Stilling, hun fra nu af indtager i Verden, og den Formue, der vil blive hendes."

Roland hævede pludselig sit Hoved, dets Udtryk forandredes, og han svarede:

„Kirsten Ryle har fortalt mig, at der var en Tid, hvor Naadigfruen med al Deres Rigdom alligevel har været saare ulykkelig. Kunde Ulle da ikke ligesaavel blive lykkelig med en fattig Mand, som De blev ulykkelig med den Rige?"

Grevindens Bryn trak sig sammen ved denne Hentydning, der i sin Logik ikke behagede hende.

„Vistnok!" svarede hun, „er Lighed i Stand og Formue ikke alene tilstrækkelig til at betrygge vor Lykke, medens Ulighed dog altid formaaer at tilintetgjøre den, fordi den næsten stedse tillige medfører Ulighed i vore Følelser. Har De forstaaet mig, Roland?"

„Nei, Naadigfrue, ikke rigtig."

„Jeg vil da forklare mig nøiere og beder Dem, ikke finde noget Krænkende i hvad jeg siger. Min Plan med Julies Reise til Kjøbenhavn var ikke at berede hende en Adspredelse og føre hende ind i Kredse, hvor hun dog ikke passede, men alene derovre at give hende Leilighed til at modtage de Kundskaber og den Opdragelse, hun i saa høi Grad fattedes. De bedste Lærere ville søge at udvikle alle de fortrinlige Evner, Naturen har givet hende, og naar hun vender tilbage til mig, haaber jeg, at hun skal være i Besiddelse af al den Dannelse, hendes fremtidige Stilling fordrer. Det er den Ulighed, min gode Roland, som deraf vil opstaae, der mere end alt Andet stiller sig iveien for Deres Ønske."

„Aa nei, aa nei, tænk dog ikke saa ringe om hende!" udbrød Tateren, der bestandig holdt sig indenfor den samme Kreds. „Hvor fornem Ulle end bliver, vil Naadigfruen dog faae at see, at hun altid holder ligemeget af mig."

„Troer De?" svarede Grevinden med et Smil, hvis Bethydning han misforstod.

„Troer Deres Naade det ikke ogsaa? Siig mig blot et venligt Ord om hende. De veed

ikke, hvor haardt jeg har det nødig. De skal see, at jeg, efter hvad De her har fortalt, ogsaa skal gjøre mig Umage for at komme frem i Verden. Gudfader haver givet mig en god Villie, naar det gjælder om at arbeide for Ulle. Jeg skal lade mig lære at læse og spille paa Violin, saa hun ikke behøver at skamme sig over mig, naar hun kommer hjem igjen. Det var nok det, Naadigfruen meente. Og veed hun ogsaa Mere end jeg, for saa meget som hun kan jeg vist ikke lære, saa er der alligevel Ingen i hele Verden, som holder mere af hende end Roland, og derfor kan hun ikke heller glemme mig, det er der Noget herinde i mit Hjerte, som siger mig."

„Tro ikke Hjertet, thi det skuffer og bedrager."

„Ak nei, Naadigfrue, mit ikke."

„Det er dog virkelig Tilfældet, min kjære Roland, thi Julie elsker Dem ikke længer."

„Hun elsker mig ikke!" gjentog han, næsten forstenet af Skræk.

„Jeg tvivler derom, siden man i dette Brev melder mig, at hun har forlovet sig med en Slægtning af os, et Parti, jeg ikke kan negte mit fuldkomne Bifald."

Roland bukkede og gik. Paa denne sidste Yttring havde han intet Svar. Grevinden var saa artig at følge ham ud i Forværelset.

Den paafølgende Vinter sad en Eftermiddag henimod Aften Kirsten Ryle og Roland inde i Hytten foran en Tørveild, som brændte paa Skorstenen. Kirsten havde skudt sin Rok tilside og lænet sig tilbage paa Halmstolen; hendes dybe, langtrukne Aandedrag tilkjendegav, at hun var i Begreb med at falde isøvn. Roland stirrede stift hen for sig ind i Ilden. Hvergang Flammerne blussede op, kastede de deres Skin over Taterkonens barske og rynkede Træk og farvede Rolands blege Ansigt med en rødlig Glands. Udenfor var Veiret raat og stormende, et dybt Lag Snee bedækkede Jorden og fæstede sig som Rim i Lyngbuskenes Toppe. Der gik en Tid, uden at Stilheden i Værelset blev afbrudt. Af og til vaagnede Roland af de Tanker, som beskjæftigede ham; han bøiede sig tilbage paa Stolen henimod Vinduet, som om han lyttede. Endelig lagde han sin Haand paa Kirstens Arm og udbrød med den blide og sørgmodige Stemme, der var ham egen:

„Det begynder at blive silde i Tiden, Kirsten; tænker I ogsaa, hun kommer?"

„Det gjør hun vel," svarede Tatersken, „siden hun har lovet det. Men hun er nu ikke længer sin egen Herre og maa vente paa Leiligheden."

„Har I seet Baronen, hendes Frier?"

„Aa ja, jeg traf ham paa Madum Moser igaar, da han jagede med sine Hunde efter Ræven."

„Hvordan seer han ud?"

„Han seer ud som alle Andre af hans Slægt, fornem og streng, ellers har han et godt Lod paa sig, og han skal være nem at komme tilrette med."

„Ak, Kirsten, jeg troer alligevel ikke, at hun bliver lykkelig med ham."

„Hvorfor skulde hun ikke blive lykkelig?" gjentog Taterkonen. „Det siger Du kun saa, fordi Du holder af hende, og saa troer man altid, at ingen Andre kan gjøre en Pige lykkelig. Det vil jeg sige Dig, Roland, siden vi engang tale derom, og Du skal lægge mine Ord paa Sinde: nu mødes I iaften, og jeg har sagt ja dertil, for det jeg ynkes over Jer begge

To, I stakkels Folk. Men saa er det forbi med den Ting, og fra imorgen af skal Du fange noget Nyttigt an. Det duer ikke at sidde i Krogen og hænge med Hovedet. Du er jo en rask Karl og nem paa Fingrene, tag Du Glarkisten paa Ryggen og afsted med Dig, ud i Verden igjen som før, og tjen Dig Føden."

„Ak, Kirsten! jeg er bange for, at jeg duer til Ingenting mere."

„Tænk aldrig det, Roland! For Dig og den Slægt, Du stammer fra, har Vorherre blot sat Ondt og Modgang, og vil Du græde for det Lidet, Du har prøvet nu, hvordan vil det saa gaae siden? Tør Dine Øine, Søn! vi maae vandre paa den gloende Jord, hvis der ikke gives os bedre Vilkaar."

„Ja, I har let ved at tale," svarede Roland, „men en Hjerteforg som min er større, end et Menneske vel kan bære."

„Aa nei, aa nei, lille Roland!" yttrede Taterkonen. „Jeg veed den, der har baaret paa større Sorg sin halve Levetid igjennem, og det uden at knye derover, lad være hun kun var et Fruentimmer."

„Hvem mener I?"

„Jeg mener mig selv!“ svarede Taterskен med rynkede Bryn.

„Den Hjerteſorg har I aldrig før talt om.“

„Talt om!“ gjentog hun i en spottende Tone, „hvorfor skulde jeg vel ogsaa tale derom? Naar man først er bleven gammel og graa som jeg, saa lærer man at bære sin Sorg og sin Fornøielse hos sig selv, fordi man veed, at Folk i denne Verden kun sjeldent laane Øre og sjeldnere deres Hjerte til hvad der angaaer Andre.“

„Har I da ogsaa mistet Eders Kjæreste?“

„Aa ja,“ svarede Taterkonen, idet hun reiste sig for at lægge flere Klyner til Ilden, og med en forunderlig Ligegyldighed og Kulde vedblev: „jeg har mistet alle dem, jeg holdt af, dem Allesammen, lille Søn; men det er nu saa længe siden, at jeg næsten har glemt det igjen, og derfor er det bedst, vi ikke tale mere om den Ting.“

„Hvorfor ikke, Kirsten? Jeg har dog aldrig dulgt noget af hvad der angik mig for Eder.“

„Ja, ja, Roland!“ sagde Taterkonen med en opblussende Heftighed, der gjorde det indlysende, at hendes tidligere Kulde blot havde været en Maske. „Du skal ogsaa faae det at vide; ikke

fordi jeg vil gjøre mig til af det Kors, jeg bærer, og Du kan da vel ogsaa nok begribe, lille Søn, at jeg ikke bryder mig om at blive ynket af Dig, men Du kan have godt af at høre, at Vorherre har sendt andre Sorger ned i Verden end dem, Du bærer paa. Du har mistet Din Kjæreste, som Du holdt af, fordi hun holdt af Dig, og vel ogsaa for hendes glatte Ansigt, men jeg mistede paa een Dag en Mand, der havde døiet Nød og Savn med mig i elleve Aar, en Mand, min Dreng, der bar mig i sine Arme paa vore Vandringer, naar jeg var træt eller syg, som sang for mig, naar jeg var forknyt, som sultede for at give mig Føden, — mig og vor lille Søn, — dem mistede jeg begge To paa samme Dag, i den samme Time. Nu skal Du høre hvorledes: Vi vare blevne formange Natmændsfolk herude paa Heden, og saa fandt de en Sommer paa at gjøre Jagt efter os; men for at det skulde have bedre Klem, toge de Skytter og Hunde med. Der kom Skytten nede fra Lønborggaard, og han havde klædt en Straamand ud som en Natmand og lært Hundene at bide efter den; der kom ogsaa Skytten fra Lundenæs, og ham

ovre fra Deiberglund, og ham oppe fra Aaberg, saa at de vare en kjøn Slump, da de begyndte, foruden Herredsfogden og hans Klirobaskere (Betjente) og Allesammen maatte de herind i den vildene Hede, for vi havde forputtet os mellem Lyngene. Dengang jeg mærkede, at det skulde fange an for Alvor, tog jeg, for at være lettere tilbeens, min lille Søn, som jeg ellers har paa Ryggen, svøbte ham ind i en Klud og sagde til ham, at han skulde krybe ind under en Steenkiste og ligge rolig der, til jeg kom igjen, saa tog vor Faer mig i sin Haand, og vi løb afsted, det bedste vi kunde. Det gik gjennem Lyngen og over Moser og Kjær, for det gjaldt om at komme fra dem; men vi havde alligevel ingen Lykke med os den Dag. Skytterne kunde man vel hytte sig for, naar vi dukkede ned imellem Revling og Lyngriis, men saa kom Hundene og opsnusede os, og det holdt haardt at værge sig for deres Tænder. Min Mand slog et af disse Bæster ihjel med sin Kjep, idet den greb fat i mit Skjørt, men derover blev Skytten vred, som kom løbende bag efter Hunden. Nu skal Du skee en lille Ulykke, Stoffer, sagde han grinende, for han kjendte

os ellers godt begge To; saa lagde han sin Bøsse til Kinden, trykkede af og skjød vor Faer midt igjennem Ryggen. Han gav et Hjertesuk og rakte Haanden op efter mig, idet han faldt baglænds over, men jeg lod ham ligge og løb igjen, nedad mod Skjern-Aa, og bag efter os halsede Hundene, og Jægerne loe og raabte Hurra ad den Jagt, som om det havde været vilde Dyr, de sporede, og ret betænkt, saa vare vi jo ikke heller stort Andet i deres Øine."

Roland følte sig maaskee lige saa meget greben af Rædsel over det rasende og lidenskabelige Udtryk, Taterkonens Træk efterhaanden havde antaget, som over hendes sørgelige Fortælling.

„Det var jo skrækkeligt," hviskede han.

„Aa nei, ikke saa skrækkeligt endda!" raabte hun med en vild Latter, „det Værste kommer først, lille Søn."

„Dengang vi kom nedad mod Skjern-Aa, havde vi faaet et Forspring for dem; men over Broen kunde vi dog ikke komme, for der laae nogle af Skytterne og lurede efter os. De skjulte sig imellem Gyvelbuskene, men vi fornam dem godt alligevel af Røgen, som steg op af deres Tobakspiber. Saa traf jeg paa Din Fader, Ro-

land, og han sagde til mig: slaa Jer Arm om mit Liv, lille Kirsten, og hold Jer godt fast, saa svømme vi over Skjern Aa og forputte os inde imellem Sivene, til disse Satans Mennesker ere blevne kjede af at drive om herude. Jeg gjorde, som han sagde, og vi slap fri begge To og skjulte os til om Aftenen. Dengang vi fornam, at Skytterne vare dragne afsted igjen med alle dem, de havde fanget af vore Folk, gik jeg ned til Tarm, for at tage mit Barn ud af Steenkisten. Rolig og stille var det, som jeg havde mindet det om, det var Synd at sige Andet; det kom heller aldrig til at gjøre Støi mere i denne Verden, for da jeg krøb ind til det under Steenkisten, laa det udstrakt og med lukkede Øine, og i dets lille Hals sad der to gabende Saar, hvoraf Blodet endnu piblede ud. En af Skytternes Hunde havde opsnuset det og bidt det ihjel. — Seer Du, Roland, det var en slem Nat, den der fulgte paa, imens jeg begravede min Mand og mit lille Barn i det samme Hul. Men det Mærkværdigste af det Hele opdagede jeg dog først næste Morgen, da jeg havde lavet mig til at drage sønderpaa med de Enkelte, som havde frelst sig. Herre

Gud! sagde Din Fader til mig, hvordan er det I seer ud, sølle Kirsten? Det er jo knap, man kan kjende Jer igjen. Med disse Ord tog han mig i Haanden og førte mig hen foran Aaen, og da saae jeg, at mit Haar, mit deilige sorte Haar, var blevet kridhvidt om Natten."

Her taug Tatersken nogle Øieblikke, medens hun søgte at tilbagekalde sit tidligere Herredømme over sine Følelser. „Det ryger nok herinde," udbrød hun derpaa, „for mine Øine løbe i Vand. See nu lidt fornøiet ud, Roland, og tænk ikke mere paa Din Sorg, for jeg hører Skridt udenfor, og det er nok Ulle, som kommer."

Strax efter gik Døren op, og Julie traadte ind. Hun havde knyttet et stort Klæde om sit Hoved og indhyllet sig i en Kaabe, der var ganske hvid af Snee. Da hun kastede Kaaben, udstødte Roland et Forundringsudbrud; saa smuk som nu havde han aldrig før seet hende. Kirsten slog sine Hænder sammen og sagde:

„Ja, ja, nu begriber jeg da selv, hvor ondt han maa have ved at lade Dig fare, den sølle Dreng der, for er der ikke skeet Dig andet Gavn oppe paa Slottet, saa har de i det

mindste gjort Dig til en kjøn Pige. Aa tænd en Lyspind til, Roland, at jeg rigtig kan see hende."

Julie retfærdiggjorde fuldkommen den Beundring, hun vakte. Tiden havde opfyldt sine Forjættelser til hende, opklaret hendes Aand, udviklet hendes Former; og alle de Yndigheder, den udfoldede: en fuldendt gracieus Figur, et sjælfuldt kvindeligt Udtryk, ja selv den matte Bleghed, hvortil Længsel og utilfredsstillet Haab havde forandret hendes tidligere saa friske Ansigtsfarve, — alt dette anfaae Grevinden i sin Henrykkelse som lutter Frugter af den fuldendte Opdragelse, hun havde ladet Julie blive tildeel, medens de derimod i Virkeligheden blot vare Følger af et begunstiget og rigt begavet Gemyts naturlige Udvikling.

„Hvorledes lever Du, kjære Kirsten!" sagde Julie, idet hun slyngede sine Arme om Taterkonens Hals. „Hvorledes leve I Begge?" tilføiede hun og rakte Roland Haanden. „Hvor jeg har længtes efter at tale med Eder; der var saa meget, jeg vilde spørge om, saameget I skulde fortælle mig, og dog er min Tid kun

knap, thi Ingen veed oppe paa Slottet, at jeg er gaaet herned."

„Herregud!" yttrede Kirsten, „er det nu kommet saa vidt, at de forbyde Dig at besøge Din Pleiemoder? Gud give, Du aldrig var kommen paa det Slot, lille Ulle, saa havde vi to stakkels Folk hernede i det mindste været frie for al den Sorg, Du har forvoldt os."

„Hvorfor vil Du tale derom? Du veed dog ikke, hvorledes jeg har kæmpet og lidt, men jeg var alene, Kirsten, alene mod deres Overtalelser og Bønner, alene mod deres Formaninger og Bebreidelser. Hvad skulde jeg gjøre? Hvergang jeg tænkte paa Dig og Roland herhjemme, syntes jeg at have Mod til at trodse Alt, men i de Andres Nærværelse blev jeg forsagt og bøiede mig under deres Villie; det lykkedes dem dog aldrig at overbevise mit Hjerte om det Rigtige i hvad de befalede mig at gjøre; det var dem ogsaa tilstrækkeligt at kunne bedøve det."

„Der er vel slet ingen Raade for mig længer," yttrede Roland med skjælvende Stemme.

„Ak, Roland, min eneste Ven!" svarede Julie, idet hun brast i Graad, „jeg er jo forlovet med en Anden."

„Ja det veed Du jo godt selv," svor Taterkonen op, „og det er dumt af Dig at spørge om saadant Noget og saae Ulle til at blive forknyt."

„Det var det ogsaa, Kirsten."

„Jeg tænkte, vi skulde have havt det saa godt hernede iaften," vedblev Taterkonen, „og jeg havde lavet en rar Kop Kaffe til vor lille Ulle, og taget mine pæne Kopper frem, som vi ellers kun brugte om Helligdagene; men Gud hjælpe os for hvad Glæde vi saae, naar I begge To sætte Jer til at græde. Naa, Ulle, tør nu Dine Øine, Du lille Pige, og lad os ikke sørge mere over det, der dog ikke kan blive anderledes. Vorherre har alligevel redet det godt for Dig, Du kommer til Ære og stor Rigdom, og Baronen skal jo ogsaa være et godt Menneske, efter hvad de fortælle."

„O ja, det er han, Kirsten! han har lovet at bygge Dig et smukt lille Huus udenfor Thimgaards Have, og at Du hver Dag skulde faae Alt, hvad Du behøvede, oppe fra os, for ikke længer at være nødt til at gaae omkring som Postbud paa Dine gamle Dage."

„Ja hvad nu Huset angaaer, saa slaae vi en

Streg derover," svarede Kirsten bestemt. „Det, jeg boer i her, er godt nok og holder vel ud i den Tid, jeg har tilbage. Men see Dig vil jeg nok, Ulle, og jeg vil vide, hvordan det gaaer Dig, for hvor fornem en Frue Du bliver, saa har jeg dog mere Deel i Dig, end alle de Andre, siden Du var god nok for mig, da Ingen af dem vilde vide af Dig at sige. Naa, Roland, tal nu ogsaa lidt med! Du sidder derhenne og bliver ved at stirre paa Ulle med Dine store, sorte Øine, uden at sige et Ord."

„Ja, hvad skal jeg sige, Kirsten? Naar jeg begynder paa det, der ligger mig nærmest paa Hjertet, saa bliver jeg forknyt, og saa siger I, at jeg skal tie stille."

„Før hun kom, havde Du dog saa mange Ting, Du vilde fortælle hende. Jeg synes ogsaa, der var en anden Deel, Du syslede med idag."

„Ja, det er sandt," udbrød Roland. „Jeg har en Foræring til Dig, Ulle, hvis Du ellers bryder Dig om saa lidt. Her er den."

Med disse Ord tog han en Pakke ned fra en Hylde under Loftet og leverede den til Julie: „Det er en lille Beenmand, jeg har gjort. Ho-

vedet er til at tage af, og saa er det et Naalehuus. Benet seer noget gulult ud, men naar Du blot lægger det i Solen, saa bliver det snart hvidt. Egentlig skulde det have været af rigtig Elfenbeen, men jeg havde knap Raad til at kjøbe saa stort et Stykke. Vil Du ikke nok forvare det til en Afmindelse om mig."

„Tak, min Ven, Tak," sagde Julie og rakte Roland begge sine Hænder. „Du veed selv, hvor stor Priis jeg sætter paa Din Gave."

Derpaa slyngede hun pludseligt, overvældet af sine Følelser, Armene om Kirstens Hals og skjulte sit Ansigt ved hendes Bryst, idet hun udbrød: „O Kirsten, Du troer ikke, hvor grændseløs ulykkelig jeg føler mig, og hvor inderlig jeg vilde takke Gud, hvis jeg kunde blive hos Eder, eller hvis vi kunde drage bort sammen alle Tre, for aldrig mere at komme tilbage."

„Vilde Du det, Ulle!" raabte Roland, idet han sprang op, og Glæden lyste ud af alle hans Træk. „Er det Dit Alvor?"

„Og hvad saa, hvis det var hendes Alvor?" spurgte Kirsten barsk; „bilder Du Dig kanskee ind, at Kirsten Ryle var saa dum at give sit

Minde til den Streg, der først ret vilde gjøre Ulle ulykkelig."

„I behøver Ingenting at sige, Kirsten," svarede Roland blidt og resigneret, „for jeg tænkte endda ikke paa at faae Ulle til at løbe bort med mig; jeg blev kun glad formedelst det, hun sagde. — Ak nei, lille Folk!" tilføiede han efter et Øiebliks Taushed, „nu, da jeg har seet hende igjen, føler jeg selv, at det er bedst, som det er, og at Naadigfruen havde Ret forleden, da hun sagde, at Ulle og jeg ikke længer passede for hinanden. Og Du skulde dog blot vide, lille Ulle, hvordan jeg har brugt mig, imens Du var borte. Jeg kan læse i enhver Bog, Du vil lægge for mig, og Degnen har lært mig at spille noget lidet paa Orgelværk, men det forslaaer alligevel ikke."

Stueuhret i Krogen slog fem. Julie foer sammen. „Nu tør jeg ikke tøve her længer; de vilde ellers savne mig og blive urolige for mig oppe paa Slottet."

„En Bøn havde jeg rigtignok til Dig, Ulle, førend vi skilles ad," sagde Roland forlegen, „men jeg veed ikke, hvordan jeg skal komme frem med den."

„Aa, siig det kun lige ud," yttrede Kirsten, „eller lad mig hjælpe Dig. Tingen er den, mit Barn, at han har seet et lille Billede af Dig hænge oppe i Din Vindueskarm indad mod Haven, og siden den Tid har næsten alle hans Tanker dreiet sig om at kunne faae det."

„Det Ønske kan jeg idetmindste opfylde," sagde Julie med et tungsindigt Smil, „Du skal faae Portraitet."

„Aa, nu har Du da gjort mig saa sjæleglad, lille Ulle! Naar maa jeg faae det?"

„Naar Du vil."

„Iaften?"

„Jeg veed ikke, om det bliver mig muligt at faae Bud herned saa seent."

„Det behøves ikke heller; lad blot Vinduet staae aabent, det er ikke høiere, end at jeg selv kan tage det. Jeg kommer dog den Vei forbi iaften."

„Naa, Roland, hold hende nu ikke længer op med Din Snak," sagde Taterkonen, „Du hører jo, hun skal hjem, og kanskee sig faaer hun Utak for vor Skyld."

Roland tog Ulles Hoved mellem sine Hænder, trykkede et Kys paa hendes Haar og hvi-

skede: „I vor Herre Guds Navn da, farvel, Du lille Ulle, farvel! jeg forglemmer Dig vist aldrig i mine Levedage."

„Farvel, mit Barn, farvel!" sagde Kirsten bevæget. „Skik Dig godt i Din nye Stand og vær lidt god imod Fattigfolk."

Ulle græd, svøbte Kaaben om sig og gik, Roland bøiede sig ned mod Bordet, skjulte Ansigtet i begge Hænder og hulkede høit; selv Taterkonen var ikke istand til at skjule sin Stemning.

Da aabnede Døren sig paany, Julie stak sit Hoved ind og hviskede: „Farvel begge To, for allersidste Gang!"

„Vorherre være med Dig, Barn, og gaa nu!" sagde Taterkonen, idet hun holdt Haanden for sine Øine; „gaa Din Vei, for ellers bliver det ogsaa galt med mig."

Julie lukkede Døren og gik; inde i Hytten herskede der længe en uafbrudt Taushed mellem de to Tilstedeværende. Enhver af dem var formeget beskjæftiget med sig selv til at kunne meddele sig for den Anden.

Tre Timer senere vandrede Roland ned ad Stien, der førte fra Kirsten Ryles Hytte til

Thim Slot. Sneeveiret var ophørt, Maanen kastede sit blege Skin hen over den flade Lyng-hede, der i en vid Omkreds kun afbrødes, naar en gammel halvsunken Kæmpegrav hævede sin lille runde Top over det øvrige Landskab. Alene Thim Slot dannede Modsætningen til denne Eensformighed. Halvbeskinnet af Maanen kastede dens øvrige Sider en bred Slagskygge hen over Snefladen. Alvorligt og mørkt som den Stil, hvori det var opført, ragede Slottets fire Stokværk høit op over Havens Træer, som den skarpe Søvind havde afsvedet i Toppene. De massive Mure vare opførte af tilhugne Steen og syntes at skulle kunne trodse Evigheden, — en kort Evighed alligevel, der ikke engang holdt ud med den Slægt, der i henved to hundrede Aar havde boet her.

I vore Dage er Thim forlængst bleven jævnet med Jorden, blot en lille aflang Høi angiver Stedet, hvor Slottet stod; Høien er bedækket med Steenbrokker og Kalk; derimellem skyde Nelder og Skarntyder frodig iveiret, og Voldgravene ere forandrede til en sivbegroet Sump. En Flok Viber har her deres Reder

om Sommeren og flagrer i store Kredse strigende hen over Sivene.

Denne Aften saae man Slottet festligt oplyst. Alle Omegnens Familier vare forsamlede hos Grevinden. Roland standsede nogle Øieblikke, idet han gik forbi. Hans Blik og Tanker søgte den samme Gjenstand i de utydelige Skikkelser, der af og til bevægede sig indenfor Vinduerne; derpaa vendte han sig bort med et Suk og begav sig om til Haven foran den modsatte Fløi, i den mørke Skygge, som Slottet dannede.

Let og behændig krøb han over Muren, og fortsatte Veien indenfor denne uden Betænkning og med en Sikkerhed, der beviste, at det ikke var første Gang, han befandt sig her.

„Gud skee Lov," hviskede han, efterat være kommen op til Bygningen, „Vinduet staaer aabent, som hun lovede, saa skal jeg ogsaa nok selv besørge Resten."

Han vendte sig om til alle Sider og kastede sine skarpe og speidende Blik ned ad Gangen. Efterat have overbeviist sig om, at Alt var taust og roligt i denne Retning, greb han fat om Grenen af et gammelt Æbletræ, svang sig op, naaede Vinduesposten og tog med zittrende Haand

Portraitet, som hang i Karmen. Han skjulte forsigtigt det lille Billede og kastede endnu et langt og dvælende Blik ind i Værelset; derpaa gjorde han Korsets Tegn, sprang ned igjen og sneg sig tilbage, tyst og ubemærket, som han var kommen.

„Der er faldet en svær høi Snee," hviskede han paa Tilbageveien, „og man kan tydeligt see mine Fodspor imorgen; blot det ikke skal volde hende nogen Uleilighed: men kanskee sig faae vi mere Snee inat, for det graaner op, og Maanen begynder at gaae bort imellem Skyerne."

Da Roland havde naaet Landeveien bag Ladebygningen, tog han Portraitet frem og betragtede det, saavidt det svage Maanelys tillod Han kysede det og udbrød halvhøit:

„Det var godt, at jeg fik det, for nu vil min Sorg blive lettere at bære. Det ligner hende livagtigt, og hun er saa smuk."

„Ja saa min Sjæl er det smukt," svarede pludselig en raa Stemme bag ham.

Roland vendte sig overrasket og saae et grinende og velbekjendt Ansigt stirre sig over Skuldrene.

Det var en lille bredskuldret Mand, hvis flade kantede Hoved, lave og sammentrykte Pande gav ham et vildt og dyrisk Udseende. Han hørte til „de Reisende", som Taterfolkene kalde sig indbyrdes, fordi de anse Ordet Natmand for et Skjældsord.

„Hvor kommer Du fra, Leiser?" spurgte Roland, efter at have fattet sig.

„Fra min Herregaard derhenne," svarede Manden leende og pegede paa en stor Halmstak, nogle Skridt borte. „Men lad mig see det pæne Billede, Du holder i Haanden. Det vil jeg have."

„Du!" svarede Roland og maalte ham fra Isse til Fod med en ubeskrivelig Foragt.

„Ja saa Gu' vil jeg ha'e det! ingen Omstændigheder, herud med det!"

„Nu, saa tag det da, hvis Du har Lyst," sagde Roland, idet han traadte et Skridt tilbage og trak en bredbladet Kniv ud af Foret paa sin Trøie.

„Fy!" udbrød den Anden, da han saae Kniven blinke i Maanesskinnet. „Sikken en Gavtyv, at ville gjøre en gammel Kammerat Fortræd. Forresten kan Din lille Rævebælg da nok be-

gribe, at jeg ikke kjærer mig synderlig om den Synaalespids, Du der staaer og stritter med, aldenstund jeg har maattet sidde ti Aar oppe i Viborg for utilladelig Omgang med Knive, som Fangefogden sagde. Men lad gaae, Rol! siden jeg ikke maa faae det Billede, Du har, saa lister jeg mig op og henter et paa samme Sted, hvor Du fik Dit. Jeg har nu Lyst til saadan en lille Tingest og har ligesaa god Ret til at tage et Billede, som Du."

„Hvor vil Du tage det?" spurgte Roland.

„Naturligviis deroppe," svarede Leiser leende, idet han med Tommelfingeren pegede op over Skulderen mod Slottet, som han vendte Ryggen til. „Jeg saae Dig nok, lille Kokkylling, dengang Du forsigtigt listede Dig over Muren, saa blev Du borte for mig nede i Haven; men dengang Du krøb op i Æbletræet, fik jeg atter Øie paa Dig, og saae Dig sidde og gjøre Dikkedarer foran det aabne Vindue. Nu vil jeg ogsaa til at prøve min Lykke paa samme Maade, for jeg maa nødvendig have mig saadant et Billede med en lille Guldkant om."

„Det vil Du ikke, Leiser."

„Du troer vel, at jeg er bange for at rive mit gode Tøi isthykker i Æbletræet?"

„Du vil det ikke," gjentog Roland rasende, „jeg forbyder Dig at gjøre det."

„Du!" gjentog den Anden og brød ud i en høi Latter. „Du forbyder det, Rol; aa, kom og hold paa mig, ellers falder jeg vist om af Skræk. Jeg ligger allerede paa mit Yderste! Du kan ligesaagodt bestille min Begravelse."

„Det kan ogsaa træffe sig, at Du vil have det nødig, hvis Du ellers bliver ved Dit Forsæt."

„Men plager da Fanden Dig, lille Dreng. Du er nok reent gaaet fra Samling, siden Din Kjæreste blev til en fornemme Jomfru, eller for det, at hun fra den Tid af ikke længer vilde vide af Dig at sige. Det er alligevel ikke værd at blive forknyt for saa lidt; Du kan faae mange Kjærester som hende, min Dreng, — — og kanskee miste dem igjen paa samme Maade," tilføiede han leende. „Havde det været i mine Velmagtsdage, saa skulde Du have bekommet en ringe Revselse for Dine Ord; men nu er jeg bleven fredsommelig af mig og forlanger blot, at Du skal følge med mig op

til Gaarden og passe godt paa, om der kommer Nogen, imens jeg lister mig ind af Vinduet efter et lille Billede."

„Naa, mere forlanger Du ikke," gjentog Roland haanligt.

„Aa nei, men det vil Du bestemt ogsaa gjøre, for hvis Du var stridig, saa kunde det nok træffe sig, at jeg gik den lige Vei op til Naadigfruen og fortalte, at Du havde stjaalet fra hende."

„Hvem siger Dig da, at jeg ikke har faaet det?" spurgte Roland undvigende.

Leiser syntes at være fangen, men han var begavet med en Taters sædvanlige Snildhed og svarede efter nogle Øieblikkes Betænkning: „Aa ja saa Gu'! det kan lave sig, at Du taler sandt; kanskee sig har Du faaet det af Frøkenen, men har Du ogsaa faaet det af Baronen, hendes nye Kjæreste?"

Roland taug; pludselig syntes han at give efter for en Tanke, hans Pande rynkede sig, og hans Fingre knugede sig fastere sammen om Knivskaftet. Leiser iagttog enhver af hans Bevægelser; han fattede uden Tvivl den Beslutning, som Roland endnu kæmpede med.

„Aa ja!“ sagde han, „Du seer paa Din Kniv, her er Broder til den.“

Med disse Ord drog han en Kniv frem og viste den leende til Roland. „Men kom nu Rol, det er saa koldt herude, og jeg staaer kanskee og forkjøler mig, saa kan Du have det saa godt.“

„Hør Leiser,“ sagde Roland med en lav og skjælvende Stemme, „lad være at gaae derop iaften. Det varer ikke længe førend de begive sig til Ro, og faae de Dig fat, vil det gaae galt, og Du kan komme til at sidde i Viborg Huus alle Dine øvrige Levedage; det er dog formeget at vove for et Billede, det Du ikke engang vil faae, eftersom der ikke er Andet inde i Kammeret end en Seng og et Bord. Hvis Du derimod er fornuftig, saa gaae vi det lille Stykke Vei ned til sorte Kro, og der vil jeg spendere saa meget paa Dig, som Du kan drikke.“

„Har Du da Penge?“

„Jeg har en Sølvkrone.“

„Nei, saa vil jeg hellere gjøre Dig et andet Forslag, siden Du engang er saa god at have lidt Hukommelse for en gammel Ven, for jeg

har saamænd kjendt Din Fader i mange Aar, og han var min allerbedste Kammerat, Du rare Rol!"

„Lad mig høre, hvad Du mener."

„See her min Trøie, lille Søn, den er saa fuld af Huller, som en Aalruse; naar Du vilde give mig den Krone, lode vi være at gaae op paa Slottet iaften, og imorgen kjøbte jeg to Faareskind, med deilig tyk Uld paa, nede hos Kromandens, og syede mig en ny Trøie til Julehelligdage. At sige, Du skulde kun laane mig Pengene, for jeg er nok den Mand, der kan betale Dig igjen."

„Ja lad gaae," sagde Roland, synlig tilfreds over at have faaet den Anden til at afstaae fra sin Plan. „Der har Du Pengene."

„Hvad var det, der raslede i Din Lomme, lille Rol? Er Du ogsaa vis paa, at Du ikke har flere Kroner end denne."

„Nei."

„Din lille Gavstrik, Du vil blot narre mig, og siden Du har været saa god at hjælpe mig til en ny Trøie, kan Du nok selv begribe, at jeg ikke længer kan gaae med disse Laser af Buxer. See engang, den første Storm jeg kom-

mer ud i, ville de blæse bort af min Krop, og Du kunde riskere, jeg fik mig en Syge paa Halsen, den jeg aldrig forvandt igjen. Laan mig derfor ligesaa godt en Krone til, lille Rol."

„Jeg siger Dig, at jeg ikke har flere."

„Lad mig føle ad."

„Troer Du mig ikke?"

„Nei ikke rigtig. Jeg vil sige Dig i Fortrolighed, at det blot var for at faae de to Kroner, at jeg før vilde krybe ind i Slottet. Maa det da ikke være Dig selv en stor Glæde, at see mig pyntet og varmt klædt, naar jeg nu om en fjorten Dage kommer ned og besøger Dig og Kirsten Ryle, for at faae mig en god lille Kop Kaffe hos Jer."

„Ja, ja, Leiser," udbrød Roland med et Suk, „der har Du da en Krone til, det er den sidste, jeg eier; men saa lægger Du Dig ogsaa til Ro derhenne i Din Stak, og lader fare at tage Noget fra dem deroppe."

„Vorherre bevares!" udbrød Leiser, idet han modtog Pengene med et triumpherende Smil. „Jeg snorksover allerede. Men først maa Du dog have Dig en Omfavnelse, fordi Du har

været saa god mod mig fattige Stakkel! Godnat og sov vel, lille Rol!"

Med disse Ord slog Leiser sin ene Arm omkring Rols Hals, trykkede ham til sit Bryst, kyssede ham og stak imidlertid med en udmærket Behændighed den anden Haand ned i hans Lomme, for at overbevise sig om, at han ikke havde flere Penge. Derpaa skiltes de ad. Roland gik ned til Taterkonens Hytte, Leiser trak sig tilbage til sit Slot, som han kaldte Halmstakken.

Her blev han staaende nogle Øieblikke og stirrede nedad Veien efter Roland. Da denne ikke længere kunde sees, traadte han frem igjen, idet han udbrød:

„Det er dog ret en Æsel, den Rol! saalænge som jeg maatte tigge ham om de to usle, smaa Kroner; men jeg skal hævne mig paa ham, og til Straf fordi han var saa dum at troe, jeg ikke vilde gaae til Slottet, saa vil jeg netop gaae derop, alligevel det gik feil, da jeg sidst var paa Thim, siden den salig Greve fik mig fangen og dømt til Tugthuset."

Denne Monolog blev fortsat, medens han med lange og hurtige Skridt begav sig hen un-

der Muren og fulgte den samme Vei, som tidligere Roland havde valgt.

Da han kom ind i Haven, undersøgte han først enhver Gjenstand omkring sig, speidede og lyttede. Under den dybe Ro, som hvilede over Alt i hans Nærhed, greb han fat i Æbletræets Grene, svang sig op og kom ind af Vinduet.

Maanen var imidlertid skredet frem paa Himmelen, dens Straaler begyndte at streife den Side af Slottet, hvor Leiser befandt sig; en svag Lysning faldt ind i Sovekammeret og tillod ham at skjelne de fleste Gjenstande derinde.

Tyvens første Blik faldt paa Døren, der fra Værelset førte ind til en Gang; han listede sig hen og skjød Skaaden for.

„See saa!" hviskede han med sit sædvanlige Smil, „nn skal I være saa gode at bede Migforlov og banke paa, førend I komme herind."

Derpaa begyndte han koldblodig og uforsagt at søge omkring i Værelset, og fortsatte den begyndte Tale med sig selv.

„Nei hvad her er smukt og nysseligt inde, og saa lugter her saa deiligt, som paa et Apothek! ja de Rige, de Rige! Gid Fanden havde

dem, for de arbeide ingen Ting, de fortjene heller ingen Ting, og dog give de paa een Dag ligesaa mange Kroner ud, som en anden sølle Stakkel ikke kan skrabe sammen i eet Aar, om man saa sled sig Fingrene istykker lige op til Albuen. Gid de maae formere sig godt alligevel! det var Synd at bande dem, for hvis der ingen Rige var, saae det galt ud for os Fattigfolk. Den ene Rotte kan ikke leve af den Andens Hale."

Leiser havde imidlertid gjennemsøgt flere Gjemmer, uden at opdage nogen Gjenstand, som han fandt sin Opmærksomhed værdig. Han kom nu til et Toiletbord, hvor der iblandt flere andre Smaating stod et lille Juveelskrin af udskaaren Elfenbeen. Ved dette Syn funklede Taterens Øine. „Sikken en rar lille Kasse var ikke det!" hviskede han henrykt, „og den bryder de dem ikke mere om, end at sætte den her hen i en Krog; ja ja da! siden I ikke vil have den, saa vil saa Gu' jeg; det skal være til en Sykasse til min Kjæreste, naar jeg faaer mig een igjen, og disse pæne Ringe og Kjæder, dem vil jeg tage med for Løiers

Skyld, og for at probere, om det ogsaa er ægte Guld."

Han lukkede Skrinet, stak det til sig og dukkede i samme Secund ned bag Toiletbordet.

Den forsigtige Tyv havde vel tillukket Døren, men hvad han ikke vidste, saa godt som Gyldenstjerne vidste det, da Kong Christian og Dyveke besøgte Tim Slot, var, at dette Sovekammer havde en hemmelig Dør i Tapetet, der førte ud til en Trappegang, og som indvendig fra aldeles var skjult imellem Træpanelets øvrige Fyldninger.

Denne Dør blev pludselig lukket op, og en kvindelig Skikkelse viste sig i Aabningen med et Lys i Haanden.

Hvor hurtigt end Tyven havde dukket sig ned bag Bordet, var denne Bevægelse dog bleven seet; tilmed var han saa uheldig at berøre Bordet, hvilket foraarsagede en Larm, der gjorde hans Nærværelse aldeles utvivlsom. Disse forurolignende Omstændigheder, som bragte den ellers saa koldblodige Tater til at ryste, syntes at gjøre langt ringere Virkning paa den unge Dame. I det hun traadte ind i Værelset og

trak Døren til efter sig, smilede hun og udbrød med en sagte og bævende Stemme:

„Ulykkelige, hvad har Du vovet?"

Den Tone, hvori hun talte disse Ord, var blid som hendes Smil, og mere kjærlig end streng; Leiser reiste sig i den høieste Overraskelse, dernæst satte han Toiletskrinet paa Bordet igjen og udbrød, idet han næsten knælende udstrakte begge sine Hænder:

„Aa Herregud, røb mig ikke."

Ved denne Bevægelse ud af Skyggen faldt Lyset lige paa hans Ansigt; den unge Dame, Julie, foer tilbage; hun maatte sikkert tidligere have antaget ham for en Anden, thi ved Synet af Leisers raae og ubehagelige Træk, som Angsten ikke bidrog til at forskjønne, udstødte hun et gjennemtrængende Angestskrig. Tyven vilde flygte, men det var for seent. Endnu inden han naaede Vinduet, viste sig to nye Personer, og strax efter var Værelset opfyldt med Mennesker.

Julies Forlovede og den gamle Grevinde vare de Første, som hørte Skriget. Baronen overgav den skjælvende og ligblege Pige til Grevinden, der ledte hende ud af Værelset; imid-

lertid lukkede han Vinduet og vendte sig derpaa om mod Leiser, som nu havde gjenvundet sin tidligere Koldblodighed.

„Hvorledes er Du kommen herind?" spurgte Baronen.

„Af Deres Naade," svarede Leiser, „hvis De bareften vilde lukke Vinduet en Smule op paa Klem igjen, skulde De lige paa Øieblikket faae det at see."

„Nei, det vil Hr. Baronen nok lade være at gjøre," hitrede en Stemme, og med disse Ord traadte Herredsfogden fra Ringkjøbing, som denne Aften befandt sig iblandt de Indbudne, hen til dem.

„Kom kun lidt nærmere," vedblev han, „jeg synes, jeg har seet den Kjør før. Hvad vilde vi saa, da vi listede os ind af Vinduet? Naa, vi vilde stjæle — og hvad har Du taget? Tillader Hr. Baronen, at jeg lader en af Tjenerne undersøge Krabatens Lommer."

„Af Hr. Justitsraad!" udbrød Tateren, „De lader mig jo ikke komme tilorde. Jeg er hverken en Tyv, ikke heller har jeg havt Ondt ifinde, da jeg kom herind, jeg er alenefte et Sendebud,

som skulde forrette et lille Ærinde til den unge Frøken heroppe."

Grevinden traadte ind i dette Øieblik; hun blegnede ved Leisers Ord, men gik, uden at forraade sin Bevægelse, hen til Herredsfogden.

„Hvis De, Hr. Justisraad, ikke finder det absolut nødvendigt at fortsætte Deres Forhør i mine Gjæsters Nærværelse, vilde jeg foretrække, at det skete senere. Imidlertid skal jeg give Befaling til, at man paa det Omhyggeligste bevogter denne Person."

„Ganske som Fru Grevinden befaler," svarede Justitsraaden.

Grevinden kaldte paa to af Tjenerne, hvis nysgjerrige Hoveder under hele dette Optrin havde viist sig i den aabne Dør. Baronen traadte hen til hende.

„Finder Deres Naade ikke, at det dog maaskee var rigtigst, at vi først lode denne Elendige forklare, hvad han meente med sit Ærinde."

„Aa hvad det anbelanger, Hr. Baron," svarede Justitsraaden med et vigtigt Smil, „saa kan De være forsikkret om, at det kun er et af de mange Opspind, som disse Tyveknægte altid have paa rede Haand, for at redde sig. Jeg

holder Ti mod Een paa, at der er ikke et sandt Ord i det Hele."

„Min Herre," svarede Baronen koldt; „siden jeg er saa lykkelig at være Frøken Julies Forlovede, kan De vel indsee, at jeg nærer den samme Overbeviisning som De. Det var alene for de Tilstedeværendes Skyld, at jeg ønskede en nøiere Forklaring, og hvis Deres Naade ikke har Noget derimod." —

„Gjør som De vil," svarede Grevinden bleg og skjælvende, idet hun satte sig hen ved Bordet.

Grevindens Tilladelse var særdeles kjærkommen for Justitsraaden, han rettede paa sit Halstørklæde, rømmede sig og udbrød med et vigtigt Sideblik til Baronen:

„Vi ville nu gaae mere systematisk tilværks i vor Inqvisition. Altsaa Du der, træd nærmere."

Leiser adlød.

„Dit Navn?"

„Roland!" svarede Tateren med et Buk.

„Usling!" raabte Grevinden, idet hun hæftig foer op fra Stolen, „Du lyver!"

„Lyver jeg?" gjentog Leiser med et skadefro Smil. „Ja, det kan nok være, at Naadigfruen

har Ret; jeg sagde kun saa, formedelst jeg kommer med et Budskab fra den sølle Karl, som var Kjæreste med Frøkenen, førend hun kom til sin Velmagt. Nu, medens hun har bekommet sig en langt bedre Kjæreste, er den stakkels Rol bleven saa forknyt i det, og da den rare Pige nok holder en Klat af ham endnu, saa gav hun ham i Eftermiddag sit Portrait til en Afmindelse."

„Men Dit Ærinde, Dit Ærinde, Slyngel!" raabte Baronen rasende.

„Jeg var lige ved at fortælle det, Naadigherre!" svarede Leiser med et frækt Smil. „Frøkenen gav altsaa Rol sit Billede i Eftermiddag, og jeg stod udenfor Kirsten Ryles Vindue og saae derpaa, og græd mine modige Taarer over al den Nød og Sorg, der var paafærde for de to unge Folk, desformedelst de skulde skilles ad for bestandig. Deres Høivelbaarenhed er en lærd Mand og veed nok selv, hvordan det gaaer med Kjærlighed og Forliebelse i denne Verden; naar man giver hende en Finger, siger hun: lad mig faae den hele Haand, og det var ogsaa Rols Feil. Den Tid han havde faaet Billedet, vilde han have mere endnu.

Derfor gaaer han hen til mig iaften og siger: Hør, lille Leiser! Du er min allereneste Ven og kommer til at gjøre mig en Villighed. — Hvad for en Villighed? spørger jeg. — Spring op paa Slottet, svarer han, og siig til min gamle Kjæreste, at hun for vort tidligere Bekjendtskabs Skyld kan lade mig faae den lille Elfenbeenskiste, der staaer oppe i hendes Sovekammer, og hvori hun gjemmer al sin Guldstads."

„Men min Gud," udbrød Grevinden, idet hun med et Udtryk af kold Foragt søgte at maskere den rasende Harme og Ydmygelse, som Taterens Fortælling vakte. „Hvorlænge finder De det da passende, mine Herrer, at høre paa alle disse Usandheder, som saadan en Usling kan finde paa? — Hr. Baron! jeg beder Dem for min, for Deres egen Skyld, lad det dog faae Ende."

Leisers smaae, ondskabsfulde Øine glindsede af Tilfredshed. Grevindens Ord, hendes blege og zittrende Læber vare for ham tilstrækkelige Beviser paa, hvor vel han havde truffet der, hvor han ønskede.

„Jeg er ogsaa ved Enden, Naadigfrue! For dengang bitte Rol havde sagt det, saa fulgte

han med mig herop, — De kan selv eftersee hans Fodtrin i den nysfaldne Snee, og mens jeg krøb ind af Vinduet, hviskede han: hvis lille Ulle skulde faae ifinde at gjøre Knuder, siden hun er bleven saa fornem paa det i den sidste Tid, saa kan Du let kurere hende igjen og true hende med, at jeg nok skal faae Skolemesteren nede i Deiberg til at skrive Baronen et Brev til, hvori jeg fortæller ham alt det, hun veed nok. — Saa krøb jeg ind, men jeg kunde ikke finde Kassen, desformedelst her var saa mørk og Ingen i Stuen."

Taterens Forklaring gjorde et mægtigt Indtryk paa alle Tilhørerne. Imidlertid vovede Ingen at yttre sig herover, da man saae den dybe Smerte, som baade Grevinden og Baronen søgte at skjule. Leiser blev ført ned i Borgestuen og bevogtet af to Karle. Næste Morgen lod Herredsfogden ham bringe ind til Arresten i Ringkjøbing.

Ogsaa Roland blev bragt ind til Byen. Hans Forklaring forandrede Sagen og tilintetgjorde aldeles den Hævn, Leiser havde forberedt. Roland erklærede nemlig, at han, Beboerne uafvidende, havde stjaalet Portraitet ved at krybe

igjennem Vinduet. Aarsagen til dette Tyveri angav han at være den temmelig brede i Roccoco ciselerede Sølvramme, som omgav Billedet. Fra dette Udsagn afveg han ingensinde senere: han havde strax begrebet, at han ene maatte tage Alt paa sig og sandsynliggjøre Besiddelsen af Portraitet ved en Brøde, for at Julie kunde undgaae enhver Forbindelse med Sagen. Fogden lagde ham i denne Henseende heller ingen Vanskeligheder iveien; tvertimod, der syntes i dette Tilfælde at være en stiltiende Overeenskomst imellem Forbryder og Dommer, fremkaldt af den samme Bevæggrund.

Med Hensyn til Leiser fortalte Roland deres Møde og hvad dermed stod i Forbindelse. Leiser lod sig, trods al sin Frækhed, forvirre over den ligefremme Sandhed; han begyndte at forandre sit tidligere Udsagn, gjenkaldte det senere, og dermed hendøde omsider Sagen i Folks Omtale for en langt vigtigere og nyere: Baronens og Julies Bryllup og de hyppige Fester, som dermed stode i Forbindelse.

Da Foraaret kom, reiste det nygifte Par udenlands og blev borte i to Aar. Kort efter deres Tilbagekomst døde den gamle Grevinde

og Taterkonen, begge i samme Maaned. Roland og Leiser syntes imidlertid sporløst forsvundne.

Derefter forløb en Række af Aar, eensformige og lange, idet deres eneste Lykke for Julie var begrændset i den svundne Tids Erindringer og Minder, og selv disse vare undertiden bittre og smertelige. Baronen, hendes Gemal, havde bestandig været svag og lidende; man modtog, som en Følge deraf, kun saare sjeldent Besøg paa Slottet. Det engang saa muntre Thim, et Blomsterbed i den store Ørken, som omgav det, syntes at være blevet forvandlet til et Fængsel, og det var i Virkeligheden jo ogsaa Tilfældet. Fangen var en ung Qvinde med et uerfarent Hjerte og en blød for hver Modstand eftergivende Villie. Man havde først revet hende ud af en tarvelig, men lykkelig Stilling, for at lænke hende til Forhold, hvori hun aldrig fandt sig fuldkommen hjemme; man havde nu omsider lænket hende til en Sygeseng, ved hvilken Fremtiden bød hende at dølge sin egen Smerte for at kunne lindre Andres.

Og dog havde Naturen givet denne stakkels Fange alle de Egenskaber, som behøvedes baade

til at modtage og til at skjænke Lykke. Hun nød den i Sandhed ogsaa, naar man vilde lytte til den talrige Skares Mening, som gjorde Julie den Ære at misunde hende; — en Skare, for hvem der ikke gaves et bedre Maal for Livets Lykke, end den lille Skræderalen, der var istand til at udmaale deres egen, — en kluntet, sladderagtig og hjerteløs Skare, der altid bliver staaende ved Overfladen og tilbeder den forgyldte Skal, uden at ane Ormen, der fortærer Kjærnen indenfor.

Baronen døde omsider og efterlod Julie som en rig og barnløs Enke. Hans Død syntes ikke at gjøre nogen synderlig Forandring i hendes Levevis; den samme eensformige og sørgelige Stilhed, som saa længe havde ruget over Slottet, vedvarede uafbrudt endnu, Bygningerne forfaldt, Haven groede til, Ingen bemærkede det uden de enkelte Gjæster, som stedse sjeldnere kom i Besøg hos Baronessen.

En Aften i den tidlige Eftersommer gik Julie ned til Kirkegaarden for at besøge sin Mands Grav. Den gamle Gartner fulgte efter hende og bar en Krands. Da de kom til Stedet, satte Baronessen sig ned paa en Bænk, der var an-

bragt langs med Stakitværket; Gartneren fysslede imidlertid med Graven; Solen gik ned bag Klitterne, under et Forhæng af tunge, mørkegraae Skyer; man hørte Aftenklokkerne fra de nærmeste Kirker; forøvrigt hvilede der en dyb og uhyggelig Taushed over Kirkegaarden og dens Nærhed. Vinden dryssede Poplernes gule Løv henover de smaae sammensunkne Grave. Der fandt en vis Overeensstemmelse Sted mellem Naturen og Julie: ogsaa hun var et falmet Løv, som ilede Tilintetgjørelsen imøde. Tilfældigt, eller maaskee rigtigere sagt, ledet dertil af sine Tanker, kastede hun et Blik over til den gamle Taterkones Gravsted, der laa i Nærheden af Thimgaards Familiebegravelse. Hun saae en Mand sidde paa Graven. Han havde skjult sit Ansigt i Hænderne, medens han støttede Armene paa sine Knæ. Denne Mands Dragt var luvslidt og pjaltet, og hans sorte Haar begyndte at blive graat.

Han blev længe siddende taus og ubevægelig i den samme Stilling, og da han endelig løftede sit Hoved med de sørgmodige og lidende Træk, saae hun, at han havde grædt.

Ogsaa Julies Øine fyldtes med Taarer, thi

hun gjenkjendte sin Ungdomsven Roland i denne Skikkelse, Roland, med et ligblegt, hentæret Ansigt, vaklende Knæe og støttende sig til en Stok, idet han foroverbøiet reiste sig op, og langsomt forlod Kirkegaarden.

En skærende Smerte gjennemfoer hende. Ved Synet af ham vaagnede Alt, hvad hun havde lidt i det lange Tidsrum, der laa imellem deres sidste Møde i Taterkonens Hytte og nu; hun gjennemlevede atter de Kampe, hvis Smerte vel Tiden havde lindret, men hvis Ar først Døden vilde udslette. Hun reiste sig og udstrakte sine Arme; hun vilde tale, kalde paa ham, men mægtede det ikke; Stemmen svigtede hende, Taarerne strømmede ned over hendes Kinder, hun sank tilbage paa Bænken og trak Sløret ned over sit Ansigt.

Imidlertid gik Roland forbi hende i nogle Skridts Afstand, med et Hjerte, sønderrevet og piint ligesom hendes, opfyldt af Tanker, der udentvivl vare en Gjentagelse af hendes egne, saa nær, og dog uden at ane hendes Nærhed.

Næste Sommer kom der en Dag en Tater op paa Thimgaard. Denne Mand reiste omkring som Glarmester og var et fiffigt Hoved,

velbekjendt paa alle Herregaarde i Vesteregnen og ligesaa vel seet, fordi han saa at sige var Egnens levende Avis og bestandig havde en Mængde Nyt at fortælle, hvor han kom. Hændelsesvis var Baronessen tilstede i et af de Værelser, hvor han arbeidede, og Abraham Musen, saaledes hed den unge Tater, lod aldrig nogen Leilighed ubenyttet til en Samtale. Han indledte den øieblikkelig ved at besvære sig over de slette Tider.

„Ja, Naadigfruen kan troe, at vi stakkels Folk have vor Nød med at bjerge den Smule Føde paa en anstændig Maade. Der løber nu hver en Reisende med sin Glarkiste paa Ryggen, og kommer det først saa vidt, at han har kastet Kjæp for et Qvindfolk (giftet sig), saa bliver det værre endnu, for saa tager hun sin Glarkiste, med og alle de smaa Rollinger faae sig ogsaa en, saa vi vel snart blive flere Glarmestere, end der ere Vinduer i Landet. I gamle Dage var det bedre, for da drev Enhver paa sin Haandtering. Min salig Fader, som nu er i Himmerig, fortalte mig tidt, at der i hans Velmagtsdage ikke var Flere til at sætte Ruder

ind i hele Ringkjøbing end han og Brysse Roland."

Her gjorde Abraham en lille Pause for at trække Veiret. Derpaa vedblev han ufortrødent: „Ja, Brysse har Raadigfruen da vel nok hørt tale om?"

„Nei, jeg erindrer det ikke."

„Ikke det!" vedblev Abraham forundret. „Det var ham, der havde en sort Hund, som kunde snakke."

„Virkelig?"

„Ih ja saa tilforladeligt kunde den snakke, det er vist nok. Jeg har ikke selv hørt det, formedelst jeg var nok ikke født dengang, men der er da mange troværdige Folk til endnu, som baade have talt med Brysse og hans Hund. Forresten sagde de, at han var kommen til det Dyr paa en feil Maade, og derfor havde det ingen ret Fremgang med ham. Man meente, at han stod i Ledtog med den Slemme. Men en erfaren Mand var han, det maa man sige. Foruden det, at han drev med sin Glarkiste, var han ogsaa en stor Mester i at sætte for Rotter."

„Hvad satte han for Rotter?"

„Veed Deres Naade ikke hvad det er, at sætte for Rotter?" udbrød Abraham, forbauset over en saa colossal Uvidenhed. „Han satte Gift for dem og fordrev dem, men saa proberede han engang paa at sætte for Mennesker oppe i Sallingland, og saa var han væk. Sønnen Rol, som vi kaldte ham, er det ikke gaaet stort bedre."

„Hvad veed Du om Roland?" spurgte Baronessen med levende Interesse, „kjender Du ham?"

„Ja! Naadigfrue, saa godt som jeg kjender min egen Trøielomme. Jeg har saamæn talt med ham endnu igaar. Det gaaer ham ellers kun daarligt, især efterat han kom ud af Tugthuset."

„Tugthuset?" gjentog Julie heftig. „Du kjender ham ikke; Roland har aldrig været i Tugthuset."

„Aa jo," svarede Abraham, „Naadigfruen maa ikke blive vred, formedelst jeg veed det bedre. Rol har siddet deroppe i fire Aar, fordi han brød ind og stjal et Sted, og siden den Tid har han faaet sig et Knæk, det han aldrig kan forvinde i denne Verden. Vi

kalde ham ellers for Spøgelset, for det han seer saa bleg og hentørret ud. Der er saa Skam ikke mere Saft eller Kraft i ham, end i en gammel Spindelvæv."

Julie var sunken tilbage paa Stolen; den Kamp, hun i dette Øieblik prøvede for at skjule sin Smerte, stod præget i alle hendes Træk; men Abraham var skaansom nok til at lade, som om han ikke bemærkede den; han vedblev sit Arbeide uden at henvende sine Øine til hende.

„Hvad foretog han sig senere?" spurgte hun med en Stemme saa svag, at den neppe naaede ud over hendes ligblege, zittrende Læber.

„Ja hvad gjorde han vel, søde Karl! han hamrede paa lidt Bliktøi, og solgte det til de Reisende, men det var knapt, at han kunde bjerge sig Føden derved, for de toge naturligviis Profiten fra ham. Deres Naade, som er saadan en klog Kone, veed nok, hvordan det gaaer i denne syndige Verden. Det er ligesaa umuligt at være ærlig, som at Kirketaarnet derovre kan gaae ind af sin egen Dør," tilføiede han med et polidsk Smil. „Den der ikke vil bedrage Andre, han bliver bedragen af Andre.

Nu er Rol nok ellers snart færdig, kan jeg troe, for igaar, da jeg kom ned forbi det Smule Huus, hvor han boer, var han krøben ud for at varme sig i Solen, og da kunde jeg see, at han næsten var expederet. Hvordan har Du det, lille Rol! spurgte jeg, medens jeg hjalp ham ind, for han kunde saa Skam ikke selv reise sig, det usle Skind. Aa jo, Abraham! sagde han med et Smil, nu har jeg det godt, formedelst nu løser Vorherre nok snart op for mig og lader mig døe. Herregud, sa'e jeg, for jeg har altid holdt meget af Rol, er det saa vidt med Dig, Du Gamle! saa skal jeg saa Skam ogsaa see ind til Dig iaften, naar jeg kommer den Vei tilbage, og hvis Du skulde være kreperet, vil jeg for gammelt Bekjendtskabs Skyld lave saa pæn en Ligkiste, som Du vil see for dine Øine."

„Hvor boer han?" spurgte Julie, idet hun reiste sig, og uden at gjøre noget Forsøg paa at dølge sin Smerte længer, tog Tørklædet fra sine vaade Øine. „Beskriv mig hans Bolig."

„Naadigfruen kan saamænd aldrig tage feil deraf, for Huset ligger inde i Heden, en lille Kjende bag sorte Kro; naar man blot spørger

efter Spøgelset, saa kan ethvert Barn sige Dem Besked; men hvis Deres Naade har Lyst til at see ham, maa det skee snart, for jeg tænker ikke, han har synderlig lang Tid tilbage. Han tog saadan til med at dreie Øinene og hikke efter Veiret, og det skal nok ellers ikke være det bedste Kjendemærke paa et langt Liv, saavidt jeg forstaaer mig paa det."

Baronessen ringede og bestilte sin Vogn; et Qvarteer senere befandt hun sig paa Veien fra Thimgaard, nedad mod sorte Kro.

Rolands Bolig lignede de almindelige smaa Hytter, man især tidligere saa hyppig fandt inde i Heden, og som, seete i nogen Fraastand, snarere syntes at være bestemt til Faarefold, end til en Vaaning for Mennesker. Faldefærdigt og revnet paa flere Steder blev den støttet med store Stiver, der ragede op til Tagskjæget. En lille Kartoffelmark omgav den; midt i denne var et Vandhul, der tjente som Brønd, indhegnet med store Graasteen. Mod Øst og Syd strakte Lyngheden sig op til Stedet. Den eneste Vei, som førte til det, var en smal Gangsti, saa at Baronessen maatte stige ud af sin Vogn af Frygt for at den skulde vælte, medens Kud-

sken kjørte over de høie Brinker, der havde dannet sig af Flyvesand og Lyngbuskenes Rødder paa begge Sider af Stien.

Da Julie traadte ind af den aabentstaaende Dør, saae hun et lille Kammer, gjennem hvis smaa grønne Vinduer Solen i dette Øieblik kastede et mat og dæmpet Skin. Hun lod et speidende Blik glide omkring paa al den Armod, her fremstillede sig; derpaa mødte hendes Øine Roland, som laa i det ene Hjørne, paaklædt og sovende paa en stor Halmsæk, over hvilken der var udbredt et gammelt Hestedække. Hun listede sig varsomt og stille hen til Leiet, bøiede sig over ham og betragtede ham, indtil hendes Øine bleve blændede af Taarer. Derpaa lod hun sin Haand glide ned over de hvide og tynde Lokker, der bedækkede hans Hoved.

Roland vaagnede; han reiste sig med Møie i Veiret og holdt Haanden over Øinene, medens han stift og stirrende betragtede dette uventede Syn, der saa pludseligt fremstillede sig for ham. Et blidt og kjærligt Smil spillede omkring hans Læber, idet han hviskede:

„Aa Herregud! er det ogsaa sandt; — Ulle, lille

kjære Ulle! er det Dig? Saa kom Du dog! Jeg laa for lidt siden og bad saa inderlig til Gudfader, at han blot vilde gjøre mig rask engang endnu, imens jeg kunde liste mig ned til Thimgaard og see Dig til Affked."

Julie forsøgte at tale, men hendes Stemme kvaltes af Graad. Han greb begge hendes Hænder og beholdt dem i sine, medens de tauft og længe vedbleve at see paa hinanden.

Saaledes mødtes da igjen disse to Elskende, et Skridt foran den aabne Grav, og bag dem et eensformigt og sørgeligt Liv, hvori Diet ikke heller havde andet at fæste sig paa end Grave, der gjemte alle deres Haab og Ønsker og Længsler. Aarene havde forandret deres Forhold og Skikkelser. Julies Hoved, der støttede sig til Rolands, var ligesaa graat som hans. I denne lange Aarrække havde Begge baaret paa den samme Hemmelighed og ligemeget vaaget over sig selv og den. Over deres Kjærlighed alene raadede ikke Tiden med dens Forandringer. Endnu i dette Øieblik fik den Begges Hjerter til at banke.

„Min eneste Ven," hviskede Julie, medens hun trykkede hans kolde Hænder tæt op til sit

Bryst, „hvor ringe Lykke har dog Livet skjænket os To!"

„Den kunde have været bedre," svarede Roland med et kjærligt Smil, „men vi ville ikke være forknytte derfor. Lidt Godt have vi dog havt, hvor strenge end Folk vare imod os; vi ere jo alligevel blevne ved at holde af hinanden, og denne Dag, det er nok den bedste i alle de Aar, jeg har levet."

„O, hvad har Du dog maattet lide og udstaae for min Skyld! Og den grusomme Straf, som Din ædelmodige Taushed med hvad der angik dette ulykkelige Billede førte med sig! Ak, Roland! hvorfor sendte Du mig ikke i det mindste Bud derom, at jeg kunde have bønfaldt og tigget dem om Naade for Dig."

Roland hævede sit Blik, indtil det mødte Portraitet, der hang paa Væggen ovenover hans Leie. Derpaa lagde han sin Haand paa hendes Hoved og svarede:

„Jeg siger ikke, at jeg er bedrøvet derover, for jeg maatte jo frelse Dig, Du lille Ulle, at Ingen skulde vide, hvad der var skeet, og derved beholdt jeg ogsaa Portraitet. Det har været mig til megen god Trøst siden. Men

lad os nu glæde os over, at vi sees igjen, og glemme den lange sørgelige Tid, vi har overstaaet."

„Ja, Du har Ret, vi ville glemme Alt og alle dem, der have gjort os ulykkelige. Siig mig blot, om Du Intet ønsker. Kan jeg ikke gjøre Noget for Dig?"

„Nei, lille Ulle," svarede Roland, „jeg har alt, hvad jeg forlanger, saalænge Du vil blive herinde hos mig, og Du reiser vel ikke bort endnu."

„Nei Roland, jeg bliver."

„Hvorlænge?"

„Jeg bliver her hele Dagen."

Roland rystede paa Hovedet. „Det er længer, end der behøves," hviskede han med et veemodigt Smil.

Og nu levede de sig tilbage i deres Ungdom igjen, glemte Tiden og Stedet og Alt omkring sig, for at betroe hinanden, hvad de havde tænkt og savnet, medens de havde været skilte. Og aldrig har maaskee mere inderlige eller mere brændende Bønner naaet Guds Throne end dem, som Julie bad denne Eftermiddag for hans Frelse.

„See engang, Du lille Ulle!“ sagde Roland, „hvor kjønt Solen skinner herind til os i Kammeret, den har altid været min bedste Ven, og naar jeg nu er død, saa vil Du nok sige til dem, at de skal lægge mig hen paa et Sted, hvor den kan skinne ned paa min Grav. For Du veed da vel, at jeg har Lov til at komme i christen Jord, uden at blive gravet ned i det ene afsides Hjørne af Kirkegaarden, som de andre Natmænd. Jeg er ordentlig bleven confirmeret, mens jeg var inde i Viborg, den Tanke har og tidt gjort mig saa godt. Allerhelst vilde jeg rigtignok begraves saadan, at jeg ikke kom for langt fra det Sted, hvor de lægge Dig, for siden Menneskene have skilt os ad, imens vi levede, kunde de vel nok unde os den Fornøielse, at være nær hinanden i vor Grav.“

Lidt efter reiste Roland sig iveiret; han slyngede sine Arme om Julies Hals, trykkede hende til sit Bryst og betragtede hende nogle Øieblikke i Taushed.

„Gaa lidt udenfor, lille Ulle,“ hviskede han med en næppe hørlig Stemme. „Jeg mærker,

at mit Onde kommer igjen. Gaa og hent mig en Drik Vand ved Brønden."

Julie reiste sig og adløb grædende.

Da hun vendte tilbage, laa Roland udstrakt paa sit Leie; han havde taget hendes Billede ned fra Væggen, lagt det paa sit Bryst og foldet sine Hænder derover. Han var død.

Og ligesom hiin første Aften i Kirsten Ryles Hytte, da de unge og lykkelige fortalte hinanden om deres Kjærlighed, sang Lærken nu imellem Lyngen, og Aftensolen kastede sine Straaler igjennem Ruden og den aabne Dør. Den belyste en pragtfuld Equipage og to livreeklædte Tjenere, som stirrede ind i det fattige Kammer, hvor en grædende Qvinde knælede foran den Dødes Leie.